

ÅRSREDOVISNING 2013

INNEHÅLL

3	2013 i sammandrag
4	VD-ord
6	Det här är Latour
8	Trender i omvärlden
10	Förvärvsprocessen
12	Hållbarhetsarbete
13	Uppförandekod
14	Miljö- och affärsnytta
16	Medarbetare
18	Aktien
20	Substansvärdet
22	Totalavkastning
23	Underliggande resultat
24	Kvartalsuppgifter
25	Industri rörelsen
28	Hultafors Group
32	Latour Industries
36	Specma Group
40	Swegon
45	Portföljbolagen
48	Assa Abloy
49	Fagerhult
50	HMS Networks
51	Loomis
52	Nederman
53	Nobia
54	Securitas
55	Sweco
56	Tomra
57	Delägda Innehav
58	Academic Work
59	Diamorph
60	Oxeon
61	Årsredovisning 2013
62	Förvaltningsberättelse
65	Koncernens resultaträkning
66	Koncernens balansräkning
68	Koncernens kassaflödesanalys
69	Förändring i koncernens eget kapital
69	Förändring av räntebärande nettoskuld
70	Moderbolagets resultaträkning
71	Moderbolagets balansräkning
72	Moderbolagets kassaflödesanalys
72	Förändring av moderbolagets eget kapital
73	Noter
95	Förslag till vinstdisposition
96	Revisionsberättelse
97	Bolagsstyrning
101	Styrelse
102	Vi på Latour, Koncernledning, Revisorer
103	Femårsöversikt
103	Aktieägarinformation

Latours innehav har goda förutsättningar att växa med egna produkter och via geografisk expansion.

Under perioden 2003–2013 ökade den helägda industrirörelsens försäljning utanför Norden från 20 till 44 procent av den totala omsättningen.

40,6 %

Börsportföljens totalavkastning under 2013. Det är 12,6 procentenheter bättre än index. Se sidan 44.

33,8

Latours substansvärde i Mdr kr, vid utgången av 2013. Läs mer på sidorna 20-21.

0,1 %

Latours förvaltningskostnad 2013, mätt som andel av förvaltad kapital. Se sidan 7.

39 500 %

Totalavkastningen för aktieägarna i Latour sedan starten 1985. Se vår historik för totalavkastningen på sidan 22.

390 000

Antalet medarbetare världen över i Latours innehav. Läs om Latour som arbetsplats, sidorna 16-17.

500 Mkr

2013 förvärvade den helägda industrirörelsen nio verksamheter med en årsomsättning på 500 Mkr. Läs om förvärvsprocessen, sidorna 10-11.

27,4

Latours börsvärde i Mdr kr, vid utgången av 2013. Läs mer på sidorna 6-7.

70 %

Andelen av Latours substansvärde som kommer från bolag som varit i portföljen i över 20 år. Se sidan 6.

49,0 Mdr kr

Total energibesparing via Swegons produkter sedan 1994. Läs mer på sidorna 14-15.

4 trender

Övergripande trender och teknik är viktiga utgångspunkter i förvärvsprocessen. Läs mer på sidorna 8-9.

... ökade rörelseresultatet i den helägda industrirörelsen med 7 procent och börsportföljen gav återigen en totalavkastning som var betydligt bättre än Stockholmsbörsen ...

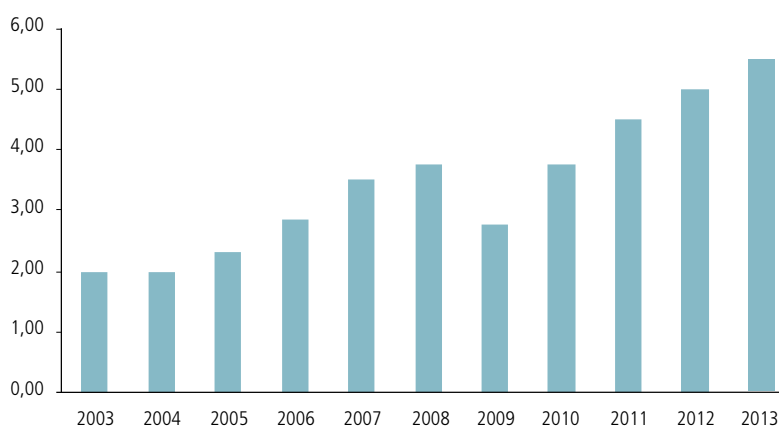
Jan Svensson, VD-ordet. Läs mer på sidorna 4–5.

SKAPAR LÅNGSIKTIGT VÄRDE GENOM INTERNATIONELLT FRAMGÅNGSRIKA BOLAG

Latour är ett blandat investmentbolag vars övergripande verksamhetsidé är att utifrån ett långsiktigt perspektiv investera i sunda företag med egna produkter och som bedöms ha en stor internationaliseringspotential.

UTDELNINGSTILLVÄXT, KR/AKTIE

INDUSTRIRÖRELSEN

Nettoomsättningen uppgick till 6 944 (6 697) Mkr. Detta motsvarar en total tillväxt på 4 procent. Organiskt är det dock en tillbakagång med 3 procent för jämförbara enheter justerat för valutaeffekter. Trots detta ökade rörelseresultatet till 687 (645) Mkr före strukturstyrkostnader.

BÖRSPORTFÖLJEN

Utdelningarna från portföljbolagen till Latour avseende 2013 (Latour tillhanda våren 2014) steg med 5,5 procent för jämförbar portfölj till 596 Mkr, återigen innebärande en rekordnivå.

Värdet på börsportföljen steg med 40,6 procent justerat för utdelningar. Jämförbart index (SIXRX) steg med 28,0 procent.

SUBSTANSVÄRDET

Latours bedömda substansvärde uppgick vid 2013 års utgång till 212 kronor per aktie. Detta innebär en ökning med 35,0 procent justerat för utdelning. Jämförbart index ökade med 28,0 procent. Mer information om beräkning av substansvärde finns på sidorna 20–21.

TOTALAVKASTNING

Latouraktiens totalavkastning var 44,3 procent. Det kan jämföras med 28,0 procents ökning för jämförbart index (SIXRX). Latouraktiens totalavkastning den senaste femårsperioden, 2009–2013, var 225,5 procent. Utvecklingen för SIXRX var 149,1 procent under samma period.

UTDELNING

Den ordinarie utdelningen föreslås öka till 5,50 (5,00) kronor per aktie. Räknat på Latouraktiens börskurs vid utgången av 2013 innebär det en direktavkastning på 3,2 (4,0) procent.

VD-ORDET

Ökad lönsamhet trots svag marknad

Samtliga verksamheter påverkades av en fortsatt svag marknad under 2013. Trots det ökade rörelseresultatet i den helägda industrirörelsen med 7 procent och börsportföljen gav återigen en totalavkastning som var betydligt bättre än Stockholmsbörsen och nådde imponerande 40,6 procent.

Utvecklingen bidrar till att utdelningen till aktieägarna föreslås höjas med 10 procent till 5,50 kr. Det motsvarar en direktavkastning på 3,2 procent, räknat på börskursen vid årsskiftet.

Viktiga händelser inom den helägda industrirörelsen

Den internationella expansionen fortsätter, i linje med vår strategi. Under året nådde den helägda industrirörelsen en omsättning på totalt 3 Mdr kr utanför Norden, vilket är en ny rekordnivå. Det kan jämföras med 800 Mkr under 2003, då den nya strategin slogs fast.

Under 2013 genomfördes förvärv som tillför cirka 500 Mkr i årlig omsättning, vilket innebär att positionerna flyttas fram ytterligare internationellt. Swegon genomförde tre företagsköp som motsvarar 15 procents årlig tillväxt för deras del. Inom Latour Industries har både LSAB och REAC vuxit genom förvärv. Specma Group har förstärkt sin position inom Nordic Division genom förvärvet av Kiruna Hydraulik.

Däremot minskade den organiska omsättningen med 3 procent valutajusterat. Men det finns undantag. Kabona, som ingår i Latour Industries, uppvisade exempelvis en organisk tillväxt på 22 procent.

Trots den fortsatt svaga marknaden, och utspädningseffekten som uppkommit via förvärv, förbättrades rörelsemarginalen som helhet till 9,9 procent.

Detta är ett tecken på att våra rationaliseringsåtgärder ger goda resultat. Verksamheterna har god kostnadskontroll och en allt mer effektiviserad produktion och distribution, vilket skapar goda förutsättningar för betydande lönsamhetseffekt när efterfrågan tar fart. Men det finns fortfarande mycket kvar att utveckla och förbättra inom samtliga verksamheter.

Bolagen fortsätter att investera i marknadsbearbetning och utveckling av nya innovativa produkter för att fortsätta skapa långsiktig tillväxt med god lönsamhet.

Swegon har lanserat ett flertal nya produkter, däribland Wise Apartment för styrning av luftkvalitet och värmeåtervinning i flerbostadshus. Produkten är enkel att installera och har låg investeringskostnad i förhållande till de energibesparingar och förbättringar som uppnås i inomhusklimatet. Fördelarna innebär att Wise Apartment möter ett stort behov i det svenska miljonprogrammet och i liknande bestånd internationellt.

Hultafor Group har bland annat lanserat nya innovativa handskar och mätband, som tagits emot väl.

Den helägda industrirörelsens investeringar i produktutveckling kommer att fortsätta i oförminskad takt 2014.

Viktiga händelser inom portföljbolagen

De börsnoterade innehaven fortsätter att visa god eller mycket god utveckling på sina marknader.

Under 2013 ökade börsportföljens värde med hela 40,6 procent, justerat för erhållna utdelningar. Det kan jämföras med 28,0 procent för SIX Return Index.

Latour är en aktiv huvudägare som verkar för långsiktigt lönsam tillväxt i

portföljbolagen, precis som i den helägda industrirörelsen.

Därför är det glädjande att konstatera att exempelvis Assa Abloy fortsätter att växa via förvärv och att det sker med god lönsamhet. Sweco, HMS Networks och Fagerhult är andra exempel på bolag som genomfört strategiskt viktiga förvärv 2013.

Den positiva utvecklingen återspeglas även i de utdelningar som Latour får från portföljbolagen. Våren 2014 förväntas Latour få 596 Mkr i utdelning, vilket är en ökning med 36 Mkr.

Substansvärdets utveckling

Substansvärdet har i sin helhet ökat med 35 procent under året, justerat för utdelningar.

Vid värderingen av den helägda rörelsen har vi valt att använda värderingsmultiplar som är något lägre än vad jämförbara noterade bolags värderingar ger stöd för.

” ... goda förutsättningar för betydande lönsamhetseffekt när efterfrågan tar fart.

Utmaningar och möjligheter

Vi ser fortsatt fina möjligheter att ta ytterligare steg i internationaliseringen av den helägda industrirörelsen, som fortfarande är relativt sett koncentrerad till Europa.

Den svaga utvecklingen på ett flertal av de europeiska marknaderna under året understryker betydelsen av att expandera utanför Europa, på marknader som väntas möta långsiktigt kraftig tillväxt.

Vissa av de helägda verksamheterna har kommit en bra bit på väg. Hit hör

Nord-Lock, som ingår i Latour Industries och som växer kraftigt i Asien. En annan marknad som erbjuder goda möjligheter är USA, där stora företag inom tillverkningsindustrin tar hem mer och mer produktion från låglöneländer. Detta är något som exempelvis Nederman dragit nytta av under året. Det visar hur viktigt det är att agera när möjligheter ges i Asien, USA och på andra betydande marknader.

Det är även viktigt att intensifiera säljinsatserna på marknader där bolagen redan har fotfäste. Detta har verksamheterna lyckats väl med i Norden. Det finns fortfarande stor potential kvar på övriga marknader. En utmaning kopplat till detta är att styra om resurserna till de marknader vars ekonomier börjar ta fart eller marknader där vi har medvind, som exempelvis Polen och Tyskland. På de marknader där efterfrågan är svag bör vi snarare inrikta oss på att bevara våra positioner.

Vi ser också goda möjligheter att fortsätta vår tillväxt inom verksamheter med en övergripande koppling till viktiga trender, som miljö och effektivare resurshantering. Hit hör Tomra, Nederman, Swegon och Kabona.

Vår finansiella situation

Latours finansiella situation är fortsatt solid, tack vare sunda verksamheter som levererar långsiktigt goda resultat och stabila kassaflöden.

Det innebär att vi har uthållighet och handlingsutrymme även i tuffa marknadslägen och kan genomföra satsningar på såväl organisk som förvärvad tillväxt, i enlighet med vår långsiktiga strategi.

Utsikter för 2014

Det är alltid vanskligt att sia om konjunkturen – ett faktum som visade sig vara sant även 2013, då den allmänt förväntade tillväxten till stor del uteblev. Vår bedömning är dock att konjunkturen i Europa, där den helägda industrirörelsen har merparten av sin försäljning, har stabiliserats och långsamt blir bättre. Att den organiska orderingången ökade med 4 procent de två sista kvartalen 2013 vittnar om detta.

Sammantaget har den helägda industrirörelsen och portföljbolagen genomfört en gedigen arbetsinsats för att leverera bra resultat under de förutsättningar som gällde 2013.

Jag är övertygad om att vi kan leverera bättre resultat i en förbättrad konjunktur under innevarande år. Det gör att jag ser fram emot 2014 med tillförsikt.

Göteborg, 13 mars 2014
Jan Svensson
Verkställande direktör
och koncernchef

TOTALAVKASTNING

Investment AB Latour, som startade sin verksamhet 1985, är ett blandat investmentbolag som är noterat på listan för stora bolag på NASDAQ OMX Stockholm. Totalavkastningen för Latour har sedan starten varit cirka 39 500 procent. Marknadsvärdet uppgick till 27,4 (19,8) Mdr kr den 31 december 2013.

VISION

Latours vision är att vara ett attraktivt val för långsiktiga investerare som önskar god avkastning. Koncernen skapar värden i sina innehav genom att vara en aktiv och långsiktig ägare, som med finansiell styrka och djupt industriellt kunnande bidrar till utveckling av företagen.

KÄRNVÄRDEN

Latours tre kärnvärden utgörs av

- Långsiktighet
- Affärsmässighet
- Utveckling

Styrningen av verksamheterna präglas av en delegerad beslutsstruktur. Detta innebär att varje innehav har en unik företagskultur och ett eget strategiarbete. Latours tre kärnvärden genomsyrar dock alla innehav.

VÄRDESKAPANDE STYRNING OCH LEDARSKAP

Styrelsearbetet utgör en plattform för värdeskapande i såväl den helägda industrirörelsen som i börsportföljen. Oavsett ägarandel tillämpas ett strukturerat arbetssätt för styrelsearbete, förvärvsprocesser och integrationsprocesser. Ledarskapet utgör en central roll i Latours ägarstyrning. Våra ledare ska uppträda med hög integritet, uppfattas som förebilder och ta ansvar ("accountability") för uppnådda resultat och för organisationernas välmående. Se vidare sidorna 12–13 angående ansvarsfullt agerande. ■

DET HÄR ÄR LATOUR

VERKSAMHET I TVÅ GRENAR

Latours verksamhet bedrivs i huvudsak i två grenar. Den ena utgörs av den helägda industrirörelsen, den andra av en portfölj med börsnoterade innehav. Den helägda industrirörelsen består av fyra affärsområden med ca 4 000 medarbetare. Ambitionen är att äga verksamheter som har goda möjligheter till lönsam internationell expansion med egna, unika produkter. Börsportföljen består av nio innehav med drygt 385 000 medarbetare där Latour är huvudägare eller en av huvudägarna. Portföljen domineras värdemässigt av innehaven i Assa Abloy, Securitas och Sweco. Utöver de två huvudsakliga verksamhetsgrenarna innehar Latour även ett antal delägda onoterade verksamheter med goda framtidsutsikter. ■

INVESTMENT AB LATOUR

HELÄGDA RÖRELSE

HULTAFORS GROUP

LATOUR INDUSTRIES

SPECMA GROUP

SWEGON

DELÄGDA RÖRELSE

ACADEMIC WORK

DIAMORPH

OXEON

BÖRSPORTFÖLJ

ASSA ABLOY

FAGERHULT

HMS NETWORKS

LOOMIS

NEDERMAN

NOBIA

SECURITAS

SWECO

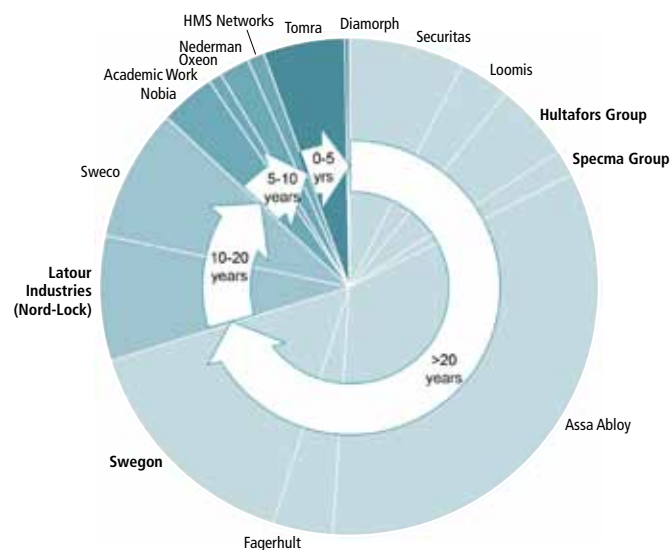
TOMRA

LATOURS ÖVERGRIPANDE VERKSAMHETSIDÉ

Latours övergripande verksamhetsidé är att investera i sunda företag med egna produkter, en stark utvecklingspotential och goda framtidsutsikter. Den långsik-

tiga ambitionen är att genom ett aktivt ägande skapa tillväxt och mervärde i dessa innehav, vilket i sin tur ska avspeglas i utvecklingen av företagets aktie. ■

LÅNGSIKTIGT VÄRDESKAPANDE

Latour är en långsiktig investerare. Figuren ovan visar att cirka 70 procent av Latours sammanlagda substansvärde kommer från bolag som har varit i Latours portfölj längre än 20 år.

LATOURS FINANSIELLA MÅL OCH UTDELNINGSPOLICY

LATOURS FINANSIELLA MÅL

Helägda bolag ska över en konjunkturcykel nå minst:

10% genomsnittlig årlig tillväxt

10% rörelsemarginal

20% avkastning på operativt kapital

UTDELNINGSPOLICY

100% av mottagen utdelning från
noterade innehav

40-60% av vinsten efter skatt i helägda bolag

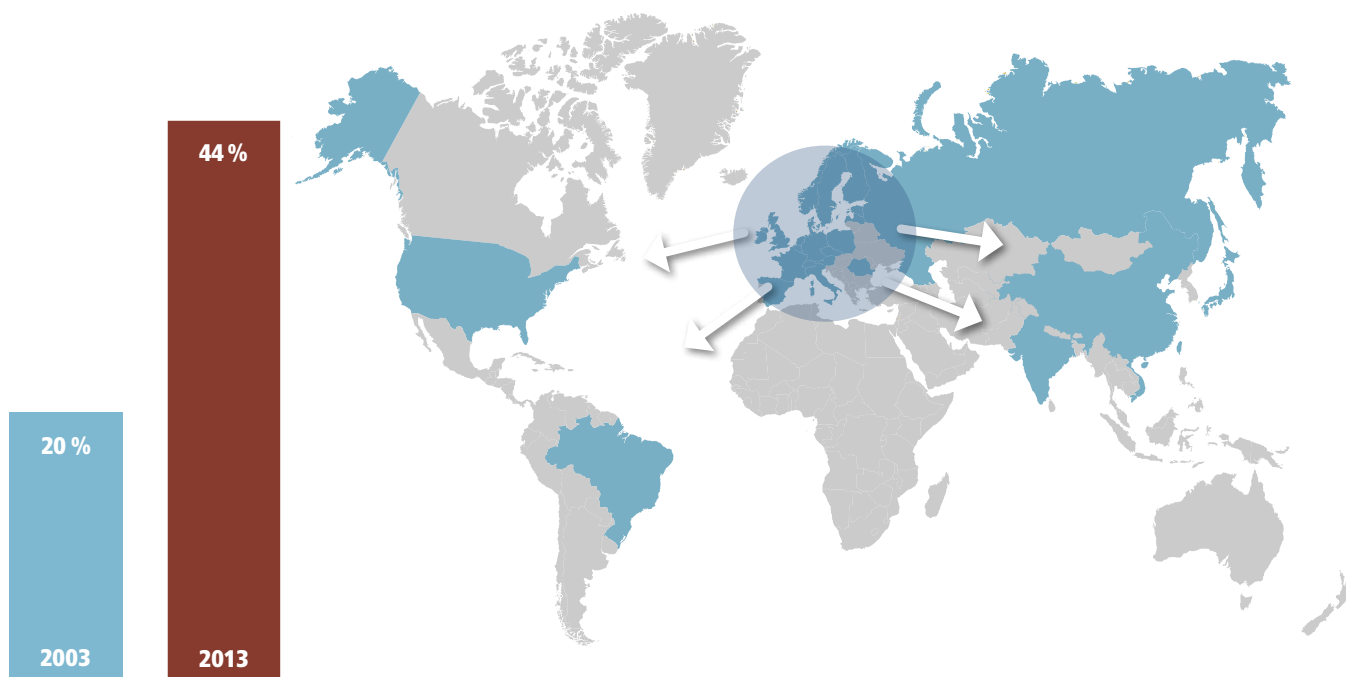
LÅG SKULDSÄTTNING OCH PRISVÄRD ÄGARSTYRNING

Som komplement till de finansiella målen har Latours styrelse fastställt gränser för skuldsättningsnivån. Gränserna innebär att Latourkoncernens skuldsättning kan uppgå till sammanlagt 10 procent av börsportföljens värde samt 2,5 gånger den helägda industri-

rörelsens EBITDA-resultat, mätt som ett genomsnitt för de senaste tre åren och justerat för förvärv och avyttringar. Sammantaget innebär detta att Latour inte ska kunna bli högt skuldsatt, vilket i sin tur ger hög flexibilitet att alltid kunna agera i enlighet med Latours

viktigaste kärnvärde, långsiktighet. Latours organisation ska vidare drivas rationellt och med högt verksamhetsfokus. Latours aktieägare erbjuds aktiv ägarstyrning till en förvaltningskostnad på cirka 0,1 procent av det förvaltade marknadsvärdet. ■

LÖNSAM INTERNATIONELL EXPANSION MED EGNA PRODUKTER

Latours innehav har goda förutsättningar att växa med egna produkter och via internationell expansion. De helägda rörelsernas försäljningen utanför Norden har ökat från 20 procent 2003, då den nya strategin slogs fast, till 44 procent 2013.

TRENDER OCH TEKNIK

– utgångspunkter i förvärvsprocessen

Latour är en långsiktig investerare. Det innebär att bolaget behöver göra långsiktiga antaganden kring vilka tekniker och bolag som har särskilt goda framtidsutsikter. Dessa görs med utgångspunkt från de övergripande trender som väntas leda till nya och ökade behov framöver.

Här följer en översiktlig bild av hur Latour resonerar kring dessa frågor.

Latours verksamhet bygger i mångt och mycket på att dels identifiera de bästa möjligheterna till värdeskapande på lång sikt, dels undvika riskområden som annars kan leda till minskat värde.

Dessa risker och möjligheter kan ses utifrån två nivåer, dels de marknadsmässiga riskerna och möjligheterna, dels de företagspecifika. De företagspecifika riskerna och möjligheterna tar bolaget hänsyn till genom sin investeringsstrategi och aktiva ägarstyrning. Läs mer om förvärvsprocessen på efterföljande uppslag.

Dessutom mår Latour om att ha en låg finansiell risk, som innebär att företaget står stabilt och har betydande handlingsutrymme även under lågkonjunkturen.

Trender skapar förutsättningar för goda investeringar

De marknadsmässiga riskerna och möjligheterna tar avstamp i övergripande trender som påverkar den långsiktiga utvecklingen i hela branscher och nischer. Därmed utgör de grunden för attraktiva investeringsmöjligheter.

Latour bedriver regelbunden kartläggning och analys av trender som kan vara av intresse ur investeringssynpunkt och sådana som är avtagande och som Latour därmed vill undvika.

Fyra övergripande trender i fokus

1. HÅLLBARHET

Behovet av långsiktigt hållbara lösningar sprider sig över hela världen. Detta gäller både yttre miljö, i form av förbrukning av naturresurser, utsläpp, och inre miljö och socialt ansvar, exempelvis i form av trygg och hälsosam arbetsmiljö.

- Swegon, Kabona, Nederman och Hultafors Group är exempel på verksamheter som bidrar till att täcka delar av detta behov.

2. GLOBALISERING

Konkurrensen mellan företag går från att vara lokal, regional och nationell till global, vilket medför ett ökat behov av effektivitet i hela kedjan från utveckling och produktion till distribution och eftermarknad. En urbaniseringsvåg, som är särskilt påtaglig på tillväxtmarknader, ställer också höga krav på infrastruktur.

- Ett stort antal av Latours investeringar syftar till att bidra med ökad effektivitet och driftsäkerhet inom såväl industriproduktion som infrastruktur.

3. ÖKAD RESURSBRIST

I takt med ökad globalisering och ökat välstånd ökar konkurrensen om resurser. Redan idag råder det brist på mat, råvaror och insatsmaterial till produktion på många platser och i många verksamheter i världen. Denna trend väntas fortsätta.

- Tomra är ett av Latours många innehav som bidrar till effektivare resurshantering.

4. DEMOGRAFISK UTVECKLING

Med en allt äldre befolkning och allt fler som drabbas av livsstilssjukdomar följer ett ökat behov av effektiv sjukvård och hjälpmedel för att bibehålla hög livskvalitet.

- REAC, som hör till de internationellt ledande leverantörerna av ställdon för avancerade elektriska rullstolar, är ett exempel på investering som bidrar till att möta behoven kopplade till åldrande befolkning, sjukvård och livskvalitet.

Flera trender kan samspela

Vissa av Latours verksamheter uppfyller behov som följer av flera trender. Så är exempelvis fallet med Swegon och Kabona, vars energieffektiva lösningar för inomhusklimat svarar upp mot behoven kopplade till hållbarhet och effektiviseringskrav som följer av ökad globalisering och konkurrens.

Ny teknik – ett medel inte en trend

Teknikutveckling kan i sig hävdas vara en trend. Latour ser dock snarare teknik som ett medel för att svara upp mot en trend och ett tydligt kundbehov, snarare än en trend i sig.

Förutsatt att följande punkter uppfylls kan Latour vara intresserad av att investera.

- Den nya tekniken skapar ett tydligt mervärde för ett stort antal kunder och slutanvändare på en internationell marknad.
- Kunderna är villiga att betala under lång tid för mervärdet som tekniken medför.

Det är i brytpunkten där den långsiktiga trenden möter värdeskapande teknikutveckling som de mest intressanta investeringsobjekten finns, sett utifrån Latours investeringsstrategi.

Det kan vara inom relativt nya områden, som exempelvis cleantech, men även i form av nya nischer i traditionella branscher, som kommunikationsteknologi för industriautomation.

Ju mer tilltagen teknikhöjd och ju större betydelse trenden och behovet har för kunden, desto mer tilltalar investeringsmöjligheten Latour. ■

ÖVERGRIPANDE FAKTORER VID BEDÖMNING AV INVESTERINGAR

UTSIKTER FÖR IDENTIFIERAD NISCH

- Adresserar identifierade trender ✓
- Branschen visar lönsam tillväxt ✓
- Gynnsam position i värdekedjan ✓

UTVECKLINGSPOTENTIAL I BOLAGET

- Nästa utvecklingsvåg har startat ✓
- Potential för geografisk expansion ✓
- Latour tillför mervärde ✓

PLACERING I VÄRDEKEDJAN HAR STOR BETYDELSE

Latour strävar efter att ha balans i investeringsportföljen som helhet, vilket innebär att bolaget undviker allt för stor koncentration till en enskild bransch och geografiskt område.

Idag riktar sig ett flertal av verksamheterna till företag inom bygg- och fastighetssektorn med hela eller delar av sitt produktutbud. Det är dock viktigt att konstatera att dessa verksamheter agerar inom väl utvalda nischer i attraktiva delar av värdekedjan. Ett exempel på detta är Swegon, vars energieffektiva lösningar för bra inomhusklimat svarar för en större och mer stabil underliggande efterfrågan och högre lönsamhet än byggföretag generellt sett uppvisar.

STRATEGISK UTVECKLING AV INNEHAVEN

Inom Latour följs inga mallar i det strategiska arbetet i de helägda verksamheterna.

Istället läggs stor vikt vid att svara på tre övergripande frågor: Vilken position har bolaget idag, vilka mål har bolaget på medellång sikt och vad behöver göras för att nå dessa mål?

Frågorna besvaras med hjälp av väl underbyggda fakta och analyser av både interna och externa förutsättningar. Det leder fram till ett antal strategiska initiativ.

Fokus på fyra till fem strategiska initiativ

Strategierna i Latours helägda verksamheter blickar i regel tre till fem år framåt och kärnan utgörs av ett antal strategiska initiativ, vanligtvis fyra till fem stycken, samt specificering av de mål som ska uppnås.

Exakt vilka aktiviteter som krävs för att ta sig till målen är inte formulerade, enbart de centrala områden som företaget behöver arbeta med.

Därmed blir hela organisationen mer målorienterad och delaktig i processen att omforma initiativen till konkreta och situationsspecifika aktiviteter på varje nivå i företagen.

Effektiv styrning

Styrning och uppföljning utifrån de strategiska initiativen utformas på ett så enkelt sätt som möjligt, så att arbetet kan ske effektivt i alla delar av respektive organisation, såväl i ledning som i styrelse, vilka löpande följer upp genomförandet.

Utöver att Latours frågestyrda strategiprocess skapar ökad träffsäkerhet i strävan mot målen bildar tillvägagångssättet en samlad erfarenhetsbas, som kan överföras mellan de olika innehaven. ■

SÅ HÄR GÖR VI FÖRVÄRV – och dessa bolag letar vi efter

Under 2013 har Latour förvärvat nio verksamheter inom den helägda industrirörelsen. Förvärven sker utifrån en beprövad och systematisk process för att identifiera och genomföra förvärv som skapar långsiktigt värde.

Utgångspunkten för arbetet tas i den långsiktiga strategin på övergripande nivå och i respektive affärsområde och bolag.

Kärnvärdena präglar processen

Latours kärnvärden *Långsiktighet*, *Affärsmässighet* och *Utveckling* präglar både strategi- och förvärvsprocessen, oavsett om det rör sig om ett mindre företagsförvärv inom något av de helägda affärsområdena eller köp av en post i ett större börsnoterat företag.

Att värdeskapandet är långsiktigt bekräftas av det sammanlagda substansvärdet där cirka 70 procent kommer från bolag som har varit i Latours portfölj längre än 20 år, cirka 15 procent i 10–20 år och 8 procent i 5–10 år.

Endast 6 procent av det samlade substansvärdet kommer från bolag som har funnits i portföljen kortare tid än fem år.

Företag som Latour är intresserat av att förvärva

Latour söker välskötta bolag, som kan delas in i följande grupper:

- Kompletterande förvärv till existerande verksamheter.
- Medelstora företag, som kan ingå i Latour Industries (omsättning 50–500 Mkr).
- Större bolag som omgående kan bilda egna affärsområden (omsättning 500–2 000 Mkr).

- Noterade innehav där Latour har möjlighet att köpa en större post.

Det enda storlekskriteriet som finns är att bolaget inte får vara så litet att det inte kan utvecklas och drivas på egen hand. Detta gäller dock inte vid kompletterande förvärv då det köpta bolaget integreras i en existerande verksamhet som redan har etablerat en väl fungerande organisation för drift och utveckling i enlighet med strategin.

Egna produkter med internationell potential

En gemensam nämnare för de bolag som Latour äger eller är intresserat av att förvärva är att de har egna produkter eller tjänster som kan nå försäljningsframgångar internationellt. Produkterna ska dessutom gärna ha högt teknikinnehåll och förädlingsvärde. Dessutom får företagen inte ha för stort beroende av enstaka leverantörer eller kunder.

Det kan dock finnas undantag då det inte är nödvändigt att samtliga kriterier uppfylls. Det är när det rör sig om rent kompletterande förvärv.

Merparten av förvärven är kompletterande

Under åren 2003–2013 har Latour förvärvat 59 bolag till industrirörelsen.

” Under 2013 genomfördes nio förvärv som bidrar med en årlig omsättning på 500 Mkr.

Under 2013 genomfördes nio förvärv som bidrar med en årlig omsättning om 500 Mkr. Majoriteten av de företagsköp Latour genomför är kompletterande förvärv till existerande innehav.

GRUNDKRITERIER SOM FÖRVÄRVS- OBJEKTEN BEDÖMS UTIFRÅN

1. Har de utveckling, tillverkning och marknadsföring av egna produkter?
2. Hur högt är teknikinnehållet och förädlingsvärdet i produkterna?
3. Finns det stor och växande internationell efterfrågan på produkterna?
4. Finns det låg grad av beroende gentemot enstaka leverantörer och kunder?

Antal förvärv 2003–2013

59

Bidrag till nettoomsättning, Mdr kr

4,0

Latour har stor erfarenhet av att förvärva och integrera sunda verksamheter i koncernen, vilket bidragit till historiskt god tillväxt och lönsamhet. Årets nio förvärv bidrar med 500 Mkr i årlig omsättning.

Kartlägger förvärvskandidater

Varje affärsområde inom de helägda rörelserna och respektive bolag inom Latour Industries ska ha en långsiktig och tydlig strategi och handlingsplan.

Baserat på de utvecklingsbehov bolaget identifierar i strategiarbetet tas en lista på tänkbare förvärvskandidater fram. Om och när det visar sig finnas en logik i att möta ett utvecklingsbehov med hjälp av ett förvärv – för att därigenom förverkliga strategin och nå målen – går Latour vidare enligt den strukturerade förvärvsprocessen.

Integrationen präglas av det strategiska behovet

Integrationsarbetet är en viktig del av förvärvsprocessen. Det bedrivs systematiskt utifrån beprövade processer samtidigt som stor vikt fästs vid att anpassa arbetet till det specifika behovet i vart och ett av förvärven. ■

"VIKTIGT MED RÄTT ÄGARE"

Kjell Carlberg, VD för Kabona, ett av Europas ledande företag inom samordnad automation av system för värme, kyla och klimat i byggnader, som kan bidra med energieffektiviseringar på 25–50 procent.

Ni sålde Kabona till Latour 2012, har det blivit som ni tänkt er?

Ja, jag måste säga att det blivit som vi förväntade oss. Med Latours hjälp har vi bland annat arbetat fram en tydligare affärsstrategi.

Vilka är de största fördelarna med att tillhöra Latour?

Bredare kompetens när det gäller att utveckla företaget, förbättrat styrelsearbete och finansiell styrka, som även innebär att större kunder vågar välja Kabona som långsiktig leverantör. Dessutom har Latour betydelse ur rekryteringsperspektiv, vilket är viktigt för oss eftersom vi växer kraftigt.

Vad har du att säga om 2013, och vad är nästa steg i er utveckling?

2013 blev i stort sett som budgeterat, med 22 procents organisk tillväxt. Vi ser en fortsatt tillväxt i samma takt framöver. Vi satsar nu mer resurser på att utveckla nästa generation av energigeniala produkter inom fastighetsautomation. 2014 kommer vi även att inleda en satsning på långsiktig internationell expansion.

Till sist, vilka är dina viktigaste råd till den som ska sälja sitt bolag och vill vara kvar i verksamheten?

Behåll affärsidén och se till så att företaget inte tappar sin själ. Använd den nya ägarens kompetens till att utveckla företagets affärskoncept. Använd de resurser som finns i koncernen. ■

Latour baserar sin verksamhet på förtroende utifrån ett ansvarsfullt agerande. Man strävar efter att hållbarhetsperspektivet ska vara en integrerad del av affären och därigenom stärka konkurrenskraften och lönsamheten på sikt.

De följande fem sidorna innehåller några exempel på hur Latour arbetar med affärsetik, miljö och medarbetarfrågor utifrån detta perspektiv. ■

UPPFÖRANDEKOD

– för ansvarsfullt agerande

Latour har en lång tradition av ansvarstagande, vilket är i linje med företagets långsiktiga investeringshorisont och styrning av innehaven. Alla verksamheter ska efterleva lagar och vedertagna regler samt upprätta relevanta riktlinjer med tydliga mål. Av den orsaken har en uppförandekod utvecklats. Här följer delar av den.

Uppförandekoden, som gäller för alla styrelseledamöter och alla medarbetare i Latour, ska ses som ett ramverk. Affärsområdena kan således ha egna koder som är anpassade till den egna verksamheten och som är mer omfattande och långtgående än den koncernövergripande uppförandekoden.

Cheferna har en viktig roll i efterlevandet

För att uppförandekoden ska användas på ett relevant sätt krävs det att ledande befattningshavare agerar som vägledande förebilder för övriga medarbetare sett utifrån perspektiven kärnvärden och uppförandekod.

” Läs hela uppförandekoden på www.latour.se.

Affärspartners uppmanas tillämpa samma principer

Leverantörer, återförsäljare, konsulter samt övriga affärspartners uppmanas att också tillämpa principerna som följer av uppförandekoden. Vid utvärdering av framtida och nuvarande leverantörer ska principerna i uppförandekoden tillämpas.

Miljöhänsyn i produktutvecklingen

Latour ska sträva efter att produkter och processer ska vara utformade på ett sätt som utnyttjar energi och råvaror på ett effektivt sätt. En särskild miljöpolicy finns.

Mänskliga rättigheter

Latour stöder och respekterar skyddet av mänskliga rättigheter och säkerställer att medverkan till brott mot mänskliga rättigheter inte förekommer. Alla verksamheter ska följa FN:s och OECD:s riktlinjer inom hållbarhetsområdet.

Uppmuntrar till mångfald

Latour uppmuntrar till mångfald på alla nivåer i koncernen och ska rekrytera och behandla medarbetare på ett sätt som inte är diskriminerande avseende kön, ras, religion, socialt eller etniskt ursprung, ålder, funktionshinder, sexuell läggning, nationalitet, politisk åsikt eller fackföreningstillhörighet.

God arbetsmiljö

Nödvändiga förutsättningar för en säker och sund arbetsmiljö ska tillhandahållas alla medarbetare inom koncernen. Latour tolererar inte barnarbete eller att arbete utförs genom tvång eller hot om våld. Organisationsfrihet och rätten till kollektiva förhandlingar och avtal ska respekteras inom hela koncernen.

Bristande efterlevnad kan leda till disciplinära åtgärder

Brott mot uppförandekoden kan rapporteras anonymt och konfidentiellt till närmaste chef eller till affärsområdesledningen. Personer som rapporterar sådana brott i god tro riskerar inga påföljder. ■

"BRA MED ETIK-UTBILDNING"

Jan Dahlen ansvarar för produkt- och affärsutveckling på REAC, inom Latour Industries. REAC är ett internationellt ledande

varumärke inom ställdon till elektriska rullstolar, med en försäljning på 80 procent utanför Norden. Under 2013 genomförde Jan Dahlen en utbildning i affärsetik som Latour höll för medarbetare i den helägda industrirörelsen.

Du har gått Latours utbildning i etik, vad tyckte du?

Mycket bra. Den tog upp många av de dilemman man kan råka ut för där det inte finns några svar som är svarta eller vita. Och den lyfte att det är viktigt att ta frågorna på allvar. Det är viktigt att ha kunskap om den här typen av frågor. Men lika viktigt är givetvis att vi agerar som vi lär. Det tycker jag att vi gör – det märks att dessa frågor diskuteras mer och mer i organisationen.

Hur ser du på att Latour lägger stor vikt vid affärsetik?

Det är positivt och viktigt, både för mig personligen och för sättet jag vill arbeta på. Det är oerhört viktigt att signalera vad bolaget står för, våra värderingar och hur vi gör affärer. Det ger ett bra stöd för oss som arbetar i verksamheten och därmed är det något som hjälper oss att växa långsiktigt.

Tror du att affärsetik kommer att öka i vikt framöver?

Ja, det är jag övertygad om. Det skapar trovärdighet och tydlighet kring utifrån vilka spelregler vi agerar. I takt med att vi växer, konkurrensen ökar och vi blir alltmer internationellt aktiva blir det allt viktigare. Lever vi inte som vi lär, kan det skada inte bara oss utan även våra ägare. ■

ENERGIEFFEKTIVA LÖSNINGAR

– affärsstrategisk fråga kopplat till miljö

Utifrån de övergripande trender Latour identifierat, läs mer om dem på sidorna 8–9, utvecklas investerings- och affärsstrategier. Hållbarhet och miljö är en sådan trend. Här följer två exempel på hur det tar sig uttryck.

Omsorg om miljön är en del av Latours företagskultur. Det uttrycks i sättet att tänka och handla, både i den löpande verksamheten och vid strategival samt ställningstaganden till investeringar och förvärv.

Latour och dotterbolagen ska i det långsiktiga arbetet ha miljöfrågorna i fokus i allt från produktutveckling till val av samarbetspartners samt val av insatsvaror i produktionen.

Strategiskt förhållningssätt

Latour strävar efter att identifiera lösningar som svarar upp mot samtliga

fyra drivkrafter, i enlighet med informationen i spalten till höger på detta uppslag.

I styrningen av innehaven strävar Latour efter att låta miljöfrågorna få en central roll i produktutvecklingen. På så sätt blir miljöarbetet en del av affären, där rätt miljöval syftar till att resultera i ökad försäljning och lönsamhet.

Ambitionen är att utveckla produkter som bidrar till både minskad miljöpåverkan och bättre ekonomi för kunderna genom hela livscykeln.

Ansvar och styrning via styrelser

Det finns en inbyggd förväntan om ständiga framsteg i koncernen.

Samtliga styrelser i den helägda industrirörelsen rapporterar regelbundet om framstegen inom hållbar utveckling i enlighet med de fyra drivkrafterna i spalten till höger på detta uppslag.

Därtill certifieras dotterbolagen i

enlighet med ISO och andra branschspecifika system med höga krav, exempelvis inom fordonsbranschen.

49,0 Mdr kr

Total energibesparing via Swegons produkter sedan 1994.

Besparingar i miljardklassen

Det helägda dotterbolaget Swegons produktutveckling är ett bra exempel på hur Latours förhållningssätt ter sig i praktiken.

Swegon har en ledande position inom ventilationsbranschen och har sedan länge lagt stor vikt vid att integrera miljö- och energibesparingsfokus i sin produktutveckling.

Utfallet har varit lyckat. Sedan 1994 har Swegons produkter bidragit till en energibesparing som motsvarar över

69 %

Den sammanlagda energibesparing som Swegons produkter gett sedan 1994 motsvarar 69 procent av Sveriges totala elproduktion per år, mätt utifrån 2010 års produktionsvolym.

141 144 timmar

132 306 142 384

16,3 miljoner medelstora villors årsförbrukning av hushållsel eller 7,3 miljoner villors årliga förbrukning av el för uppvärmning. Mätt i pengar uppgår den totala besparingen sedan 1994 till 49,0 Mdr kr.

Upp till halva energiförbrukningen

2012 förvärvades Kabona, en oberoende leverantör av automatiserade och energieffektiva system för optimering och energieffektivisering av fastigheter.

Kabona, som hör till de ledande bolagen i Europa inom sin nisch, erbjuder

der bland annat Ecopilot, som samordnar befintliga system i fastigheterna och som tar hänsyn till inomhustemperatur, luftkvalitet, väderprognoser och termisk lagringsförmåga. Därigenom kan energieffektiviseringar på 25–50 procent uppnås. Sedan 2010 har de 100 första Ecopilot-installationerna lett till minskad energianvändning motsvarande ett värde på över 62 Mkr till bolagets kunder. Det nyrenoverade köpcentret Frölunda Torg i Göteborg gör exempelvis besparingar på 0,8 Mkr per år tack vare Ecopilot. ■

Den ackumulerade energibesparingen från Swegons produkter sedan 1994 motsvarar 141 144 timmars, eller 16,1 års, elproduktion från vindkraft mätt utifrån 2011 års produktionsvolym.

km

Totalt har Swegons produkter bidragit med en energibesparing som motsvarar 132,3 miljarder km bilkörning sedan 1994.

FYRA VIKTIGA DRIVKRAFTER

Fyra drivkrafter påverkar det långsiktiga behovet av energi- och miljöeffektiva lösningar, något som Latour tar hänsyn till i sin affärs- och produktutveckling.

1 EKONOMI: Långsiktigt hållbar utveckling kräver god balans mellan ekonomi, miljö och sociala frågor. Inom energiområdet är sambandet mellan ekonomi och miljö tydligt. Behovet av minskade energirelaterade utsläpp är stort, liksom att hitta billiga alternativ till den sinande oljan och att skapa energisnåla produkter.

Företag som kan bidra till attraktiva lösningar inom dessa områden kan nå väsentliga konkurrensfördelar.

2 ALLMÄN OPINION OCH KONSUMENTKRAFT: Kunskapen om utmaningarna inom miljö har ökat markant hos allmänheten. Det bidrar till ett ökat behov av produkter som leder till minskad miljöpåverkan och ökade krav på att företag ska agera ansvarsfullt.

3 POLITISKA AMBITIONER: De politiska ambitionerna på området är högt satta. Verktygen som används är indelade i två huvudområden, dels åtgärder för att minska användandet av skadliga produkter, dels premiering, exempelvis i form av riktat stöd till utveckling av miljöteknik som leder till minskat användande av fossila bränslen.

4 NY TEKNIK: Ny teknik skapar möjligheter att enskilt eller tillsammans med andra produkter och system åstadkomma vinster inom miljö och ekonomi. ■

HR-ARBETE SOM STÖDJER UTVECKLING

– en långsiktigt attraktiv arbetsgivare

Latour arbetar med systematisk styrning för att både Latours huvudkontor och de företag bolaget investerar i ska vara attraktiva arbetsplatser där medarbetare trivs och utvecklas. På så sätt förbättras förutsättningarna för att rekrytera och behålla rätt kompetenser och individer – något som har positiv effekt på förmågan att skapa långsiktigt värde.

Vid utgången av 2013 uppgick antalet medarbetare i Latours samtliga innehav till närmare 390 000. Av dem återfanns cirka 4 000 i den helägda industrirörelsen, medan resterande var anställda i portföljbolagen, där Latours röstandel

uppgår till minst 10 procent. På Latours moderbolag arbetar ett tiotal personer.

Att främja en stark och långsiktig företagskultur är en viktig komponent i styrningen av medarbetarrelaterade frågor i moderbolaget och i koncernens innehav. Latours kärnvärden utgör basen för varje affärsområdes unika företagskultur.

Hög kompetens och mångfald

För att utöva aktivt ägaransvar och utveckla innehaven via professionellt styrelsearbete eftersträvas hög kompetens och mångfald i de styrelser som tillsätts.

Latour har under årens lopp byggt ett omfattande internationellt kontaktnät. Det är till fördel i flera olika

390 000

Antalet medarbetare världen över i Latours portföljbolag, industrirörelse och delägda bolag.

sammanhang, inte minst när det kommer till rekrytering av styrelsemedlemmar, men även chefer och övriga nyckelmedarbetare.

I takt med att de helägda rörelserna växer internationellt ökar behovet av rätt individer och kompetenser till chefsposter och övriga nyckelroller. För att täcka behovet krävs konkurrenskraftiga villkor där goda resultat, som går i linje med Latours långsiktiga och industriella ambitioner kring värdeskapande, premieras.

Systematiskt rekryteringsarbete

Varje affärsområde inom den helägda industrirörelsen arbetar systematiskt på egen hand för att attrahera potentiella medarbetare. Dessutom sker gemensamma insatser. Under 2013 närvarade affärsområdena exempelvis tillsammans vid arbetsmarknadsdagarna på Handelshögskolan och Chalmers tekniska högskola i Göteborg.

Portföljbolagen har i regel kommit längre i internationaliseringen och i arbetet med att säkerställa kompetensbehovet i samband med tillväxt. Här finns ett flertal goda erfarenheter och kunskaper att hämta, som kan överföras till den helägda industrirörelsen.

Väl utvecklade ledarskapsprogram

En viktig komponent för att åstadkomma ett framgångsrikt ledarskap är att erbjuda medarbetarna möjligheter till kompetensutveckling inom området. Detta är något som det åligger respektive innehav att genomföra.

Det finns exempelvis väl utvecklade ledarskapsprogram i affärsområdena, i den helägda industrirörelsen. Ett sådant exempel är Swegon Leadership Academy, som hålls regelbundet och

Nya möjligheter inom koncernen

Latour värnar om att behålla medarbetare och kompetens. Därför strävar man efter att på ett systematiskt sätt skapa möjligheter för medarbetare att prova andra positioner inom koncernen. Det leder till ökad dynamik och goda utvecklingsmöjligheter för den enskilde individen.

Systematiskt hälsoarbete

Latour strävar även efter att respektive bolag ska skapa goda arbetsmiljöer sett utifrån perspektiven trivsel och hälsa – områden som har stor betydelse för den långsiktiga utvecklingen för såväl individ som företag.

Inom den helägda industrirörelsen bedrivs hälsoprojekt på löpande basis. Sedan 2007 har Swegon drivit projektet Friska Vindar vid enheten i Kvänum, där samtliga cirka 350 medarbetare har möjlighet att medverka. Deltagarna får vid inledningen av projektet kartlägga sina hälsovanor och genomgå en hälsoundersökning. Därefter sker samtal med en hälsocoach som ger råd utifrån varje individs unika förutsättningar. Dessutom sätts individuella mål. Efter cirka tre månader sker en uppföljning

för att utvärdera graden av måluppfyllelse och förändringar i livsstil. Den senaste utvärderingen av projektet, från 2012, pekar på goda resultat. Cirka 13 pro-

cent av deltagarna hade gått från kategorin riskgrupp till friskgrupp, vilket innebär att de löper mindre risk för att råka ut för hälsoproblem. ■

” ... ökad dynamik och goda utvecklingsmöjligheter för den enskilde individen.

sträcker sig över drygt ett år.

Även övriga medarbetare i den helägda industrirörelsen erbjuds goda utbildningsmöjligheter. Medarbetare på Swegon får exempelvis möjlighet till kompetenshöjning genom Swegon School Of Indoor Climate.

"JAG TRIVS MYCKET BRA"

Marcus Lundevall är civilekonom och arbetar sedan flera år tillbaka inom Latourkoncernen.

Här svarar han på fyra frågor om sitt jobb och sina erfarenheter av Latour som arbetsgivare.

Hur länge har du arbetat inom Latour?

Jag har arbetat i 13 år i koncernen. Jag började min anställning på huvudkontoret som koncernekonom. Därefter gick jag vidare som ekonomichef på dotterbolagen Almedahls AB och Specma AB. Nu arbetar jag på Nord-Lock. Det har jag gjort i fyra år.

Vilken tjänst har du nu?

Jag är CFO med ansvar för ekonomi och IT. Det är en roll som innebär att jag ansvarar för den finansiella rapporteringen till ledningen i Nord-Lock samt styrelsen. Min avdelning stöttar även våra dotterbolag i IT och ekonomifrågor. Nord-Lock har vuxit kraftigt de senaste 10 åren både organiskt och genom förvärv. Jag har fått vara med om att förvärva och bilda nya bolag över hela världen vilket har gett mig en internationell erfarenhet. Detta har varit en viktig del i min personliga utveckling.

Trivs du, och vad är i sådana fall bäst?

Jag trivs mycket bra på Nord-Lock. Det är ett varierande jobb i en internationell miljö.

Är möjligheten till karriär inom koncernen viktig?

Absolut. Det är en fördel att kunna erbjuda attraktiva utvecklingsmöjligheter i en stor koncern med ett flertal internationellt framgångsrika bolag. Det stämmer väl in på Latour. ■

LATOURAKTIEN

– fortsatt stark utveckling under 2013

Latours aktie är noterad på listan för stora bolag på NASDAQ OMX Stockholm, som innehåller företag med ett börsvärde över 1 miljard euro.

Stockholmsbörsen påvisade en stabil uppgång under 2013. Utvecklingen för Latours aktie var 38,5 procent, vilket kan jämföras med OMXSPI (NASDAQ OMX Stockholm) som under samma period var 23,2 procent. Årets högsta kurs, 177,1 kronor, inföll den 27 december och den lägsta kursen, 126,1 kronor, den 2 januari. Sista betalkurs den 30 december var 172,0 kronor.

Under 2013 uppgick totalavkastningen (kursutveckling inklusive återinvesterad utdelning) för Latours B-aktie till 44,3 procent, vilket kan jämföras med SIXRX som under samma period ökade med 28,0 procent. Den genomsnittliga årliga totalavkastningen för Latours B-aktie har varit 19,0 procent den senaste tioårsperioden, att jämföras med 12,0 procent för SIXRX.

Börsvärde

Latours totala börsvärde, räknat på antal utestående aktier, uppgick vid årsskiftet till 27,4 Mdr kr. Därmed är Latour nummer 33 i storleksordning av 257 bolag som är noterade på NASDAQ OMX Stockholm.

Omsättning

Under året omsattes totalt 5,9 miljoner Latouraktier till ett värde av drygt 0,9 Mdr kr. I genomsnitt handlades 23 576 aktier per dag, en ökning med 2 procent jämfört med 2012.

Aktiekapital

Per den 31 december 2013 uppgick bolagets aktiekapital oförändrat till 133 300 000 kronor. Det totala antalet aktier av serie A uppgick till 11 944 944 och aktier av serie B till 148 015 056. Antalet röster uppgick till 267 464 496

(inklusive 582 000 återköpta B-aktier som ej är röstberättigade på årsstämman).

Återköp av egna aktier

Totalt antal aktier uppgick den 31 december 2013 till 159 960 000, inklusive återköpta aktier. Per den 31 december 2013 uppgick totalt antal återköpta aktier till 582 000. På samtliga av de återköpta aktierna finns utställda köpoptioner till ledande befattningshavare. Vid årsstämman den 14 maj 2013 fattades beslut om att bemyndiga styrelsen att besluta om förvärv av egna aktier samt att få besluta om överlåtelse av egna aktier.

Aktieägare

Antalet aktieägare ökade under 2013 från 10 986 till 11 592. Andelen utländska investerare uppgick vid årsskiftet till 2,4 (2,8) procent. Andelen institutionella ägare var 5,9 (5,6) procent.

Utdelning

För räkenskapsåret 2013 föreslår styrelsen en ordinarie utdelning på 5,50 (5,00) kronor per aktie. Direktavkastningen uppgår till 3,2 procent baserat på sista betalkurs vid årets slut.

Analytiker

Följande analytiker följde Latour vid utgången av 2013:

Niclas Höglund, Swedbank Markets
Adonis Catic, ABG Sundal Collier
Johan Sjöberg, Carnegie
Magnus Råman, Handelsbanken
Sophie Larsén, Danske Bank Markets
Björn Enarson, Danske Bank Markets
Elias Porse, Nordea Markets

IR-kontakt

Vid eventuella frågor, kontakta gärna: Anders Mörck, ekonomi- och finansdirektör: tel: +46 31 89 17 90 eller e-post: anders.morck@latour.se

Aktiesparträffar

Latour deltar i ett antal aktiesparträffar per år runt om i landet och får på det sättet en möjlighet att berätta mer ingående om Latours verksamhet. ■

ÄGARFAKTA

- Antalet aktieägare ökade till 11 592 (10 986).
- Av kapitalet ägs 77,4 procent av huvudaktieägaren med familj och bolag.
- Övriga personer i styrelsen äger 2,8 procent.
- Svenska institutioner äger 5,9 procent av aktiekapitalet.
- Andelen utländskt ägande uppgår till 2,4 procent.

AKTIESLAG

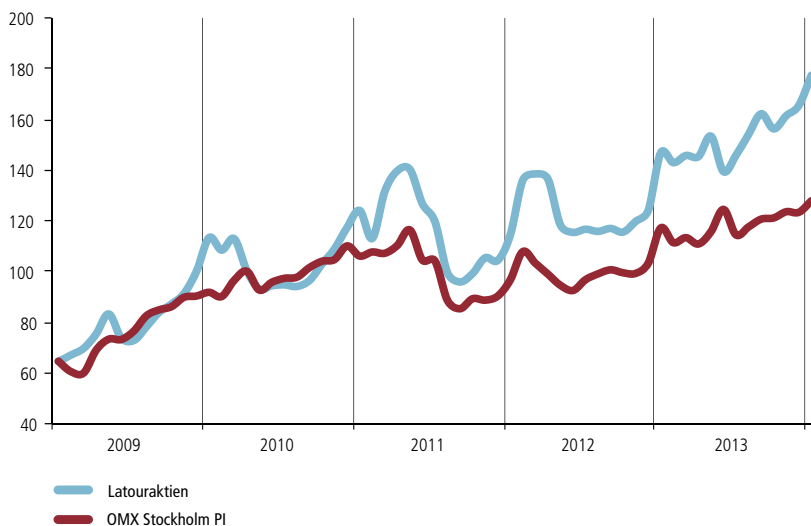
	Antal aktier	%	Antal röster	%
Serie A (10 röster)	11 944 944	7,5	119 449 440	44,7
Serie B (1 röst)	148 015 056	92,5	148 015 056	55,3
Totalt antal aktier	159 960 000	100,0	267 464 496¹⁾	100,0

¹⁾ Inklusive 582 000 återköpta B-aktier som ej är röstberättigade på årsstämman.

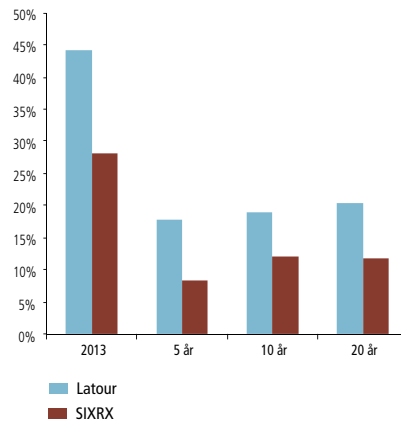
STÖRSTA AKTIEÄGARN PER 31 DECEMBER 2013

Aktieägare, tusental	Antal A-aktier	Antal B-aktier	% av aktiekapital	% av röster
Gustaf Douglas, familj och bolag	9 935	113 848	77,4	79,7
Fredrik Palmstierna, familj och bolag	1 802	2 420	2,6	7,6
Bertil Svensson, familj och bolag		2 066	1,3	0,8
Handelsbanken Fonder		1 589	1,0	0,6
SEB Investment Management		1 482	0,9	0,6
Swedbank Robur Fonder		1 283	0,8	0,5
Lannebo Fonder		1 150	0,7	0,4
Didner & Gerge Aktiefond		855	0,5	0,3
AMF - Försäkring och Fonder		525	0,3	0,2
Övriga	207	22 215	14,0	9,1
Investment AB Latour, återköpta aktier		582	0,4	–
	11 945	148 015	100,0	100,0

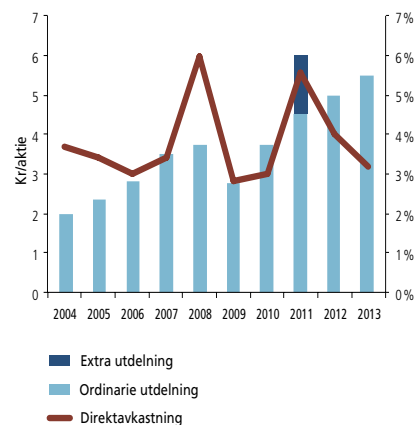
LATOURAKTIENS KURSUTVECKLING

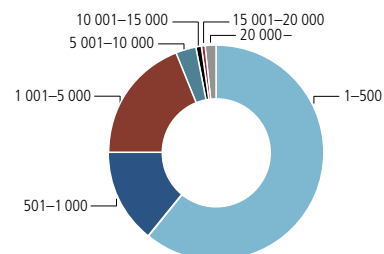
GENOMSNITTLIG TOTALAVKASTNING, LATOUR JÄMFÖRT MED SIXRX

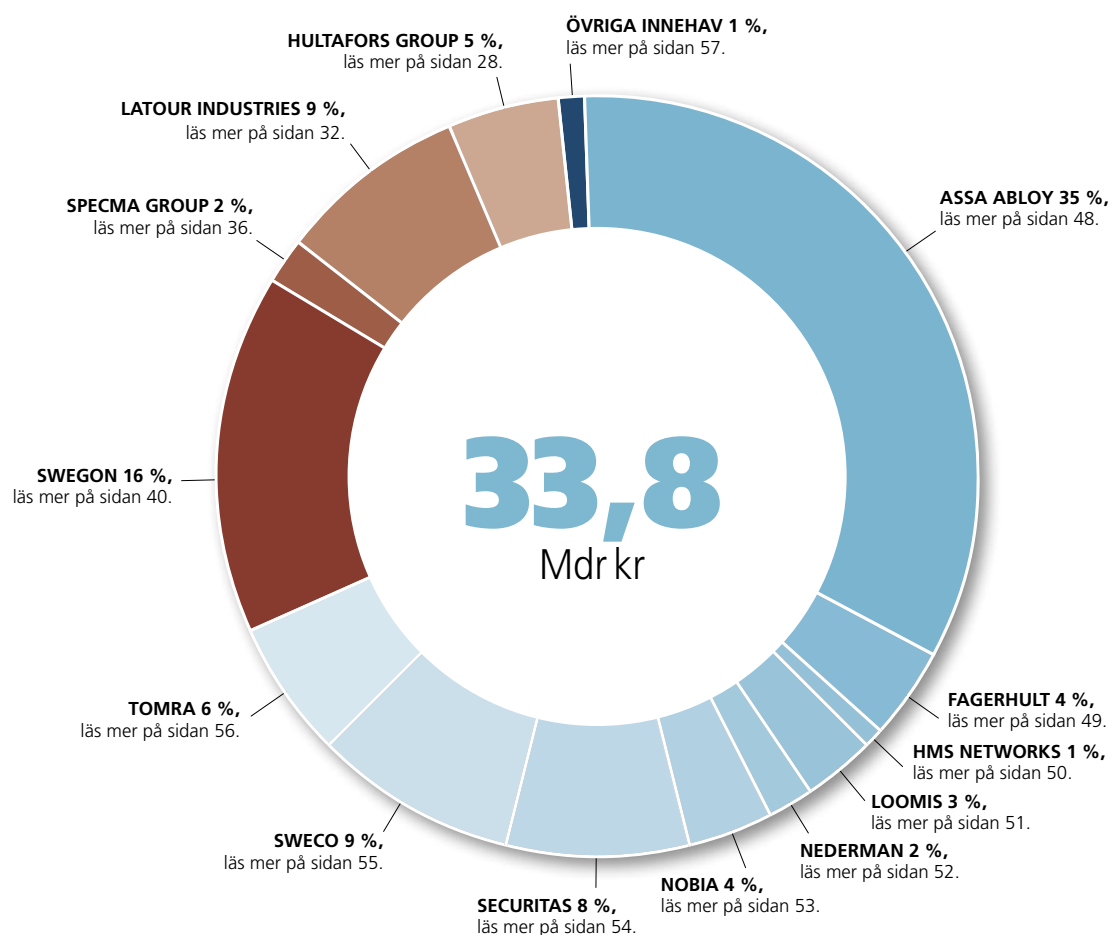
UTDELNING DE SENASTE 10 ÅREN

FÖRDELNING EFTER AKTIEINNEHAV

Fördelning av aktieägare i storlekskategori.

Diagrammet visar respektive innehavs andel av Latours totala substansvärde.

■	Börsnoterade innehav. Summa: 72 %
■	Helägda innehav. Summa: 32 %
■	Övriga innehav. Summa: 1 %
Utöver ovan redovisade tillgångar utgör nettolåneskulden –5 %.	

LATOURS SUBSTANSVÄRDE – ökade med 35 procent 2013

Koncernens substansvärde uppgick den 31 december 2013 till 212 (162) kronor per aktie. Det innebär att värdet ökade med 35,0 procent, justerat för lämnad utdelning. Utvecklingen kan jämföras med totalavkastningen för NASDAQ OMX Stockholm (SIXRX), vars värde ökade med 28,0 procent under året.

Latour består i huvudsak av två delar. Dels av en helägd rörelse, dels av börsnoterade innehav. Marknadsvärdet för de börsnoterade innehaven är enkelt att beräkna, eftersom det finns tydligt angivna handelskurser att tillgå. Att fastställa ett värde på de helägda rörelserna är något mer invecklat. Det beror på att marknadsvärdet, det pris potentiella köpare är

beredda att betala för verksamheterna, inte är lika tydligt. En beskrivning av metoden Latour använder för att fastställa värdet på dessa finns i spalten till höger på detta uppslag.

Två av de största innehaven är helägda

Latours största innehav, sett till substansvärdet, utgörs av Assa Abloy, Swegon, Latour Industries, Securitas och Sweco. Noterbart är att två av de fem största innehaven är helägda. Totalt utgör de helägda rörelserna 32 procent av koncernens samlade substansvärde, med hänsyn taget till det värde som uppstår med vald beräkningsmetod. ■

SUBSTANSVÄRDET PER 31 DECEMBER 2013

Mkr	Netto- omsättning ¹⁾	EBIT ¹⁾	EBIT-multiplikalt. EV/sales-multiplikalt. Intervall	Värdering Mkr ²⁾ Intervall	Värdering snitt	Värdering kr/aktie ³⁾ Intervall
Hultafors Group	1 153	133	12 – 15	1 601 – 2 001	1 801	10 – 12
Latour Industries	1 710	197	13 – 16	2 556 – 3 145	2 851	16 – 20
Specma Group	1 183	14	0,4 – 0,5	473 – 592	532	3 – 4
Swegon	3 077	353	13 – 18	4 585 – 6 349	5 467	29 – 40
	7 123	697		9 215 – 12 087	10 651	58 – 76
Börsaktier (se fördelning på sid 47)					24 443	153
Onoterade delägda innehav						
Academic Work ⁴⁾ , 20,06 %					303	2
Diamorph ⁵⁾ , 21,18 %					125	1
Oxeon ⁶⁾ , 31,08 %					25	0
Övriga tillgångar						
Kort handelsportfölj					45	0
Andra aktieinnehav					0	0
Utspänningseffekt optionsprogram					-24	0
Övrigt					18	0
Nettolåneskuld					-1 787	-11
Beräknat värde					33 799	212
				(32 363–35 235)		(203–221)

¹⁾ Rullande 12 månader för befintlig bolagsstruktur.

²⁾ EBIT och EV/SALES omräknade med hänsyn till börskursen 2013-12-31 för jämförbara bolag inom respektive affärsområde.

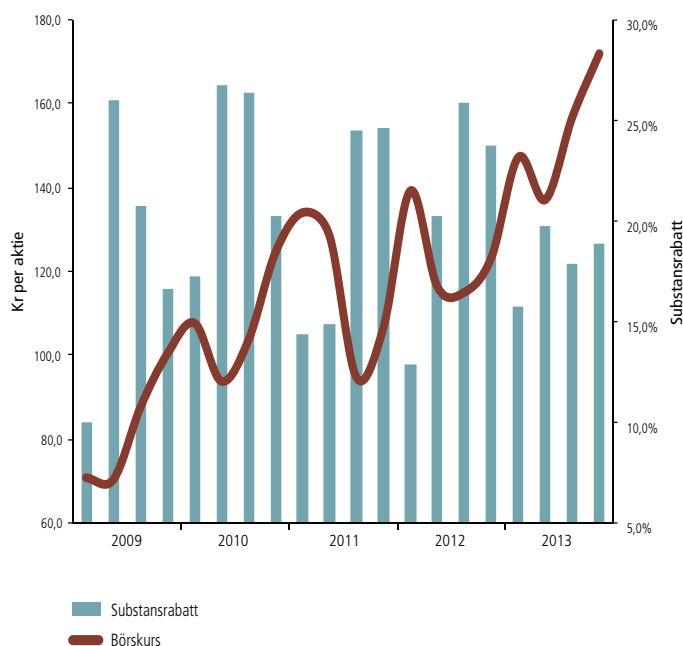
³⁾ Beräknat på antal utestående aktier.

⁴⁾ Värderat i enlighet med utlåtande av oberoende värderingsman.

⁵⁾ Värderat enligt senaste transaktion.

⁶⁾ Värderat enligt Latours genomsnittliga förvärvspris.

SUBSTANSRABATT I FÖRHÅLLANDE TILL BÖRSKURS

Avser substansrabatten vid sista handelsdagen varje kvartal.
Substansrabatten uppvisar en viss säsongvariation.

METODEN STEG FÖR STEG

1 IDENTIFIKATION AV NOTERADE JÄMFÖRELSEOBJEKT

Först och främst identifieras börsnoterade bolag med verksamhet i branscher närliggande Latours helägda industrirörelse. Vid utgången av 2013 fanns 36 börsnoterade bolag som bedömdes uppfylla dessa kriterier och som följaktligen ingick i beräkningen för att få fram ett substansvärde.

2 FRAMTAGANDE AV EBIT-MULTIPLAR

När samtliga jämförelseobjekt är identifierade genomförs en granskning av vilka EBIT-multiplar bolagen har. En EBIT-multiplik baseras på bolagets EV-värde (Enterprise Value), som beräknas genom att ta börsvärdet och öka det med bolagets nettolåneskuld (se Definitioner sidan 94). Därefter divideras EV-värdet med rörelseresultatet (EBIT). Ett bolag som har ett börsvärde på 90 Mkr, en nettolåneskuld på 10 Mkr och ett rörelseresultat på 10 Mkr, får följaktligen en EBIT-multiplik på 10.

3 OMVANDLING TILL MULTIPLESPANN

När en EBIT-multiplik för varje bolag har räknats fram vägs de samman gruppvis, så att varje affärsområde får ett enskilt multiplikspann. Orsaken till att det blir ett spann är att det förekommer variationer i de noterade företagens värderingar, vilket leder till olika EBIT-multiplikar. Låt säga att det finns två jämförelseobjekt för affärsområde Swegon, där det ena har en multiplik på 6 och det andra har en multiplik på 10. Då hamnar EBIT-multiplikerna som används vid beräkningen av värdet på affärsområde Swegon i spannet 6–10. I vissa fall fördelar sig jämförbara bolags värderingsmultiplikar över ett mycket stort intervall. Därför kan jämkning ske av använda multiplikar för att det inte ska bli orimliga värden. För vissa enheter tillämpas vidare värderingsmultiplikerna EV/sales.

4 SAMMANSLAGNING AV SUBSTANSVÄRDET PÅ DE HELÄGDA RÖRELSENA

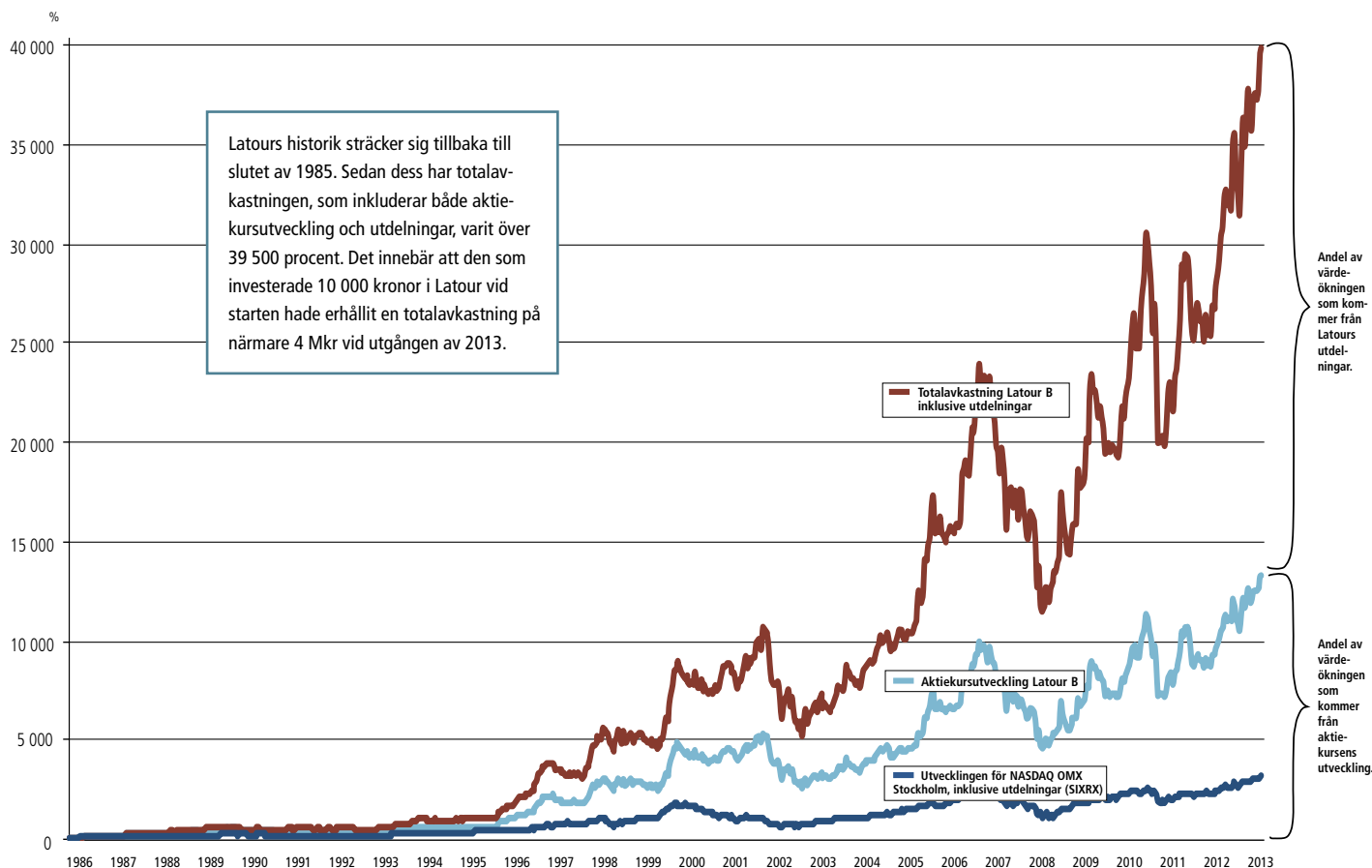
När spannen för EBIT-multiplikerna är fastställda kan en värdering av respektive affärsområde ske. Det görs genom att först räkna ut 12 månaders rullande rörelseresultat (EBIT) för varje affärsområde, sett utifrån bolagsstrukturen vid jämförelseperiodens utgång. Denna siffra multipliceras därefter med EBIT-multiplikerna. Ett exempel: Låt säga att affärsområde Swegon visar ett 12 månaders rullande rörelseresultat (EBIT) på 100 Mkr. Om man applicerar EBIT-multiplikerna 6–10 på det resultatet, blir värdet 0,6–1,0 Mdr kr. När dessa beräkningar är gjorda för samtliga affärsområden, slås resultaten samman till ett totalt värde för de helägda rörelserna i form av ett spann.

5 SAMMANSLAGNING MED VÄRDET PÅ DE NOTERADE INNEHAVEN

För att få fram substansvärdet på de börsnoterade innehaven fastställs först och främst aktiekursen för varje enskilt innehav vid periodens utgång. Aktiekursen multipliceras med antalet aktier som ägs i varje börsnoterat bolag, vilket ger ett substansvärde för börsportföljen. Det slås samman med det substansvärde på de helägda rörelserna, som räknats fram i form av ett spann i steg 1–4. Summan av de båda blir, efter tillägg av övriga tillgångar och efter avdrag för nettolåneskulden, ett substansvärde för Latour, även det i form av ett spann. ■

LATOURAKTIENS TOTALAVKASTNING

– 39 500 procent sedan starten 1985

Diagrammet visar Latouraktiens totalavkastning, vilken inkluderar både aktiekursens utveckling och de utdelningar som skett, i relation till NASDAQ OMX Stockholm som helhet. Aktien har sedan starten 1985 givit en högre totalavkastning än genomsnittet för NASDAQ OMX Stockholm. Detta gäller även för den senaste ett-, tio- och tjugoförårsperioden. 2013 överträffade Latours totalavkastning utdelningsjusterat jämförelseindex, SIXRX, för åttonde året i rad.

1985 Verksamheten startas, men får namnet Latour först 1987. Större förvärv i Securitas och Trelleborg.

1988 Förvärv av Fagerhult. Securitas gör flera stora förvärv, bland annat i låsföretaget Assa.

1991 Securitas börsintroduceras.

1993 Latour säljer huvuddelen av sitt innehav i Trelleborg.

1994 Latour medverkar till att skapa Europas största låskoncern, Assa Abloy. Förvärv av Swegon.

1997 Utdelning av Fagerhult och Säkl. Köp av större post i Sweco.

1999 Ökad ägarandel i Fagerhult och Sweco.

2000 Försäljning av innehaven i Piren och BT Industries.

2003 Förvärv av aktier i Munters.

2004 Renodling i industrirörelsen inleds.

2005 Förvärv av Wibe Stegar.

2006 Securitas delar ut aktier i Securitas Direct och Niscayah till ägarna, däribland Latour. Förvärv av Snickers Workwear.

2007 Förvärv av större aktiepost i Nederman.

2008 Förvärv av aktiepost i HMS Networks. Securitas delar ut aktier i Loomis. Innehavet i Securitas Direct säljs.

2009 Avyttring av innehavet i OEM International.

2010 Avyttring av innehaven i Munters och Elanders. Sju förvärv i industrirörelsen.

2011 Sammanslagning av Latour och Säkl. Förvärv av aktier i norska Tomra. Innehavet i Niscayah säljs. Fem förvärv i industrirörelsen.

2012 Förvärv av en större post i Diamorph. Inom industrirörelsen förvärvades sju verksamheter och en avyttrades.

2013 Nio förvärv och en avyttring i den helägda industrirörelsen. Ökad ägarandel i Tomra och HMS Networks.

UNDERLIGGANDE RESULTAT 2013

– 88 procent delas ut till aktieägarna

I en omfattande koncern med flera olika verksamheter, där helägda innehav blandas med ett stort antal delägda verksamheter med olika ägandetal, kan den resultaträkning som upprättas enligt IFRS bli svår att förstå. Denna sida syftar till att ge en bättre överblick över de underliggande verksamheternas resultatutveckling i Latourkoncernen, och hur resultatet kan kopplas till den föreslagna utdelningen till aktieägarna efter verksamhetsårets utgång.

VERKSAMHETERNAS UTVECKLING

Viktiga finansiella mål är att verksamheterna ska växa med minst 10 procent över tiden och ha en rörelse-marginal om minst 10 procent.

Industrirörelsen

Affärsområde (Mkr)	Rörelse- resultat 2013	Rörelse- resultat 2012
Hultafors Group	120	123
Latour Industries	184	149
Specma Group	0	-9
Swegon	346	326
	650	590

Börsportföljen

Portföljbolag (Mkr)	Latours andel av rörelseresultatet Andel %	2013	2012
Assa Abloy ²⁾	9,48	751	711
Fagerhult	49,21	137	124
HMS Networks	26,74	23	16
Loomis ²⁾	10,01	110	105
Nederman ²⁾	29,98	51	58
Nobia ²⁾	13,18	91	74
Securitas ²⁾	10,88	362	336
Sweco	31,69	208	209
Tomra ¹⁾	21,16	160	144
		1 893	1 776

¹⁾ Omräknat enligt valutakurs 1 NOK = 1,07 SEK.

²⁾ Strukturkostnader och förvärvskostnader och avskrivningar på förvävsrelaterade immateriella tillgångar exkluderade.

Övriga innehav

(Mkr)	Latours andel av rörelseresultatet Andel %	2013	2012
Academic Work	20,06	30	35
Oxeon	31,08	-5	0
Diamorph	21,87	21	5
		46	40

TOTALT **2 589** **2 411**

KOMMENTAR: Denna totalsumma speglar Latours totala andel av underliggande rörelseresultat i kvarvarande verksamheter viktat efter ägarandel, Mkr.

LATOURES VERKLIGA RESULTATRÄKNING

	2013	2012
Affärsområdena		
Affärsområdenas rörelseresultat	650	590
Realisationsresultat industrirörelsen	-25	7
Övriga poster	-13	-16
Börsportföljen m.m.		
Utdelningar från börsportföljen och intressebolag	596	560
Realisationsresultat i börsportföljen	0	0
Övrig aktieförvaltning/korthandel	32	20
Förvaltningskostnader m.m. (börsportföljen)	-14	-14
Finansiellt netto för Latourkoncernen	-52	-87
Redovisad skattekostnad	-175	-146
Summan av underliggande rörelseresultat, finansnetto och skatt	999	914

KOMMENTAR: I tabellen ovan har omvärderingsposter, intressebolagsandelar och poster av liknande karaktär exkluderats. Tabellen innebär en avsevärd redovisningsmässig förenkling, utan anspråk på exakthet, och är upprättad i syfte att öka förståelsen för Latours resultat. De utdelningar som redovisas i tabellen för 2013 är föreslagna att tillfalla Latour våren 2014, då dessa utdelningar speglar börsportföljens prestationer under 2013.

EFFEKT FÖR AKTIEÄGARNA

Utdelningspolicy:

Latour skall dela ut 100 procent av inkommande utdelningar från börsportföljen och övriga innehav samt 40–60 procent av nettoresultatet i den helägda industrirörelsen.

	Mkr våren 2014	Mkr våren 2013	Kr/aktie våren 2014	Kr/aktie våren 2013
Utdelning från industrirörelsen	281	236	1,76	1,48
Procent av underliggande resultat, %	73	67		
Utdelning från börsportföljen/ intressebolagen	596	560	3,74	3,52
Procent av underliggande resultat, %	100	100		
Total ordinarie utdelning enligt policy	877	796	5,50	5,00
Procent av underliggande resultat, %	88	87		

KVARTALSUPPGIFTER

Mkr	Helår	Kv 4	2013 Kv 3	Kv 2	Kv 1	Helår	Kv 4	2012 Kv 3	Kv 2	Kv 1
RESULTATRÄKNING										
Nettoomsättning	6 944	1 844	1 716	1 764	1 620	6 788	1 697	1 571	1 785	1 735
Kostnad för sålda varor	-4 399	-1 173	-1 077	-1 117	-1 032	-4 299	-1 074	-986	-1 134	-1 105
Bruttoresultat	2 545	671	639	647	588	2 489	623	585	651	630
Rörelsens kostnader mm	-1 924	-534	-437	-496	-457	-1 854	-480	-417	-474	-483
Rörelseresultat	621	137	202	151	131	635	143	168	177	147
Aktieförvaltningen totalt	1 089	283	354	238	214	949	292	217	290	150
Resultat före finansiella poster	1 710	420	556	389	345	1 584	435	385	467	297
Finansnetto	-52	-4	-24	-7	-17	-87	-10	-35	-11	-31
Resultat efter finansiella poster	1 658	416	532	382	328	1 497	425	350	456	266
Skatter	-175	-36	-53	-52	-34	-146	-36	-38	-37	-35
Periodens resultat	1 483	380	479	330	294	1 351	389	312	419	231
NYCKELTAL										
Vinst per aktie, kr	9,31	2,39	3,01	1,85	1,85	8,47	2,44	1,96	2,63	1,45
Periodens kassaflöde	230	194	73	-9	-28	-249	11	44	-338	34
Justerad soliditet, %	88	88	86	84	86	86	86	86	85	86
Justerat eget kapital	26 830	26 830	24 197	21 494	22 013	20 223	20 223	18 604	17 984	19 195
Substansvärde	33 799	33 429	30 459	27 229	27 942	25 726	25 726	24 080	23 359	25 564
Substansvärde per aktie	212	212	191	171	175	162	162	151	146	160
Börskurs	172	172	157	135	147	124	124	114	116	134
OMSÄTTNING										
Hultafor Group	1 153	317	291	268	276	1 197	316	285	293	302
Latour Industries	1 705	439	411	442	414	1 518	387	353	392	386
Specma Group	1 152	306	265	302	279	1 198	268	251	331	348
Swegon	2 936	783	748	753	652	2 785	711	659	743	672
Övriga bolag och elimineringar	-2	-1	-	-1	-1	90	16	23	26	27
	6 944	1 844	1 715	1 764	1 620	6 788	1 697	1 571	1 785	1 735
RÖRELSERESULTAT										
Hultafor Group	120	52	39	10	19	123	35	31	27	30
Latour Industries	184	31	56	49	47	149	18	45	43	43
Specma Group	0	-3	0	2	1	-9	-27	-1	8	11
Swegon	346	89	101	97	59	326	86	84	93	63
	650	170	196	158	127	589	112	159	171	147
Resultat köp/försäljning företag	-25	-20	-2	-	-3	7	7	-	-	-
Övriga bolag & poster	-4	-13	8	-7	7	39	24	9	6	0
	621	137	202	151	131	635	143	168	177	147
RÖRELSEMARGINAL (%)										
Hultafor Group	10,5	16,5	13,4	3,8	6,9	10,2	11,1	10,9	9,1	9,9
Latour Industries	10,8	7,1	13,6	11,1	11,0	9,7	4,7	12,2	10,8	11,0
Specma Group	0,0	-0,9	-0,2	0,6	0,4	-0,7	-10,0	-0,4	2,3	3,2
Swegon	11,8	11,4	13,5	12,8	9,1	11,7	12,1	12,8	12,6	9,3
	9,4	9,2	11,4	8,9	8,6	8,8	6,7	10,2	9,7	8,6

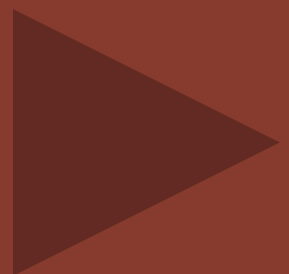
INDUSTRIRÖRELSEN

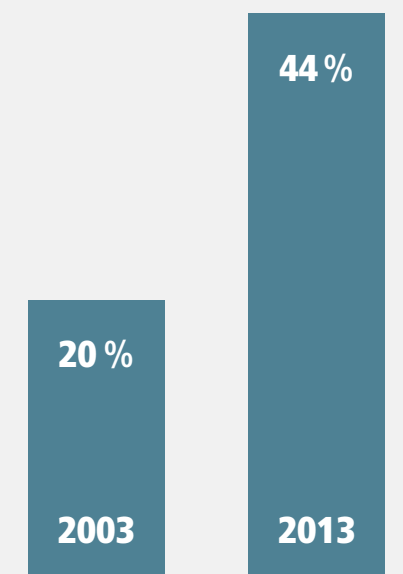
Hultafors Group

Latour Industries

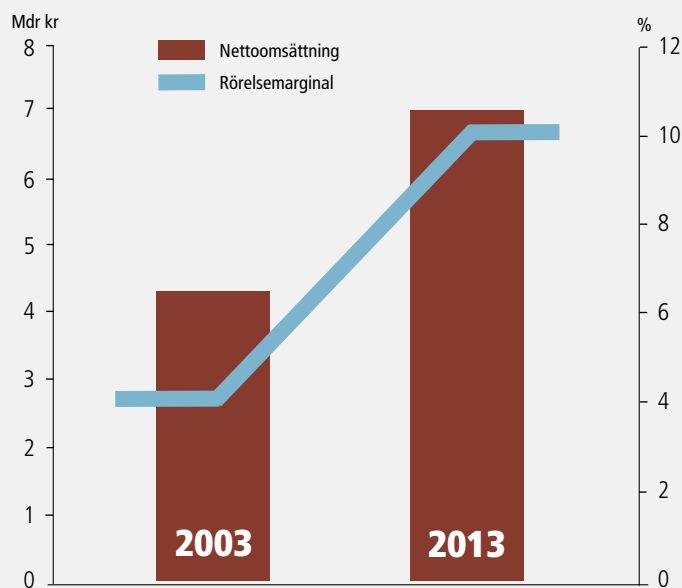
Specma Group

Swegon

Internationell tillväxt. Latours strategi för den helägda industrirörelsen är att växa internationellt med egna produkter inom attraktiva marknadsnicher. Det har slagit väl ut. Försäljningen utanför Norden har ökat från 20 procent 2003, då den nya strategin slogs fast, till 44 procent 2013.

Renodling, tillväxt och ökad lönsamhet. Den nya strategin med fokus på renodling och internationalisering slogs fast 2003. Då bestod de helägda rörelserna av nio affärsområden som genererade 4 procents rörelsemarginal. 2013 utgjordes rörelsen av fyra affärsområden som bidrog med närmare 10 procents rörelsemarginal. Under samma period har omsättningen vuxit från 4,2 Mdr kr till 6,9 Mdr kr. Totalt har 59 bolag med en sammanlagd årsomsättning på 4,0 Mdr kr förvärvat och 23 företag med en årlig omsättning på 2,3 Mdr kr avyttrats under 2003–2013.

LATOURS HELÄGDA INDUSTRIRÖRELSE – geografisk tillväxt med egna produkter

Den helägda industrirörelsen består av fyra affärsområden med starka positioner. Ambitionen är att växa internationellt med egna produkter, likt portföljbolag som Assa Abloy. Det har lyckats väl hittills. Omsättningen utanför Norden har ökat från 20 till 44 procent av den totala omsättningen 2003–2013.

Latours helägda industrirörelse består av välskötta företag som utvecklar, tillverkar, producerar och marknadsför egna produkter i kundsegment som svarar för stor internationell efterfrågan. Verksamheterna har starka positioner i sina nicher och goda förhandlingspositioner gentemot kunder och leverantörer.

De finansiella målen för verksamheterna är att över en konjunkturcykel nå en genomsnittlig årlig tillväxt och

rörelsemarginal om 10 procent samt 20 procents avkastning på sysselsatt kapital.

Den internationella expansionen som intensifierades i och med den nya strategin 2003 fortsätter. Under 2013 ökade de helägda rörelsernas försäljning utanför Norden från 41 till 44 procent av den totala omsättningen.

Även om flera av bolagen ökat sin internationella närvaro kraftigt, är internationaliseringsgraden fortfarande rela-

tivt låg. Därmed kvarstår en betydande tillväxtpotential.

Att växa i en takt som överträffar den allmänna ekonomiska utvecklingen kan ske i tre dimensioner: genom ett ökat produktbjudande, genom en ökad internationell närvaro och slutligen genom ökade marknadsandelar på befintliga marknader.

Tillväxten kan ske via organiska tillväxtsatsningar och genom förvärv. ■

VIKTIGA HÄNDELSE 2013

- Nettoomsättningen ökade med 3,7 procent och den organiska tillväxten för jämförbara enheter var -3 procent, justerat för valutaeffekter.
- Rörelseresultatet före strukturstyrkostnader ökade med 7 procent och rörelsemarginalen ökade till 9,9 (9,6) procent för kvarvarande verksamheter.
- Fortsatt internationalisering. Andelen försäljning utanför Norden ökade från 41 till 44 procent.
- Totalt genomfördes förvärv av nio verksamheter som tillför en total årlig omsättning på cirka 500 Mkr, vilket jämfört med utfallet 2012 motsvarar en tillväxt på drygt 7 procent. Förvärven ingår med 380 Mkr i 2013 års nettoomsättning.
- En verksamhet, med en årlig omsättning på 55 Mkr, avyttrades.
- Fortsatta satsningar på produktutveckling. Under året genomfördes ett flertal lyckade internationella produktlanseringar inom affärsområdena.
- En åtgärdsplan för att rationalisera produktionen ytterligare inom Specma Group infördes.

AFFÄRSOMRÅDESRESULTAT

Mkr	Nettoomsättning		Rörelseresultat		Rörelsemarginal %	
	2013 12 mån	2012 12 mån	2013 12 mån	2012 12 mån	2013 12 mån	2012 12 mån
Hultafors Group	1 153	1 197	133	127	11,6	10,6
Latour Industries	1 705	1 519	196	163	11,5	10,8
Specma Group	1 152	1 198	12	18	1,0	1,5
Swegon	2 936	2 785	346	337	11,8	12,1
Elimineringar	-2	-2	-	-	-	-
	6 944	6 697	687	645	9,9	9,6
Omstruktureringsskostnader	-	-	-37	-57	-	-
	6 944	6 697	650	588	9,4	8,8
Rearesultat företagsförsäljning	-	-	-25	7		
Övriga bolag och poster	-	91	-4	40		
	6 944	6 788	621	635		

Mkr	Operativt kapital ¹⁾		Avkastning på operativt kapital % ²⁾		Tillväxt i nettoomsättning %		
	2013 rull 12	2012 rull 12	2013 rull 12	2012 rull 12	2013	Varav förvärv	Varav valuta
Hultafors Group	774	835	15,6	13,7	-3,6	0,6	-1,6
Latour Industries	1 279	1 060	14,3	14,5	12,3	15,0	-1,6
Specma Group	572	596	-0,1	-1,5	-3,8	1,3	-0,6
Swegon	1 155	1 093	30,0	29,8	5,4	8,8	-1,6
Totalt	3 780	3 584	17,2	16,4	3,7	7,4	-1,4

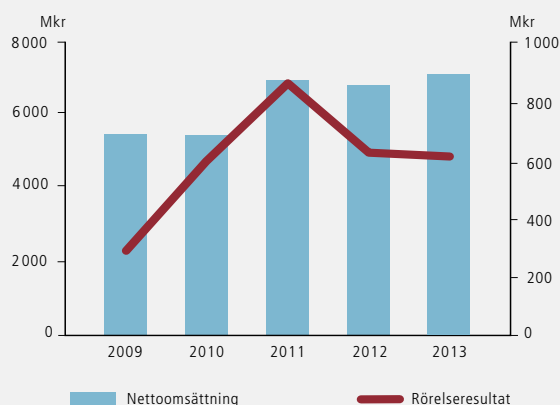
¹⁾ Beräknas som balansomslutningen, minskad med likvida medel och andra räntebärande tillgångar samt minskad med icke räntebärande skulder. Beräknas på genomsnittet de senaste 12 månaderna.

²⁾ Rörelseresultat i procent av genomsnittligt operativt kapital

FEMÅRSÖVERSIKT

	2013	2012	2011	2010	2009
Nettoomsättning	6 944	6 788	7 171	5 991	5 440
(varav utlandsförsäljning)	4 389	4 258	4 063	3 141	2 993
Rörelseresultat	621	635	883	620	296
Genomsnittligt operativt kapital	3 780	3 584	3 404	2 590	2 674
Balansomslutning	7 063	6 165	5 817	4 454	4 725
Antal anställda	3 908	3 691	3 518	2 701	2 955
Avkastning på operativt kapital (%)	17,2	16,4	23,2	22,4	12,7
Rörelsemarginal (%)	9,4	8,8	11,6	10,9	6,3

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

HULTAFORS GROUP

Kort om Hultafors Group

Hultafors Group erbjuder marknaden tre produktgrupper – yrkeskläder under varumärket Snickers Workwear, handverktyg under varumärket Hultafors Tools samt stegar och ställningar som marknadsförs under varumärket Wibe Ladders.

Affärsidén är att vara den mest eftertraktade partnern för distributörer och förstahandsvalet för slutanvändare i Europa.

Viktiga händelser under 2013

- Ökad rörelsemarginal trots svag marknad.
- Lansering av ett flertal banbrytande produkter, däribland en helt ny mätbandsserie, avancerade knäskydd och ett revolutionerande handsk-sortiment.
- Erhöll en utmärkelse på världens största formgivningstävling, Red Dot Awards, för ett nytt mätband från

Hultafors Tools, som sätter en ny standard.

- Fortsatt internationell expansion genom Snickers Workwears förvärv av franchisetagare i Italien.
- Flytt av Snickers Workwears europeiska centrallager från Holland till Polen. De årliga besparingarna som följer av flytten beräknas till knappt 20 Mkr från och med 2014.

Måluppfyllelse – primära orsaker

Avkastningen på operativt kapital förbättrades tack vare minskad kapitalbindning och uppgår till 15,6 procent. Målet för omsättningstillväxten uppnåddes inte, som en följd av en svag marknad, främst under det första halvåret.

Flytten av Snickers Workwears europeiska centrallager bidrog också negativt. Åtgärder för geografisk expansion bidrog dock till att omsättningsnedgången stannade på -2,6 procent, justerat för förvärv och valuta.

Målet för rörelsemarginalen uppnåddes tack vare fortsatta rationaliseringar och god förmåga att kompensera för ökad prispess, bland annat genom effektivare inköp.

Strategi för expansion

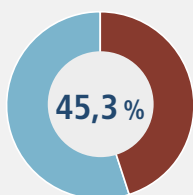
Hultafors Group har goda förutsättningar att nå målen för lönsamhet och tillväxt framöver. Tillväxten förutsätter förvärv av varumärken med en stark position hos slutanvändarna, vid sidan om organisk tillväxt. Målsättning är att därigenom:

- Komplettera nuvarande sortiment med närliggande produkter och utnyttja befintliga distributionskanaler för alla produkter.
- Växa geografiskt på marknader i anslutning till befintliga. Strategin är att förfoga över egna säljbolag på huvudmarknaderna.

Marknad i långsiktig förändring

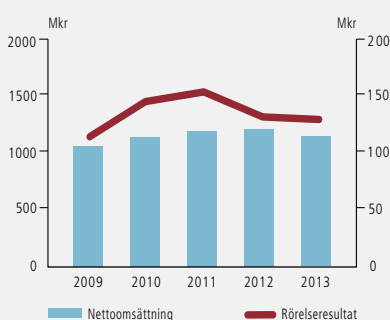
Den europeiska marknaden för

GRAD AV INTERNATIONALISERING

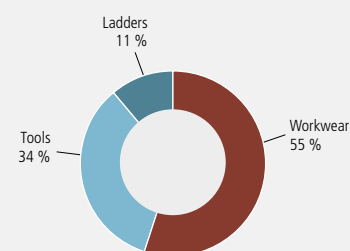

2013 utgjorde omsättningen utanför Norden 45,3 % av den totala omsättningen jämfört med 2012 då motsvarande siffra låg på 44,5 %.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

OMSÄTTNINGSFÖRDELNING PER VARUMÄRKE

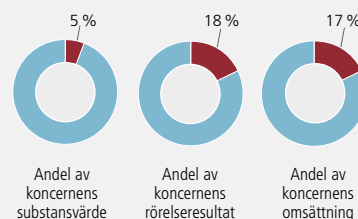
OMSÄTTNING OCH RESULTAT

(Mkr)	2013	2012	2011	2010	2009	Latours minimimål
Nettoomsättning	1 153	1 197	1 182	1 134	1 052	>10 %
(varav export)	867	899	866	845	808	
Rörelseresultat	133 ¹⁾	127 ¹⁾	151	143	115	
Operativt kapital ²⁾	774	835	826	756	817	
Rörelsemarginal, %	11,6	10,6	12,8	12,6	10,9	>10
Avkastning på operativt kapital, %	15,6	14,7	18,3	18,9	14,0	>20
Investeringar	12	17	11	8	19	
Antal anställda	629	642	622	586	622	

¹⁾ Efter strukturkostnader

²⁾ Genomsnittligt

ANDELAR AV KONCERNENS SUBSTANSVÄRDE, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING

förnödenheter till hantverkare är under förändring, även om utvecklingen går relativt långsamt. Marknaden kännetecknas historiskt av ett fragmentiserat producentled, vilket medför att det finns få stora och internationellt framgångsrika varumärken, till vilka Hultafors Groups varumärken hör. Marknadssituationen beror delvis på att hantverkarna generellt sett är traditionsbundna, vilket medför att förändringen vad gäller produkt- och varumärkespreferenser sker långsamt.

Samtidigt finns det en underliggande trend i branschen, som innebär en förflyttning i riktning mot ökad samordning och storskalighet vad gäller produktion, distribution och marknadsföring, vilket leder till goda förutsättningar för långsiktigt ökad lönsamhet. Trenden tar sig bland annat uttryck i växande återförsäljarkedjor som riktar sig till hantverkare. Parallellt med denna trend ökar tillväxten inom "private labels", men även behovet av internationellt starka varumärken, som kan driva utvecklingen vad gäller produkter och kundpreferenser. Denna utveckling skapar goda möjligheter för Hultafors Group.

Hultafors Group

– starka varumärken att lita på

Hultafors Group erbjuder ett brett sortiment högklassiga och tillförlitliga varumärken för såväl återförsäljare som hantverkare och andra professionella yrkeskategorier med höga krav på kvalitet och funktionalitet. Alla varumärken inom Hultafors Group förenas i ett gemensamt mål: att ge slutanvändaren bästa möjliga funktion, säkerhet, skydd och totalproduktivitet.

De enskilda varumärkena är experter inom sina respektive områden och har unika kunskaper och insikter i de specifika utmaningar slutanvändaren ställs inför i sitt arbete.

För återförsäljarna utgör Hultafors Groups ledande varumärken en kraftfull kombination som skapar mervärden och synergieffekter. Genom att samarbeta med återförsäljarna hjälper man dem

att förbättra sina kunderbjudanden och samtidigt öka lönsamheten i sina verksamheter.

Internationell expansion

Hultafors Group har vuxit från en nordisk till en europeisk leverantör. Varumärkena säljs idag på cirka 11 000 försäljningsställen i närmare 40 länder globalt, med tonvikt på Europa och Norden. Under 2013 har Hultafors Group gjort fortsatta satsningar på geografisk expansion, vilket väntas ge god effekt under kommande år.

Företaget har egna säljbolag på nyckelmarknaderna i Europa. Övriga marknader täcks via importörer. Under 2013 genererades 45 procent av den totala omsättningen utanför Norden.

Marknadsutvecklingen har varit svag under året, som en följd av fortsatt vikande efterfrågan som dock återhämtade sig under det andra halvåret.

Snickers Workwear

– "fighting for better workwear"

Snickers Workwear är drivande i utvecklingen av avancerade och funktionella arbetskläder inom områdena hantverk, service och transport.

Vid utgången av 2013 var varumärket representerat i närmare 30 länder, vilket gör det till ett av de starkaste i Europa. Under 2013 förvärvades franchisetagaren i Italien, Nordtec SRL, med en omsättning om cirka 20 Mkr. Genom förvärvet stärker Hultafors Group marknadsbearbetningen på den italienska marknaden.

Bland de ledande internationella konkurrenterna återfinns bland andra Kwintet Group.

Med slutanvändaren i centrum leder Snickers Workwear fortsatt branschens utveckling och under 2013 lanserades flera nya produkter med ökad funktionalitet och hög kvalitet, däribland en revolutionerande serie arbetshandskar. Den produktutveckling Snickers Workwear genomför tillsammans med hantverkare visar att de använder respektive hand till olika uppgifter, vilket

”UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER 2014

De främsta utmaningarna framöver är att växa gemensamt med befintliga återförsäljare, men också att öka antalet försäljningsställen och ha fortsatt hög kostnadseffektivitet i varuförsörjningskedjan. Varumärkena är väl positionerade och under 2014 förstärks marknadsbearbetningen för att fortsätta att ta marknadsandelar i Europa. Det kan även uppstå möjligheter till strategiska förvärv och samarbeten, exempelvis i syfte att bredda produktutbudet.

Alexander Wennergren Helm,
VD Hultafors Group

ställer olika krav på grepp, skydd och fingerfärdighet. Med det nya konceptet där användaren inte köper handskarna i par utan en och en får varje hand det den behöver, utan kompromisser.

Dessutom lanserades ett revolutionerande knäskydd som kombinerar en mjuk och slitstark utsida med högteknologiskt och stötdämpande D3O®-material på insidan. D3O® är ett aktivt, specialtillverkat material som är tillverkat av "intelligenta" molekyler. Knäskydden följer användarens rörelser men vid stötar låser de sig för att fånga upp slagen energi.

Den framgångsrika produktutvecklingen, som bland annat resulterade i en utmärkelse i världens största design-tävling Red Dot Awards 2012 för en ny verktygsväska, och marknadsbearbetningen, innebär att Snickers Workwear har fortsatt goda möjligheter att öka sina marknadsandelar i Europa.

Under 2013 flyttades Snickers Workweares europeiska centrallager från Holland till Polen. Flytten bidrar till ökad effektivitet och hög servicegrad till kunderna. De årliga besparingarna som följer av flytten beräknas till knappt 20 Mkr från och med 2014.

Hultafor's Tools

– handverktyg att lita på

Hultafor's Tools är ett ledande varumärke på den nordiska marknaden för handverktyg. Varumärket omfattar ett brett sortiment i huvudsak riktat till byggregelaterade hantverkare som kräver funktionsella verktyg av hög kvalitet. Hultafor's Tools visar genom sin produktutveckling prov på nytänkande i en för övrigt traditionell bransch.

Under 2013 lanserades bland annat en ny generation mätband i tre modeller, som sätter en helt ny standard inom hållbarhet och ergonomi. De har tagits emot mycket väl av kunderna och bland annat belönats med en utmärkelse i Red Dot Awards. 2012 fick Hultafor's Tools innovativa ställbara bräckjärn utmärkel-

sen Best of the Best i samma tävling.

Under 2013 lanserades även nya stämjärn som kombinerar maximal skärpa med slitstark hållbarhet.

Bland de ledande internationella konkurrenterna återfinns SNA Group, Irwin Industrial Tools och Stanley Black & Decker. Därutöver finns en rad regionalt starka producenter.

Wibe Ladders

– säkerhet i varje steg

Wibe Ladders erbjuder innovativa och säkra stegar och ställningar för hantverkare.

Precis som för de två övriga varumärkena läggs stor vikt vid produktutvecklingsarbetet och Wibe Ladders har sedan det kom att tillhöra Hultafor's Group ökat denna typ av investering. Utvecklingen av utrustning för arbete på hög höjd styrs av omfattande regelverk kopplade till arbetsmiljö och säkerhet. Varje år sker runt 700 fallolyckor från stegar och i genomsnitt resulterar varje olycka i 50 dagars sjukskrivning. För att motverka detta har Skanska, Peab och andra byggföretag utvecklat en standard för säkert arbete på hög höjd, som går under benämningen "Bra arbetsmiljöval". De stegar som uppfyller kraven får bära denna etikett, vilket ett flertal av Wibe Ladders produkter gör.

Satsningen på produktutveckling har medfört att Wibe Ladders är väl positionerat. 2013 lanserades bland annat en stabil och säker arbetsbock med ett räck som ger stöd vilket leder till minskad fallrisk.

Under året lanserades även en ny räddningsplattform som är speciellt utvecklad för att möta de extremt tuffa kraven inom räddningstjänsten. Plattformen är godkänd för laster upp till 500 kg och monteras med några enkla grepp och erbjuder en stor arbetsyta.

Bland de internationellt ledande konkurrenterna återfinns Zarges. I övrigt är de flesta producenterna lokala.

Hållbart företagande – långsiktig lönsamhet

Hultafor's Group ser hållbar utveckling som en möjlighet, som syftar till att skapa långsiktig lönsamhet. Med fokus på hållbar utveckling genererar Hultafor's Group affärsmöjligheter genom att använda kompetensen till att:

- Minska påverkan på den lokala och globala miljön.
- Samarbeta med det samhälle där man är verksam.
- Tillämpa livscykelanalyser för att därigenom kontinuerligt åstadkomma miljömässiga förbättringar i befintliga och framtida produkter.
- Ta ansvar för hur produkterna påverkar distributörer och slutanvändare.
- Informera och stödja leverantörer, underleverantörer, distributörer och slutanvändare i deras hållbarhetsarbete.
- Vara en ansvarsfull och en långsiktig hållbar arbetsgivare.
- Integrera hållbarhetsperspektivet i det dagliga arbetet.

Under 2012 startades en process för certifiering i enlighet med ISO 9001 och 14001 på produktionsenheter. Processen fortlöpte under 2013. Snickers Workweares produkter certifieras löpande i enlighet med miljömärkningen Öko-tex. ■

LATOUR INDUSTRIES

Kort om Latour Industries

Latour Industries består av ett antal verksamhetsområden, som var och ett har en egen affärsidé och affärsmodell. Tanken är att inom affärsområdet utveckla självständiga enheter som på sikt ska kunna etablera sig som egna affärsområden inom Latour.

Den gemensamma nämnaren är att kunderna i huvudsak återfinns inom den tillverkande industrin.

Viktiga händelser under 2013

- Lönsamheten fortsatt över målet, trots vikande konjunktur.
- Omsättningen ökade med drygt 12 procent hänfört till genomförda förvärv.
- LSAB förvärvade Lidens Slip, Trollhättans Verktygssliperi och slipverksamheten i norska Teroteknisk Service. REAC förvärvade MBL/ABU i Polen. Brickpack avyttrades.
- Fortsatt offensiva satsningar på organisk tillväxt och produktutveckling.

Måluppfyllelse – primära orsaker

Tidigare genomförda rationaliseringar och fortsatt fokus på attraktiva produkter och kundsegment bidrog till att lönsamhetsmålet nåddes, trots fortsatt svag global konjunktur. Den minskade efterfrågan bidrog dock till att målet för omsättning ej nåddes.

Strategi för lönsam expansion

Ambitionen för Latour Industries är att uppnå internationell expansion med god lönsamhet. För att lyckas med det prioriteras följande strategiska åtgärder:

- Bredda produktsortimentet och fortsatt ligga i framkant inom de produktområden där affärsområdet är verksamt. Detta sker med hjälp av betydande investeringar i produktutveckling samt genom strategiska förvärv och partnerskap.
- Fortsätta expansionen på nya marknader och marknader med låg penetration. Expansionen ska ske både

via förvärv och genom befintliga verksamheter.

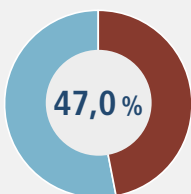
Hörnstenar i verksamheten

Latour Industries strävar efter att skapa goda möjligheter att utveckla lönsamheten långsiktigt i sina innehav. Det sker genom ett aktivt och omsorgsfullt ägande, baserat på industriell erfarenhet som uppmuntrar till entreprenörskap och ger utrymme för självständig utveckling. Latour Industries arbetar systematiskt med att genomlysna verksamheterna, agera stöd för att attrahera duktiga medarbetare och bistå med finansiella resurser för genomförande av internationell expansion.

Förvärv och utvecklar två kategorier av verksamheter

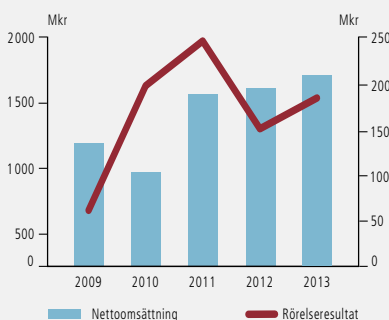
Latour Industries letar löpande efter två typer av förvärvsobjekt. Den första kategorin utgörs av företag som kan utgöra strategiska tillägg till befintliga innehav i

GRAD AV INTERNATIONALISERING

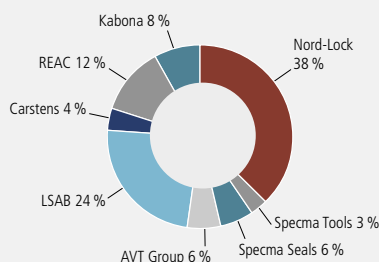

2013 utgjorde omsättningen utanför Norden 47,0 % av den totala omsättningen jämfört med 2012 då motsvarande siffra låg på 48,6 %.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

OMSÄTTNINGSFÖRDELNING PER AFFÄRSENHET

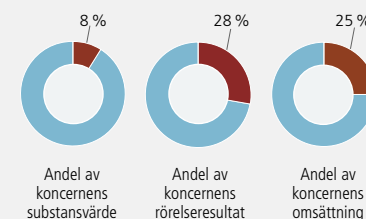
OMSÄTTNING OCH RESULTAT

(Mkr)	2013	2012	2011	2010	2009	Latours minimimål
Nettoomsättning	1 705	1 519	1 468	982	1 196	
(varav export)	921	850	713	456	519	
Rörelseresultat	196 ¹⁾	163 ¹⁾	237	200	63	
Operativt kapital ²⁾	1 279	1 060	815	534	591	
Rörelsemarginal, %	11,5	10,8	16,2	20,3	5,3	>10
Avkastning på operativt kapital, %	14,3	14,5	29,5	37,4	10,7	>20
Investeringar	35	42	50	87	22	
Antal anställda	1 075	874	829	461	544	

¹⁾ Efter strukturkostnader

²⁾ Genomsnittligt

ANDELAR AV KONCERNENS SUBSTANSVÄRDE, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING

form av ökad produktbredd, geografisk expansion och skalfördelar i produktion, försäljning och administration. Den andra gruppen företag är sådana som kan växa till ett eget affärsområde och samtidigt uppfyller Latour Industries investeringskriterier (se nedan). De ska ha sin bas i Norden och bör ha en omsättning på mellan 250 och 800 Mkr med potential att nå 1,5 Mdr kr.

Kriterier för förvärv

Latour Industries har ett antal kriterier som potentiella förvärvsobjekt ska uppfylla. De ska vara bolag med egna varumärken i form av produkter eller erbjudande. De ska inte vara beroende av enstaka leverantörer och ha hög förädlingsgrad samt gärna egen produktion med högt teknikinnehåll. Bolagen ska vara internationellt verksamma eller ha möjlighet till internationell expansion. De ska ha professionella kunder.

Latour Industries innehav

AVT Industriteknik

AVT Industriteknik utvecklar och tillverkar automationslösningar för bland annat maskinbetjäning, montering, förpackning och täthetskontroll, som erbjuder internationella tillväxtmöjligheter. AVT:s erbjudande spänner från idé till driftklar anläggning. Kunderna återfinns över hela världen inom framförallt fordons-, elkraft- och värmepumpsindustrin.

Carstens

Carstens är en av Sveriges ledande leverantörer av insatsprodukter till inrednings- och möbelindustrin. Laminat, kantlist samt smält- och vitlim är dominerande i företagets produktsortiment. Carstens huvudkontor och lager är beläget i Bankeryd, strax utanför Jönköping.

Kabona

Kabona, som har sitt huvudkontor i Borås, är ett av de ledande företagen i Europa inom försäljning och installation av automatiserade system för optimering av fastigheters inomhusklimat och energiförbrukning. Genom att samordna installerade system och ta hänsyn till

inomhustemperatur, luftkvalitet, väderprognoser och termisk lagringsförmåga är det möjligt att nå energieffektiviseringar på 25–50 procent och samtidigt få ett förbättrat inomhusklimat, tack vare Kabonas system.

Under 2013 invigde Kabona sitt nya huvudkontor som är ett bra exempel på energieffektiva byggnader. Energibehovet för fastighetsel, värme och kyla är 20 kWh per kvadratmeter och år, vilket motsvarar hälften av kravet för att en byggnad ska klassas som så kallad Green Building. Resultatet är Sveriges mest energieffektiva kontorshus.

LSAB-gruppen

LSAB, med huvudkontor i Långshyttan, är en av Europas största och modernaste företagsgrupper inom försäljning och service av bearbetningsverktyg för trä och metall. LSAB är verksamt i Norden, Baltikum och Ryssland, med totalt 11 slipstationer och har egna fordon för hämtning och leverans. I Norden är företaget ledande inom träverktyg.

Marknaden är fragmenterad vilket skapar möjligheter till framförallt förvärvad tillväxt. Under 2013 genomförde LSAB tre strategiska förvärv. I maj förvärvades Lidens Slip i Skeplanda och Trollhättans Verktygssliperi i Trollhättan. Förvärven stärker LSAB:s erbjudande mot stål- och metallindustrin, dels genom att komma närmare kunder i sydvästra Sverige, dels genom att tillföra omslipningskapacitet och kompetens. Bolagen har idag viss egen tillverkning av specialverktyg, något som LSAB tidigare saknat, och servar ett antal kunder med omslipning. I juli köptes slipverksamheten i norska Teroteknisk Service, i Tangen, som slipar verktyg till den norska träindustrin. Verksamheten kommer i fortsättningen att verka under namnet LSAB Norge.

Under året etablerades ett försäljningskontor i Fredericia, Danmark, där inriktningen initialt är att sälja gruppens verktyg till kunder i metallindustrin.

I mars övertog LSAB en kunds slipverksamhet i Kajaani i mellersta Finland där den lokala närvaron markerades genom att verksamheten etablerades i

”UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER 2014

Satsningen på internationell expansion och utveckling av egna produkter i nuvarande innehav kommer att fortsätta med oförminskad takt. Satsningarna ska framförallt ske organiskt men där det finns möjlighet kan kompletterande förvärv äga rum. Arbetet med att förvärva nya verksamheter kommer att fortgå med samma inriktning som tidigare, där vi letar efter bolag med egna produkter och tjänster, med möjligheter till internationell expansion.

Henrik Johansson,
VD Latour Industries

nya lokaler, väl anpassade för att serva sågverksindustrin.

Nord-Lock

Nord-Lock-koncernen är världsledande på marknaden för skruvsäkringssystem. Tillverkning sker i Nordamerika, Schweiz och Sverige. Företaget riktar sig till kunder som har höga kvalitetskrav och där följderna av fel i låselementen blir kostsamma. Över 90 procent av tillverkningen exporteras. Försäljningen sköts via egna bolag och ett världsomspännande nätverk av återförsäljare.

Ambitionen är att under kommande år fortsätta den geografiska expansionen på industriella nyckelmarknader, med fokus på Asien. Det sker med hjälp av egna försäljningsorganisationer och att fortsatt agera offensivt inom produktutveckling och vidare lansering av X-series – nästa generationen låsbrickor – som introducerades 2012.

REAC

REAC, med huvudkontor i Åmål, utvecklar, tillverkar och säljer styrsystem, elektromekaniska ställdon och lyftsystém, främst till kunder inom medicinsk rehabilitering där REAC är underleverantör till flertalet av de större tillverkarna av elektriska rullstolar. Kunderna finns framförallt i Skandinavien, Tyskland, Nederländerna, Frankrike, Italien och USA. De största kunderna är Permobil, InvaCare, Pride och Volvo Penta. Under året har ett antal utvecklingsprojekt startats som bas för fortsatt organisk tillväxt inom området elektriska rullstolar och andra närliggande segment.

Strax innan årsskiftet 2012–2013 förvärvades MBL:s tillverkning av ställdon och lyftsystém. Genom förvärvet breddas REAC:s kundbas inom medical rehab, samtidigt som bolaget får en egen tillverkning i Polen, vilket bidrar med skalfördelar och lågkostnadsproduktion. Som en konsekvens av förvärvet stäng-

des verksamheten i danska Herning, och tillverkning flyttades till Polen.

Specma Seals

Specma Seals är en heltäckande leverantör inom tätningsteknik, som främst riktar sig till svensk processindustri och dess underleverantörer. Företaget utvecklar och tillverkar effektiva tätningslösningar som ger säkra anläggningar med långa driftstider. Bolaget erbjuder egna produkter i kombination med internationellt starka varumärken. Kunderna erbjuds även Tätningsskolan, Sveriges största utbildning inom tätningsteknik.

Specma Tools

Specma Tools är ett handelsbolag som riktar sig till professionella hantverkare inom verkstads-, bygg- och fordonsindustrin med ett brett sortiment av högkvalitativa handverktyg med fokus på sådana som drivs med batteri. Specma Tools representerar FEIN, som är ett av de mest välrenommerade varumärkena inom elektriska handverktyg. All försäljning sker genom utvalda återförsäljare.

Produktutveckling

Latour Industries strävar efter att verksamheterna ska ha en så hög andel egna produkter med egen tillverkning och egen försäljning på en internationell marknad som möjligt. Effektiv produktutveckling är en central faktor för att lyckas med denna ambition.

Ett flertal nya produkter har lanserats inom dotterbolagen under 2013.

1 100 medarbetare

Latour Industries har cirka 1 100 medarbetare. Koncernen lägger stor vikt vid att säkerställa tillgång till hög kompetens och ett bra ledarskap i respektive verksamhet.

Utvecklingsinsatserna drivs såväl på ledar- som på medarbetarnivå, eftersom båda dimensionerna krävs för att hela

organisationen ska utvecklas i samma takt. Ledarna får, utöver generella ledarskapsutbildningar, även individuella insatser för att stärka kompetensen där det bäst behövs – exempelvis inom ekonomi, juridik och arbetsrätt. Övriga medarbetare utvecklas inte bara för att hantera dagens uppgifter, utan även för att förbereda sig för framtiden. Många medarbetare vill utvecklas i organisationen, vilket kräver individuell utveckling. Ett talent management-program har skapats för att identifiera dessa medarbetare och för att ge stöd på ett strukturerat sätt.

Latour Industries bedriver ett strukturerat förebyggande hälsoarbete, vilket har bidragit till låg sjukfrånvaro och god trivsel. Det finns även tydliga processer för att med kort varsel stötta cheferna i deras arbete gällande medarbetares rehabilitering vid exempelvis sjukdom eller stress. Medarbetarna på Latour Industries får ett attraktivt friskvårdsbidrag och erbjuds möjligheten att kostnadsfritt delta i tävlingar, som exempelvis Göteborgsvarvet.

Strukturkapital och hållbar utveckling

Latour Industries består av företag vars kunder ställer höga krav på kvalitet såväl i produktionsprocessen som i produkterna. Likaså finns ett behov av åtgärder som leder till minskad negativ miljöpåverkan, exempelvis i form av reducerad energiförbrukning – något som även leder till kostnadsbesparingar. Latour Industries verksamheter bedriver ett metodiskt arbete för att åstadkomma förbättringar inom dessa områden. Inom de verksamheter där det finns betydande behov har certifiering i enlighet med ISO ägt rum. ■

SPECMA GROUP

Kort om Specma Group

Specma Group är en branschledande nordisk aktör med internationell närvaro inom applikationsanpassade system och komponenter för hydraulik. Verksamheten är indelad i en Global Division som servar stora internationella OEM-kunder och en Nordic Division som servar mindre OEM-kunder och erbjuder industrin ett MRO-koncept (Maintenance, Repair & Operations, det vill säga underhåll, reparationer och drift) samt servar eftermarknaden i Norden.

Viktiga händelser under 2013

- Kraftigt vikande efterfrågan i inledningen av 2013 för att under det andra halvåret visa återhämtning.
- Omorganisation i två divisioner - Global & Nordic Division.
- Strukturförändringar som innebär årliga besparingar på cirka 20 Mkr per år.
- Fortsatt internationell expansion,

bland annat genom satsning på etablering av hydraulsystemmontage i Kina och expansion i nya lokaler i Polen.

- Lansering av ett nytt eftermarknads-koncept inom Nordic Division, med en fokusering på ett gemensamt varumärke och en satsning på MRO-marknaden.
- Förvärv av Kiruna Hydraulik som ett led i satsningen på MRO och ökad närvaro mot gruvnäringen inom Nordic Division.

Måluppfyllelse – primära orsaker

Inledningen av 2013 bjöd på kraftigt vikande efterfrågan. Trots en positiv utveckling av försäljningen det andra halvåret nådde Specma Group inte upp till målen, varken avseende tillväxt eller lönsamhet.

Rörelsen levererade ett svagt, men dock positivt, resultat exklusive

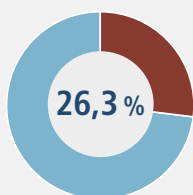
omstruktureringskostnader som tagits under året. Dessa är kopplade till det strukturella åtgärdsprogram som lanserats under fjärde kvartalet 2012 och som genomfördes under 2013.

Strategi för expansion och förbättrad lönsamhet

Specma Group har trots resultatet 2013 förutsättningar för lönsamhet och tillväxt i enlighet med målen. De närmaste två åren kommer fokus att riktas på lönsamhet. Resultatet ska lyfta genom fortsatt flytt av produktion till lågkostnadsländer, ytterligare rationaliseringar, intensifierat strategiskt inköpsarbete samt fokuserade marknadsinitiativ:

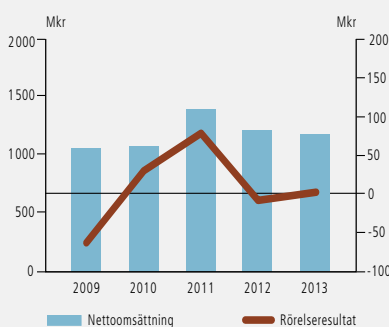
- Rationalisering av befintligt sortiment samt ytterligare utveckling av systemlösningar för komplexa applikationer i krävande miljöer samt attraktiva erbjudanden till eftermarknaden, två områden där efterfrågan väntas öka framöver.

GRAD AV INTERNATIONALISERING

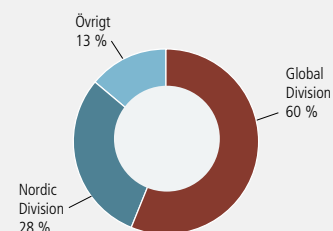

2013 utgjorde omsättningen utanför Norden 26,3 % av den totala omsättningen jämfört med 2012 då motsvarande siffra låg på 21,6 %.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

OMSÄTTNINGSFÖRDELNING PER DIVISION

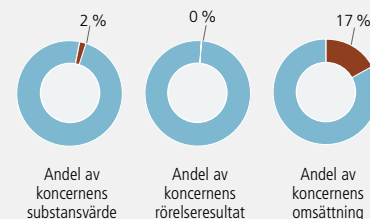
OMSÄTTNING OCH RESULTAT

(Mkr)	2013	2012	2011	2010	2009	Latours minimimål
Nettoomsättning	1 152	1 198	1 381	1 065	1 045	>10 %
(varav export)	449	417	444	343	282	
Rörelseresultat	0 ¹⁾	-9 ¹⁾	79	29	-64	
Operativt kapital ²⁾	572	596	574	541	678	
Rörelsemarginal, %	1,0	-0,7	5,7	2,7	-6,1	>10
Avkastning på operativt kapital, %	-1,5	-1,5	13,7	5,4	-10,4	>20
Investeringar	17	18	24	25	34	
Antal anställda	699	742	692	600	788	

¹⁾ Efter struktureringskostnader

²⁾ Genomsnittligt

ANDELAR AV KONCERNENS SUBSTANSVÄRDE, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING

- Tillväxt på befintliga marknader i Norden genom stärkt säljkår samt expansion på de nya enheterna i Polen och Kina genom att följa med befintliga kunder i deras internationaliseringsprocess.
- Närmare samarbete med strategiska leverantörer för att nå lägre kapitalbindning och ökat kompetensutbyte.

Specma Group – global marknad

Specma Group bedriver affärsverksamhet i Europa, Asien samt Nord- och Sydamerika. Den största volymen finns fortfarande i Sverige och Finland, men tillväxten sker främst utanför Norden.

Kunderna har kvalitet som främsta konkurrensmedel. Det medför höga krav vad gäller teknisk kompetens, innovationskraft och förmåga att sätta sig in i kundernas behov och applikationer. Det är även viktigt att ha attraktiva erbjudanden till eftermarknaden, effektiva logistiklösningar och hög flexibilitet, exempelvis i form av lokal support avseende montering och konstruktion, via strategiskt belägna anläggningar.

Oberoende leverantör med heltäckande erbjudande

Specma Group har ett heltäckande erbjudande av komponenter och system för kunder med krävande användningsområden, som exempelvis extrema arbetstemperaturer, vibrationer och nötning. Det kan även röra sig om applikationer som omfattas av särskilda säkerhetsbestämmelser som marin klassificering, branschstandarder som kopplas till bland annat försvaret eller gruvnäringen, alternativt höga krav på funktion såsom rörlighet, arbetstryck, konstant rörelse och långa drifttimmar. Det rör sig också om användningsområden där oplanerade driftstopp riskerar att innebära stora kostnader. Sammantaget innebär detta höga krav på kvalitet, anpassningsförmåga och service.

Det faktum att Specma Group är en oberoende leverantör, till skillnad från många andra aktörer, är en betydande fördel, liksom det faktum att företaget

har egen testkapacitet och lång erfarenhet av klassificering och anpassning till branschstandarder.

Global Division

Specma Groups ambition är att vara det självklara förstahandsvalet för kunder med en stark bas i Norden och som är i behov av en oberoende global partner som ger stöd från strategiska platser över hela världen.

Global Division utvecklar och säljer kundanpassade systemlösningar med hydraulaggregat samt hydraulik- och ledningskomponenter. Kunderna utgörs främst av globala OEM-tillverkare av produkter kopplade till mobila, industriella och marina applikationer. Hit hör bland annat tillverkare av lastbilar, truckar, entreprenadmaskiner, bussar, militära fordon samt skogs- och jordbruksmaskiner. Bland kunderna återfinns exempelvis ABB, Kalmar, Komatsu, LKAB, Mc Gregor, Rolls Royce, Scania, Volvo och Valtra.

Stora OEM-kunder tenderar att vilja placera sig nära sina slutkunder och strävar efter att använda standardiserade komponenter för att minska kostnaderna. Som en konsekvens följer Specma Group de stora, internationella kunderna ut i världen till de platser där de har sin tillverkning. Företagets enheter i Shanghai i Kina, San Antonio i USA, Curitiba i Brasilien och Stargard i Polen är exempel på detta.

Nordic Division

Nordic Division serverar nordiska OEM-tillverkare, den nordiska eftermarknaden och MRO-kunder med hydrauliska och pneumatiska komponenter och system. Nordic Division ansvarar även för Specma Groups kedja med över 100 återförsäljare av komponenter i Sverige, Finland och Danmark. Det sker genom det nyetablerade konceptet Specma Service Centers, som bygger på snabb och effektiv leverans av komponenter till slutkunderna, som annars riskerar att drabbas av långa och kostsamma produktionsstillestånd.

UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER 2014

Under 2014 riktas fokus mot att gå i mål med det initierade rationaliseringspaketet utan störningar i leveranser på befintliga och nya projekt. Ytterligare produktion kommer flyttas till våra enheter i Polen och Kina, dels för att dra nytta av det gynnsamma kostnadsläget men också för att komma närmare kundernas produktion lokalt. Vidare arbetar vi kontinuerligt mot en tydligare strukturering och prioritering avseende sortiment och kundsegment för att stå emot prispressen genom att tydligare föra fram det premiumvärde som skapas tack vare produkterna, den höga kompetensen och förmågan att skapa fungerande lösningar.

Bo Jägnefält,
VD Specma Group

Hösten 2013 förvärvades Kiruna Hydraulik, med säte i Kiruna och med verksamhet i Pajala. Bolaget levererar hydraulik- och ledningskomponenter och genomför underhåll och servicearbeten inom framförallt gruvnäringen. Specma ägde sedan tidigare 35 procent av bolaget. Kiruna Hydraulik omsätter cirka 40 Mkr per år.

Kiruna Hydraulik är ett bolag med specialistkompetens kring de krav och utmaningar Specma Groups kunder inom gruvnäringen har. Det finns goda möjligheter att bredda erbjudandet i Malmfälten och Pajala men också möjlighet att använda bolagets erfarenheter inom service och underhåll för att utveckla motsvarande verksamhet på Specma Groups övriga orter i Norden.

Övriga verksamheter

Övriga verksamheter rör sig om två bolag, Specma Wiro och Samwon Tech Europe. Specma Wiro erbjuder bland annat syrafasta metallslangar för krävande applikationer där aggressiva medier transporteras under extrema tryckförhållanden. Samwon Tech Europe, med bas i England, levererar högkvalitativa hydrauliska adapters till OEM-tillverkare av bland annat entreprenadmaskiner.

Specma Groups tillverkning

Specma Group bedriver produktion och sammansättning av hydrauliska system och ledningskomponenter vid 12 fabriker i fyra världsdelar. Under slutet av 2012 initierades ett åtgärdsprogram för att rationalisera produktionen och minska kostnadsmassan. Åtgärderna har inneburit att antalet produktionsenheter reducerats med 5 stycken, från 17 vid

ingången av 2012 till 12 under 2013. Dessutom har Specma Group genomfört effektiviseringsåtgärder i inköpsfunktionen. Rationaliseringsarbetet kommer att fortgå under 2014 bland annat genom flytt av ytterligare produktion till enheterna i Polen och Kina.

Hållbart miljöarbete

Specma Groups verksamhet, produkter och system ska belasta miljön och människors hälsa i så låg utsträckning som möjligt. Gruppens miljöledningssystem omfattar samtliga steg från utvinning av råmaterial till slutlig destruktion och återvinning.

En väsentlig del i arbetet med att minska miljöbelastningen är att förlänga livslängden för företagets hydraulsystem. På så sätt skapas både ekonomiska och miljömässiga vinster för användare och för miljön i stort.

Genom att exempelvis applicera den senaste tekniken för rening av hydraulolja kan intervallen mellan oljebytena förlängas avsevärt. Förutom minskad hydrauloljeförbrukning med bibehållna smörjegenskaper minskar slitaget på slangar och packningar, vilket minskar risken för slangbrott, haverier och oljeläckage.

Genom investeringar i videokonferenssystem har Specma Group minskat sin miljöpåverkan, som en följd av färre resor. Dessutom bidrar det till underlätad och ökad internkommunikation.

700 medarbetare

Specma Group har cirka 700 medarbetare. Koncernen arbetar på ett konsekvent sätt för att säkerställa tillgång till kompetenta och motiverade medarbetare. Hälso- och arbetsmiljöarbetet är en

integrerad del av verksamhetens vardag och utveckling och ska främja trivsel och samarbete, samt öka medarbetarnas delaktighet. Under 2012 startade också satsningar på kompetensutveckling för att ytterligare höja gruppens konkurrenskraft och attraktivitet som arbetsgivare, dessa satsningar har fortsatt under 2013.

Strukturkapital

Specma Group lägger stor vikt vid att bedriva systematisk kvalitetsstyrning i alla led i produktions- och konstruktionsprocessen. På så sätt säkerställs ständiga förbättringar, något som gagnar både företaget och dess kunder. Kvalitetsstyrningen omfattar såväl enskilda produkter som system avseende funktion, driftsäkerhet, livslängd och leveranssäkerhet. Verksamheterna är certifierade både ur ett kvalitets- och miljöperspektiv.

Forskning och utveckling

Specma Group bedriver ett omfattande forsknings- och utvecklingsarbete i syfte att förbättra produkttegenskaper, förenkla montering och minimera antalet komponenter för varje applikation. Sammantaget leder det till ökad tillförlitlighet och kostnadseffektivitet.

Specma Group arbetar även konsekvent med leverantörsutvärderingar samt analys och arkivering av testresultat. Gruppen har exempelvis en unik testverksamhet, som drivs i egen regi. Där testas kompletta slangar enligt gällande ISO-standarder, vilket skapar goda möjligheter att arbeta fortlopande med utveckling av slangar och förband, för att höja kvaliteten på produkterna och bidra till längre livslängd. ■

SWEGON

Kort om Swegon

Swegon levererar komponenter och genomtänkta systemlösningar som skapar bra inomhusklimat och bidrar med avsevärd energibesparing för alla typer av byggnader. Inklusive årets förvärv har Swegon över 1 500 anställda och omsätter drygt 3 Mdr kr på årsbasis.

Swegons försäljning och marknadsföring sker genom koncernens säljbolag i 20 länder samt till övriga marknader genom återförsäljare.

Företaget har sex produktionsenheter i Sverige, Finland, Italien och Indien.

Viktiga händelser under 2013

- Svag marknad som följer ett sen-cykliskt mönster. Trots detta bibehålls marginaler och lönsamhet.
- Fortsatt offensiv satsning för att ta marknadsandelar i Europa.
- Strategiska förvärv i England, Tyskland och Schweiz som bidrar med cirka 9 procents förvärvad tillväxt.

- Etablering på den australiensiska marknaden genom avtal med oberoende distributör.
- Etablering av produktion av kylaggregat för datacentersegmentet i Indien.
- Lansering av ett stort antal teknik-ledande produkter, däribland WISE Apartment Solution, GOLD version E, GOLD PX och COOL DX.
- Nominering till Stora Inneklimatpriset.

Måluppfyllelse – primära orsaker

Nettoomsättningen (exklusive förvärv) minskade valutajusterat med endast 2 procent trots en sen-cyklisk marknad med volatil efterfrågan i de flesta marknaderna. Marginal och lönsamhet bibehölls tack vare fortsatt satsning på innovativa produkter.

Strategi för lönsam expansion

- Fortsatt ligga i framkant inom innovation i de strategiska produktom-

råden där Swegon är ledande samt utveckla företagets genomtänkta systemlösningar. Detta sker via fortsatta investeringar i produktutveckling och strategiska förvärv.

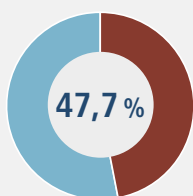
- Fortsätta expansionen på marknader med låg penetration inom och utanför Europa. Expansionen ska ske både via förvärv och genom att utveckla befintliga verksamheter.

Swegons kunder

Marknaden för luftbehandling följer i princip byggbranschens utveckling, dock med något högre tillväxttakt. Det beror på ett ökat behov av högkvalitativa ventilationssystem, inom både nybyggnation och renovering.

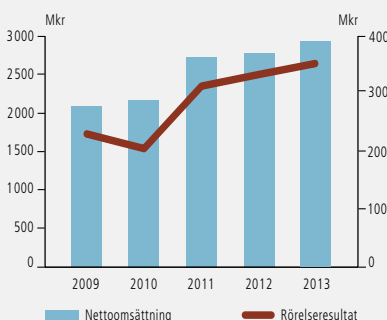
Swegons kunder är främst installatörer, föreskrivande konsulter och arkitekter. För att bättre förstå behovet hos slutanvändare kommer dock byggföretag och fastighetsägare att få en viktigare roll i framtiden.

GRAD AV INTERNATIONALISERING

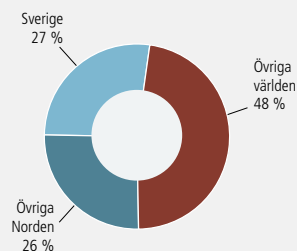

2013 utgjorde omsättningen utanför Norden 47,7 % av den totala omsättningen jämfört med 2012 då motsvarande siffra låg på 42,2 %.

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

OMSÄTTNINGSFÖRDELNING PER MARKNAD

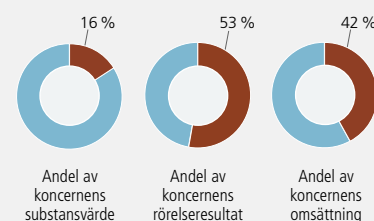
OMSÄTTNING OCH RESULTAT

(Mkr)	2013	2012	2011	2010	2009	Latours minimimål
Nettoomsättning	2 936	2 785	2 707	2 153	2 081	>10 %
(varav export)	2 152	2 010	1 940	1 497	1 384	
Rörelseresultat	346 ¹⁾	326 ¹⁾	312	208	226	
Operativt kapital ²⁾	1 279	1 093	1 135	759	673	
Rörelsemarginal, %	11,8	11,7	11,5	9,7	10,8	>10
Avkastning på operativt kapital, %	29,8	29,8	27,5	27,4	33,5	>20
Investeringar	77	34	70	198	82	
Antal anställda	1 461	1 340	1 288	1 054	992	

¹⁾ Efter strukturstyrkostnader

²⁾ Genomsnittligt

ANDELAR AV KONCERNENS SUBSTANSVÄRDE, RÖRELSERESULTAT OCH OMSÄTTNING

Höga myndighetskrav och krävande konsumenter har fört de nordiska företagen inom luftbehandling till en världsledande position vad gäller funktion och kvalitet.

Brett produktutbud

Swegon utvecklar, tillverkar och marknadsför energieffektiva luftbehandlingsaggregat, vattenburna och luftburna klimatsystem, kylmaskiner och värmepumpar, flödeskontroll- och akustikprodukter till alla typer av byggnader. Swegon strävar efter att, genom systemtänkande, medverka till en rationalisering av byggprocessen vilket ger bättre total ekonomi för kunderna.

När Swegons produkter sammanfogas i ett ventilationssystem skapas maximal effekt vad gäller komfortabelt och energieffektivt inomhusklimat. Swegon fokuserar därför på att utveckla ett antal systemkoncept som anpassas till användarens behov.

Strategiska förvärv 2013

Swegon genomförde tre strategiska förvärv på prioriterade europeiska marknader under 2013, Coolmation Group, RCS AG och Walter Meier Klima Deutschland.

Coolmation Group är ett snabbt växande brittiskt företag inom kyla och luftbehandling och omsatte cirka 8 miljoner GBP 2012. Coolmation Group, som har funnits i 30 år, består av tre verksamhetsgrenar som inkluderar försäljning, service samt uthyrning av kylmaskiner. Förvärvet innebär ökade marknadsandelar i England och ytterligare en säljkanal för koncernens Blue Box-produkter.

RCS AG är en schweizisk distributör och serviceleverantör av kylaggregat som omsatte cirka 6 miljoner CHF 2012. I samarbete med Swegons befintliga dotterbolag i Schweiz kommer förvärvet att innebära ökad försäljning av koncernens produkter i segmentet för kylsystem och dessutom bidra till en stärkt marknadsposition i Schweiz.

Walter Meier Klima Deutschland är en ledande leverantör av klimatlösningar i Tyskland. Verksamheten startade redan

1930 och omsatte cirka 37 miljoner EUR 2012. Förvärvet förstärker avsevärt Swegons marknadsposition på den viktiga tyska marknaden.

Under 2013 tecknades även ett avtal med australiensiska HVACR Supplies som ny, oberoende distributör av Swegons inomhusklimatprodukter och GOLD luftbehandlingsaggregat på den australiensiska marknaden.

Avancerad produktutveckling

Swegons utvecklingsarbete fokuseras på att skapa energieffektiva system med god driftekonomi för ett bättre inneklimat.

All forskning och utveckling sker i egna laboratorier, där avancerade metoder används i utvecklingsprocessen. Förutom utvecklingsarbetet bedrivs även kundspecifika projekt i laboratorierna i form av så kallade fullskaletester som ger god uppfattning om vilket system som ger bäst resultat utifrån det specifika behovet.

Lansering av stort antal produkter

Under 2013 lanserades WISE Apartment Solution som möjliggör snabb och kostnadseffektiv installation av ventilation med värmeåtervinning i flerfamiljshus. WISE Apartment Solution är också ett innovativt och revolutionerande koncept för effektiv renovering av miljonprogrammet.

Swegons luftbehandlingsaggregat GOLD fick under 2013 en uppdatering i form av produktserien GOLD version E. Den finns i flera storlekar och innehåller ny mjukvaruplattform, nytt användargränssnitt och den nya kontrollplattan med touchscreen – IQnavigator – som tillsammans gör styrsystemet lättåtkomligt och enkelt att hantera.

Dessutom lanserades en uppdaterad version produktserien GOLD PX som innebär ökad effektivitet och energibesparing. Produktserien COOL DX fick under året ett tillskott i form av COOL DX Top, som är enkelt anslutna kylmaskiner för luftbehandlingsaggregatet GOLD RX Top. Swegon lanserade även TBRA Remote Access som möjliggör

”UTMANINGAR OCH MÖJLIGHETER 2014

Swegon ska fortsätta att ta marknadsandelar på samtliga befintliga marknader och växa geografiskt genom lyckade satsningar både inom och utanför Europa. Dessutom ska vi fortsätta att utveckla innovativa, teknikledande produkter samt vidareutveckla Swegons systemapproach, vilket skapar goda förutsättningar för att fortsatt vara en attraktiv leverantör för våra kunder.

Hannu Saastamoinen,
VD Swegon

► kommunikation med Swegons produkter via mobilt nätverk.

Samtliga produkter har tagits emot väl av marknaden.

Först med passivhuscertifiering

Under året blev GOLD luftbehandlingsaggregat världsunikt genom att vara det första passivhuscertifierade ventilationsaggregatet för stora luftflöden. Även bostadsaggregatet Swegon CASA W80B erhöll passivhuscertifiering under 2013.

Prisade lösningar

Under 2013 nominerades Swegon återigen till Stora Inneklimateiset. Denna gång för Tellus™, en revolutionerande systemprodukt för energieffektiv friskluft, kyla, värme och tappvarmvatten.

Bidrar till hållbar miljöutveckling

Swegon bedriver ett metodiskt arbete för att bidra till en hållbar utveckling ur ett miljöperspektiv. Företaget är certifierat i enlighet med ISO 14001. Utöver att företaget bedriver sin verksamhet på ett miljöeffektivt sätt bidrar produkterna till betydande miljöbesparingar. Redan under det första året då Swegons produkter är i drift är energibesparingen avsevärt högre än den totala miljöbelastningen av produktion och transporter.

Omfattande energibesparingar

Närmare 40 procent av Europas årliga energiförbrukning är kopplad till fastigheter, vilket kan jämföras med cirka 10 procent för personbilar. Faktum är att bättre ventilation, isolering och övriga upprustningsinsatser i befintliga bostäder leder till energibesparingar som vida överstiger det som kan åstadkommas i personbilsflottan.

Räknat sedan 1994 har samtliga Swegons produkter och system bidragit till en minskad energiförbrukning som motsvarar 3,3 miljoner varv runt ekvatorn med bil eller den årliga förbrukningen av hushållsel i 16,3 miljoner medelstora villor.

Ekonomiska fördelar

Den initiala kostnaden för ventilationsystem utgör i regel runt 10–15 procent av totalkostnaden under produktens livslängd. Den höga drift- och energieffektiviteten i Swegons produkter leder till hög kostnadseffektivitet.

Bra inomhusklimat – mer effektivt

Intresset för att skapa bra inomhusklimat har ökat kraftigt under senare år. Att skapa ett bra inomhusklimat är mer än en trivselsfråga. En studie visar exempelvis att om inomhustemperaturen avviker med fem grader från den önskade nivån minskar arbetseffektiviteten med 30 procent. Dessutom ökar skaderisken med 10 procent.

Tillverkning i sex anläggningar

Swegons utveckling och tillverkning sker i sex fabriker i Sverige, Finland, Italien och Indien. Produktionen har hög automatiseringsgrad och är uppdelad i olika produktområden per fabrik. Fabriken i Mumbai, Indien, som öppnades under 2013, tillverkar kylaggregat för den indiska marknaden och mellanösternområdet.

Höga kvalitetskrav i produktionen

Swegons verksamhet och produktion bedrivs med höga kvalitetskrav. Swegon är kvalitetscertifierade enligt ISO 9001. Därtill är företagens luftbehandlingsag-

gregat GOLD, kyl- och klimatbafflar samt kylmaskiner Eurovent-certifierade, vilket är ytterligare ett bevis för produkter och produktionsprocesser av högsta kvalitet.

Fortsatt geografisk expansion

Swegon har fortsatt sin geografiska expansion under 2013. Vid årsskiftet uppgick andelen av företagets försäljning utanför Sverige till 73 procent.

Utvecklande arbetsmiljö

Swegon hade cirka 1 500 medarbetare vid utgången av 2013. Företaget växer kraftigt på den internationella marknaden och arbetar målmedvetet med att skapa en god och utvecklande arbetsmiljö samt att säkerställa relevant kompetens. Företaget genomför bland annat regelbundet tekniska utbildningar för medarbetarna inom Swegon School of Indoor Climate.

Utöver företagsinterna utvecklingsmöjligheter driver Swegon en oberoende kunskapsplattform för inomhusklimat, Swegon Air Academy. ■

PORTFÖLJINNEHAVEN

Assa Abloy

Fagerhult

HMS Networks

Loomis

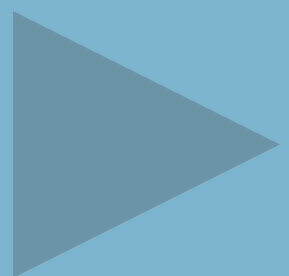
Nederman

Nobia

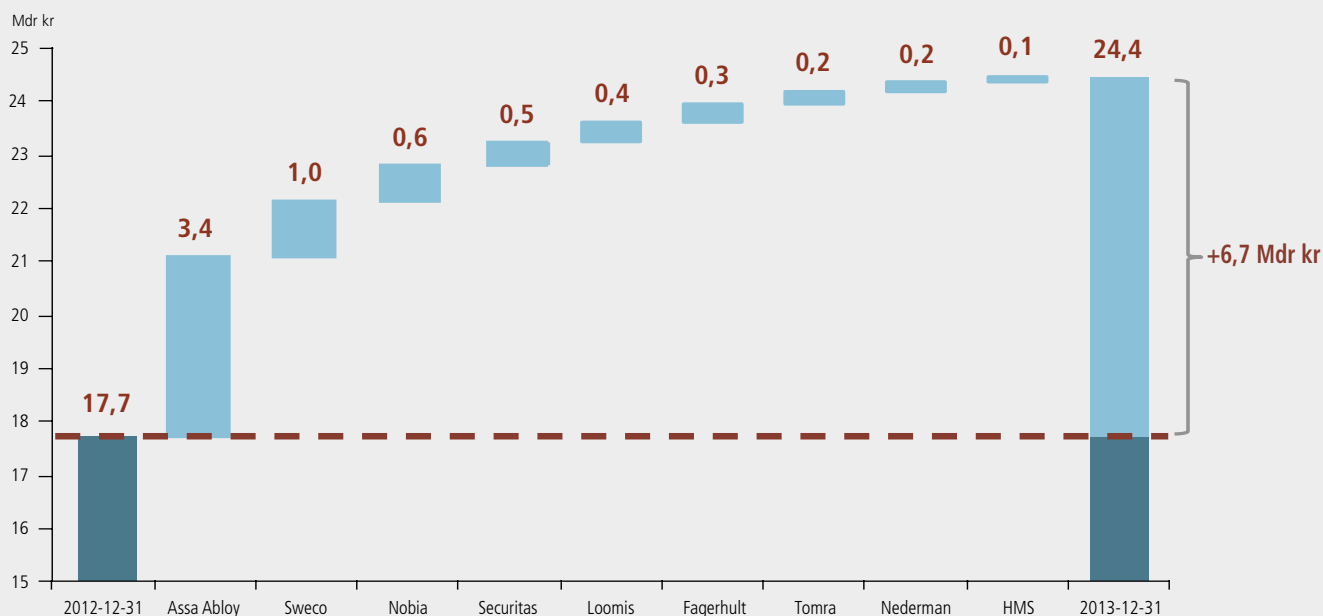
Securitas

Sweco

Tomra

KRAFTIG VÄRDEÖKNING I PORTFÖLJEN VARJE INNEHAV BIDROG POSITIVT

Värdet förändring i børsportföljen 2013 (Mdr kr). I dessa siffror ingår ej utdelningar. Här inkluderas även förvärvat anskaffningsvärde om dryga 200 Mkr.

AKTIV HUVUDÄGARE I NIO BOLAG – portföljen värd drygt 24 Mdr kr

Latours børsportfölj består av nio bolag där Latour är huvudägare eller en av huvudägarna och där röstandelen uppgår till minst 10 procent. Arbetet sköts målinriktat med låga centrala förvaltningskostnader.

Drygt 24 Mdr kr i marknadsvärde

Latours innehav hade vid utgången av 2013 ett marknadsvärde på drygt 24 Mdr kr.

Totalavkastning på 40,6 procent

Avkastningen på børsportföljen blev 40,6 procent 2013, justerat för utdelningar. Det kan jämföras med 28,0 procent för NASDAQ OMX Stockholm (SIX Return Index).

Resultatet uppgick till 949 Mkr

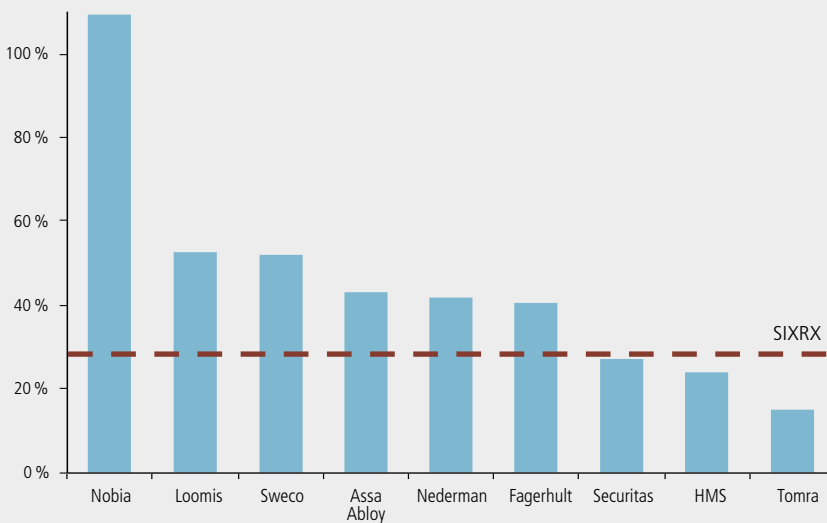
Det sammanlagda resultatet från aktieförvaltningen 2013 uppgick till 949 (1 408) Mkr.

Utdelningarna väntas öka

Utdelningarna från børsportföljens bolag våren 2014 väntas uppgå till 596 Mkr, enligt föreslagen från respektive styrelse. Det innebär en ökning med 36 Mkr.

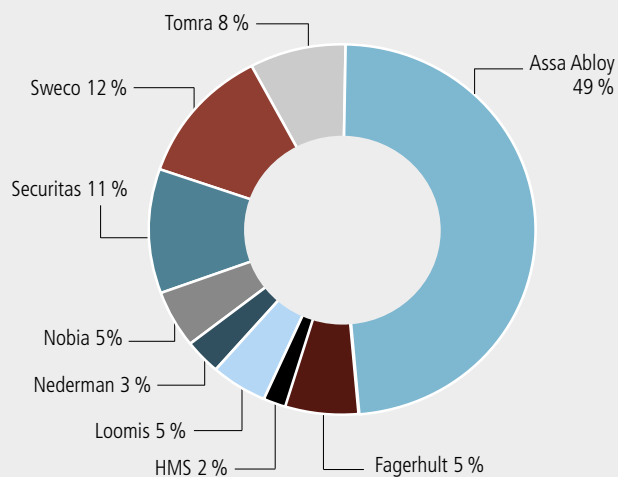
Ökad ägarandel i Tomra och HMS

Under 2013 ökade ägarandelen i Tomra till 21,2 procent och i HMS Networks till 26,7 procent. ■

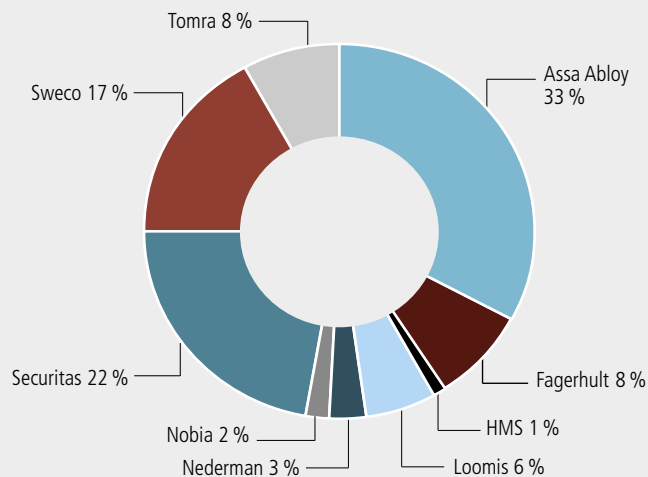

Totalavkastningen, som inkluderar kursutveckling och utdelning, för respektive portföljbolag jämfört med jämförelseindex, SIXRX 2013.

BÖRSPORTFÖLJENS VÄRDEFÖRDELNING

ANDEL MOTTAGNA UTDELNINGAR

BÖRSPORTFÖLJEN

Aktie	Antal	Marknadsvärde ¹⁾ Mkr	Börskurs ¹⁾ kr	Anskaffn.-värde Mkr	Utdelning ⁷⁾ Mkr	Röstandel %	Kapitalandel %
Assa Abloy ²⁾³⁾	35 165 243	11 949	340	1 697	179	29,5	9,5
Fagerhult ³⁾⁴⁾	6 206 800	1 372	221	571	40	49,2	49,2
HMS Networks ³⁾	3 027 322	412	136	250	7	26,7	26,7
Loomis ²⁾³⁾	7 538 328	1 146	152	108	34	28,5	10,0
Nederman ³⁾	3 512 829	667	190	306	14	30,0	30,0
Nobias	23 100 000	1 252	54	469	12	13,8	13,8
Securitas ²⁾³⁾	39 732 600	2 714	68	1 081	119	29,6	10,9
Sweco ²⁾³⁾	28 997 760	3 059	106	152 ⁵⁾	94	22,8	31,8
Tomra ³⁾⁶⁾	31 320 000	1 872	57 (NOK)	1 494	41	21,2	21,2
Totalt		24 443		6 128	540		

¹⁾ Senaste köpkurs.

²⁾ Aktieinnehavet i Assa Abloy, Loomis, Securitas och Sweco består av både A- och B-aktier. På grund av begränsad handel av A-aktier i Sweco, och att de tre övriga bolagens A-aktier är onoterade redovisas de i tabellen som en enhet, och har åsatts samma börskurs.

³⁾ Redovisas som intresseföretag i balansräkningen.

⁴⁾ Vid utgången av december 2013 var 30 000 aktier utlånade.

⁵⁾ I koncernen är anskaffningsvärdet på B-aktierna, genom utnyttjande av köpoption, 34 Mkr högre än i moderbolaget.

⁶⁾ SEK enligt bokslutskurs 1,058.

⁷⁾ Erhållen utdelning under 2013. 560 Mkr inkl. utdelning från Academic Work.

NETTOFÖRÄNDRINGAR I LATOURS BÖRSPORTFÖLJ 2013

Aktie	Antal 2013-01-01	Köp	Försäljning	Antal 2013-12-31
HMS Networks	2 827 322	200 000		3 027 322
Tomra	27 970 000	3 350 000		31 320 000

ASSA ABLOY

Assa Abloy är världsledande inom lås- och dörrlösningar som uppfyller slutanvändarnas krav på trygghet, säkerhet och användarvänlighet.

Assa Abloy finns representerat över hela världen, på både nya och mogna marknader, med ledande positioner i större delen av Europa, Nordamerika, Asien, Australien och Nya Zeeland.

Sedan Assa Abloy bildades 1994 har koncernen utvecklats från ett regionalt bolag till en internationell koncern med cirka 43 000 medarbetare, mätt i medeltal anställda, och en omsättning på 48,5 Mdr kr 2013.

2013 I KORTHET

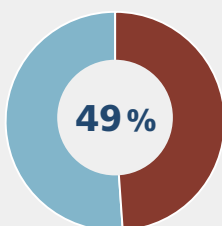
Assa Abloys rörelseresultat för 2013 förbättrades med 6 procent, trots en utmanande marknad. Omsättningen ökade med 4 procent, varav 2 organiskt. Det operativa kassaflödet var fortsatt bra. Bolaget fortsatte sin höga aktivitet inom förvärvsområdet. Totalt tecknades avtal om tolv förvärv med en sammanlagd årsomsättning på 4,2 Mdr kr, vilket motsvarar 9 procentens tillkommande tillväxt.

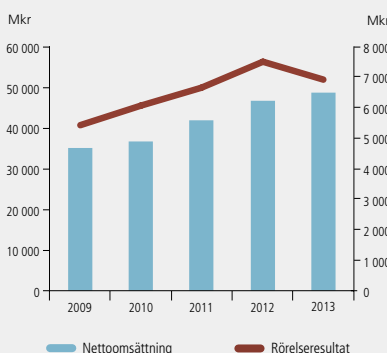
35%

ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

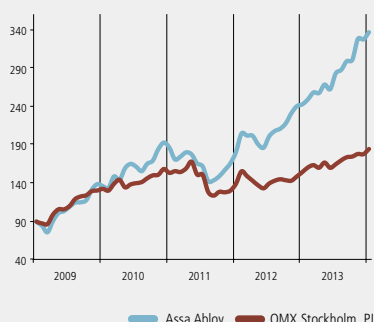
ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSUMVECKLING ASSA ABLOY-AKTIE

NYCKELTAL ASSA ABLOY

	Helår 2013	Helår 2012
Nettoomsättning, Mkr	48 481	46 619
Rörelseresultat, Mkr ¹⁾	7 923	7 501
Rörelsemarginal, % ¹⁾	16,3	16,1
Resultat efter finansnetto, Mkr ¹⁾	7 381	6 784
Resultat per aktie, kr ¹⁾	14,84	13,97
Soliditet, %	43,8	43,2
Utdelning per aktie, kr ²⁾	5,70	5,10
Eget kapital per aktie, kr	77,82	71,82
Marknadsvärde per 31 dec, Mkr	126 018	90 082

¹⁾ Justerat för jämförelsestörande poster.

²⁾ Utdelning 2013 är föreslagen utdelning.

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK³⁾

EV/sales	2,9
EV/EBIT	17,8
P/E-tal	19,5
Net debt/EBIT	2,8

³⁾ Beräknat på sista betalkurs 2014-02-28.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2013

	A	B	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Investment AB Latour	13 865 243	21 300 000	35 165 243	9,5	29,5
Melker Schörfling AB	5 310 080	9 162 136	14 472 216	3,9	11,5
Capital Group fonder		39 704 009	39 704 009	10,7	7,3
Norges bank		13 960 644	13 960 644	3,8	2,6
Swedbank Robur Fonder		10 830 478	10 830 478	2,9	2,0
AMF - Försäkringar och Fonder		5 516 500	5 516 500	1,5	1,0
Alecta		5 140 000	5 140 000	1,4	0,9
Handelsbanken Fonder		4 861 511	4 861 511	1,3	0,9
Saudi Arabian Monetary Agency		4 501 804	4 501 804	1,2	0,8
SEB Fonder & SEB Trygg Liv		4 238 547	4 238 547	1,1	0,8
Övriga aktieägare		232 467 826	232 467 826	62,7	42,7
Summa	19 175 323	351 683 455	370 858 778	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Lars Renström

VD och koncernchef: Johan Molin

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Carl Douglas, Jan Svensson

www.assaabloy.com

FAGERHULT

Fagerhult är en av Europas ledande belysningskoncerner med 2 200 anställda, en omsättning på 3,1 Mdr kr och verksamhet i cirka 20 länder.

Fagerhult skapar moderna produkter och spännande, energisnåla och miljöanpassade belysningsystem som integreras på ett bra sätt i den miljö där de ska användas.

I koncernen ingår starka varumärken som till exempel Fagerhult, Ateljé Lyktan, LTS, Whitecroft Lighting, Designplan Lighting, Eagle Lighting, I-Valo och Arlight.

2013 I KORTHET

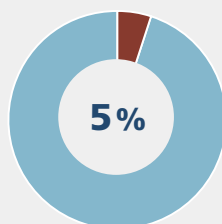
Under 2013 har en rad åtgärdsprogram drivits vilket påverkat lönsamheten positivt. Marknadens efterfrågan ökade successivt under det andra halvåret, en trend som väntas fortgå under 2014. Den geografiska expansionen fortsätter, vilket årets förvärv av turkiska Arlight och finska I-Valo understryker. Året bjöd på fortsatta satsningar på produktutveckling i linje med tekniskiftet mot LED. LED-produkternas andel av omsättningen ökade till mer än 30 procent under det fjärde kvartalet.

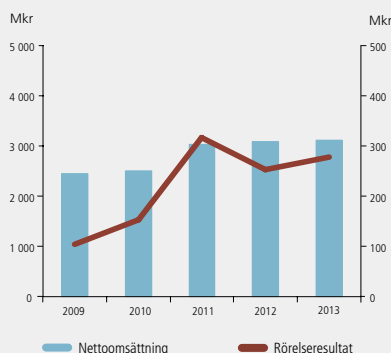
4 %

ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

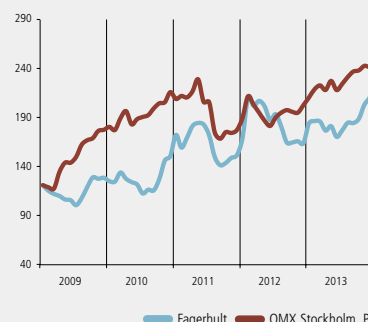
ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSUMTECKLING FAGERHULT-AKTIE

NYCKELTAL FAGERHULT

	Helår 2013	Helår 2012
Nettoomsättning, Mkr	3 095	3 085
Rörelseresultat, Mkr	278	252
Rörelsemarginal, %	9,0	8,2
Resultat efter finansnetto, Mkr	247	214
Resultat per aktie, kr	14,48	12,61
Soliditet, %	37,0	35,0
Utdelning per aktie, kr ¹⁾	7,25	6,50
Eget kapital per aktie, kr	81,65	73,57
Marknadsvärde 31 december, Mkr	2 885	2 133

¹⁾ Utdelning 2013 är föreslagen utdelning.

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK²⁾

EV/sales	1,4
EV/EBIT	15,8
P/E-tal	19,1
Net debt/EBIT	3,2

²⁾ Beräknat på sista betalkurs 2014-02-28.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2013

	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Investment AB Latour	6 206 800	49,2	49,2
Fam Svensson, familj, stiftelse och bolag	945 525	7,5	7,5
SSB CL Omnibus AC	870 325	6,9	6,9
Lannebo Fonder	883 162	7,0	7,0
Robur Småbolagsfond	518 659	4,1	4,1
SEB Asset Management	375 000	3,0	3,0
Fjärde AP-fonden	369 981	2,9	2,9
Fam Palmstierna	285 770	2,3	2,3
NTC Fidelity Funds	193 887	1,5	1,5
SEB Fonder	183 325	1,5	1,5
Övriga aktieägare	1 779 566	14,1	14,1
Summa	12 612 000	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Jan Svensson

VD och koncernchef: Johan Hjertonsson

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Eric Douglas, Fredrik Palmstierna, Jan Svensson
www.fagerhultgroup.com

HMS NETWORKS

HMS Networks är marknadens ledande leverantör av produkter för industriell kommunikation och remote management.

HMS utvecklar och tillverkar lösningar som kopplar ihop maskiner och system till industriella nätverk under varumärkena Netbiter, Anybus och IXXAT.

Utveckling och tillverkning sker på huvudkontoret i Halmstad och i Weingarten i Tyskland. Lokal försäljning och support hanteras av kontor i Kina, Danmark, Frankrike, Tyskland, Indien, Italien, Japan, Storbritannien och USA.

HMS har över 350 medarbetare och omsatte 501 Mkr 2013.

2013 I KORTHET

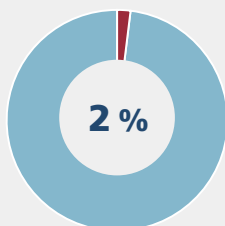
HMS visade en tillväxt på 31 procent under året, vilket i huvudsak kan förklaras med förvärvet av tyska IXXAT Automation, som även bidrog till att rörelseresultatet blev det högsta i företagets historia. Rörelsemarginalen uppgick till 17,3 procent, vilket är strax under målet. Under året lanserade HMS ett flertal nya produkter som togs emot väl på marknaden. Företagets NP40 nätverksprocessor fick utmärkelsen 2013 New Product Innovation Award av Frost & Sullivan.

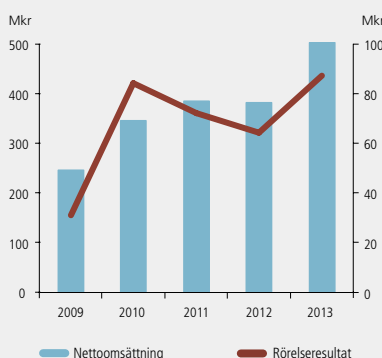
1%

ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

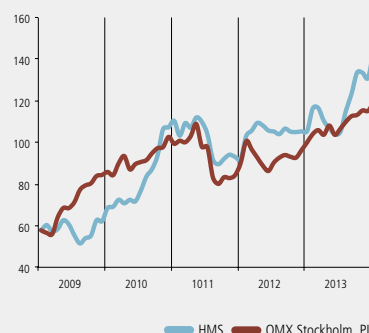
ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSUMVECKLING HMS-AKTIE

NYCKELTAL HMS

	Helår 2013	Helår 2012
Nettoomsättning, Mkr	501	382
Rörelseresultat, Mkr	87	64
Rörelsemarginal, %	17,3	16,7
Resultat efter finansnetto, Mkr	81	65
Resultat per aktie, kr	5,54	4,64
Soliditet, %	49,0	81,9
Utdelning per aktie, kr ¹⁾	2,25	2,25
Eget kapital per aktie, kr	31,79	30,21
Marknadsvärde 31 december, Mkr	1 546	1 271

¹⁾ Utdelning 2013 är föreslagen utdelning.

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK²⁾

EV/sales	3,8
EV/EBIT	21,7
P/E-tal	26,3
Net debt/EBIT	2,8

²⁾ Beräknat på sista betalkurs 2014-02-28.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2013

	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Investment AB Latour	3 027 322	26,7	26,7
Staffan Dahlström med bolag	1 617 073	14,3	14,3
Swedbank Robur fonder	1 146 500	10,1	10,1
SEB Fonder	909 368	8,0	8,0
Lannebo Fonder	742 976	6,6	6,6
Fjärde AP-Fonden	481 657	4,3	4,3
Handelsbanken Fonder	302 665	2,7	2,7
Nordea småbolagsfond	257 352	2,3	2,3
AMF – Försäkringar och Fonder	211 414	1,9	1,9
HMS Managemet	204 190	1,8	1,8
Övriga aktieägare	2 421 883	21,4	21,4
Summa	11 322 400	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Urban Jansson

VD och koncernchef: Staffan Dahlström

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Henrik Johansson
www.hms.se

LOOMIS

Loomis erbjuder säkra och effektiva helhetslösningar för distribution, hantering och återvinning av kontanter för banker, återförsäljare och andra kommersiella bolag.

Koncernen sysselsätter cirka 20 000 personer och omsätter drygt 11 Mdr kr. Verksamheten bedrivs via ett internationellt nätverk av knappt 400 operativa lokalkontor i 16 länder: Argentina, Danmark, Finland, Frankrike, Norge, Portugal, Schweiz, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tjeckien, Turkiet, USA och Österrike.

2013 I KORTHET

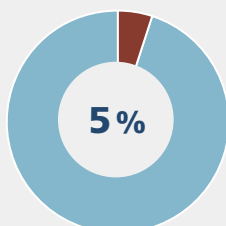
2013 är det mest framgångsrika året för Loomis vad gäller rörelsemarginal och resultat sedan börsintroduktionen 2008. Trenden med årliga förbättringar av rörelsemarginalen fortsatte och stannade på 9,7 procent för helåret. Målet är att nå 10 procent 2014. Den organiska tillväxten i USA och Europa ökade till 2 procent och det operativa kassaflödet var fortsatt starkt.

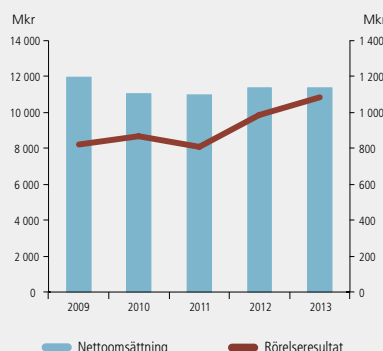
3 %

ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

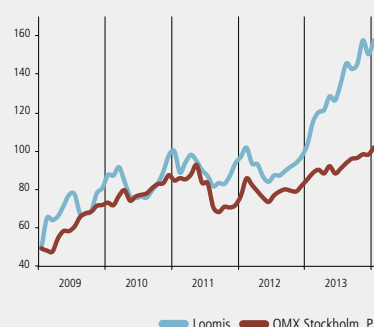
ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSUMVECKLING LOOMIS-AKTIE

NYCKELTAL LOOMIS

	Helår 2013	Helår 2012
Nettoomsättning, Mkr	11 364	11 360
Rörelseresultat, Mkr ¹⁾	1 099	1 019
Rörelsemarginal, % ¹⁾	9,7	9,0
Resultat efter finansnetto, Mkr ¹⁾	1 038	932
Resultat per aktie, kr ¹⁾	9,83	8,90
Soliditet, %	45,0	40,0
Utdelning per aktie, kr ²⁾	5,00	4,50
Eget kapital per aktie, kr	55,33	49,24
Marknadsvärde 31 december, Mkr	11 480	7 628

¹⁾ Justerat för jämförelsestörande poster.

²⁾ Utdelning 2013 är föreslagen utdelning.

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK³⁾

EV/sales	1,2
EV/EBIT	12,9
P/E-tal	16,1
Net debt/EBIT	2,0

³⁾ Beräknat på sista betalkurs 2014-02-28.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2013

	A	B	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Investment AB Latour	2 528 520	5 009 808	7 538 328	10,0	28,5
Melker Schöröling AB	900 000	5 400 300	6 300 300	8,4	13,6
JPMorgan Chase		7 510 675	7 510 675	10,0	7,1
Didner & Gerge Fonder		5 177 408	5 177 408	6,9	4,9
SSB Client Omnibus AC OM07		3 221 999	3 221 999	4,3	3,0
SEB Investment Management		2 856 935	2 856 935	3,8	2,7
Swedbank Robur Fonder		2 530 135	2 530 135	3,4	2,4
State Street Bank-SEC Finance		1 833 655	1 833 655	2,4	1,7
Fjärde AP-fonden		1 687 008	1 687 008	2,2	1,6
Carnegie Fonder		1 679 312	1 679 312	2,2	1,6
Övriga aktieägare		34 944 074	34 944 074	46,4	32,9
Summa	3 428 520	71 851 309	75 279 829	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Alf Göransson

VD och koncernchef: Jarl Dahlfors

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Jan Svensson

www.loomis.com

NEDERMAN

Nederman är en världsledande leverantör av produkter och system inom miljöteknik med fokus på luftfiltrering och återvinning.

Nedermans lösningar bidrar till minskad miljöpåverkan från industriproduktion, ren och säker arbetsmiljö samt ökad produktionseffektivitet. Erbjudandet omfattar allt från projektering till installation, driftsättning och service. Försäljning sker via dotterbolag i 30 länder och agenter samt distributörer i ett 30-tal länder.

Produktutveckling och produktion sker vid egna enheter i Europa, Nordamerika och Asien.

2013 I KORTHET

Marknadens utveckling var utmanande, vilket påverkade både omsättning och lönsamhet. Året avslutades dock med en stark orderingång, framförallt i region Americas – som även hade en god lönsamhetsutveckling. Amerikanska EFT, som förvärvades 2012, har visat särskilt god utveckling.

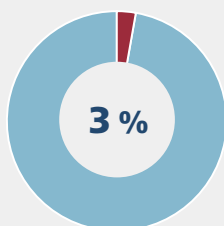
Koncernens kassaflöde var starkt under det andra halvåret, drivet både av ökad lönsamhet och reduktion av rörelsekapitalet.

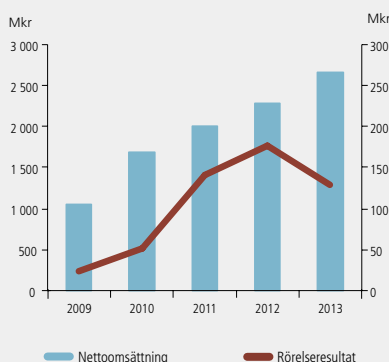
2 %

ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

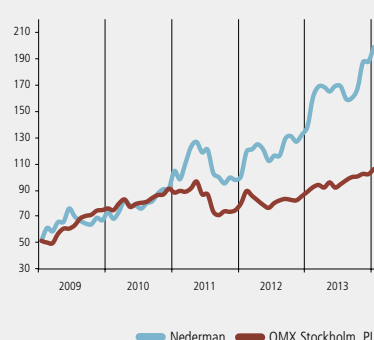
ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSUTVECKLING NEDERMAN-AKTIE

NYCKELTAL NEDERMAN

	Helår 2013	Helår 2012
Nettoomsättning, Mkr	2 659	2 273
Rörelseresultat, Mkr ¹⁾	170	193
Rörelsemarginal, % ¹⁾	6,4	8,5
Resultat efter finansnetto, Mkr ¹⁾	100	154
Resultat per aktie, kr ¹⁾	5,9	10,1
Soliditet, %	28,5	28,0
Utdelning per aktie, kr ²⁾	4,00	4,00
Eget kapital per aktie, kr	52,90	51,32
Marknadsvärde 31 december, Mkr	2 226	1 617

¹⁾ Justerat för jämförelsestörande poster.

²⁾ Utdelning 2013 är föreslagen utdelning.

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK³⁾

EV/sales	1,0
EV/EBIT	21,4
P/E-tal	16,1
Net debt/EBIT	3,4

³⁾ Beräknat på sista betalkurs 2014-02-28.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2013

	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Investment AB Latour	3 512 829	30,0	30,0
Lannebo Fonder	1 430 994	12,2	12,2
Ernstström Kapitalpartner	1 175 000	10,0	10,0
IF Skadeförsäkringar AB	1 160 400	9,9	9,9
Swedbank Robur Fonder	662 384	5,7	5,7
Nordea Investment Funds	511 196	4,4	4,4
Fondita Nordic Micro Cap	400 000	3,4	3,4
Ntc Un Joint Staff	339 605	2,9	2,9
Fjärde AP-fonden	174 305	1,5	1,5
SSB and Trust Omnibus	130 000	1,1	1,1
Övriga aktieägare	2 218 627	18,9	18,9
Summa	11 715 340	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Jan Svensson

VD och koncernchef: Sven Kristensson

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Jan Svensson

www.nederman.com

NOBIA

Nobia utvecklar och säljer kök genom ett tjugotal starka varumärken i Europa, däribland Magnet i Storbritannien, Hygena i Frankrike, HTH, Norema, Sigdal, Invita och Marbodal i Skandinavien, Petra, Parma och A la Carte i Finland, Ewe, FM och Intuo i Österrike, samt Poggenpohl globalt.

Nobia skapar lönsamhet genom att kombinera skalfördelar med attraktiva kökserbjudanden. Koncernen har cirka 6 500 anställda och omsätter cirka 12 Mdr kr.

2013 I KORTHET

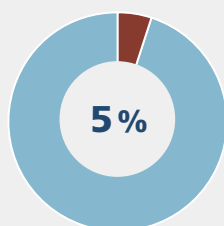
Den organiska försäljningsutvecklingen var oförändrad, vilket var i linje med marknadsutvecklingen. Rörelseresultatet exklusive strukturstyrkostnader ökade till 690 Mkr. Ökade försäljningsvärden, lägre materialpriser, produktivitetsförbättringar och kostnadsbesparingar kompenserade för den negativa påverkan från valutakurseffekter och lägre försäljningsvolym. Rörelsemarginalen, exklusive strukturstyrkostnader, förbättrades till 5,9 procent.

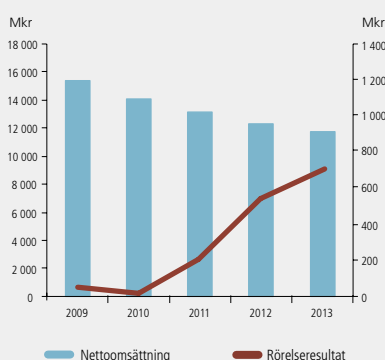
4%

ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

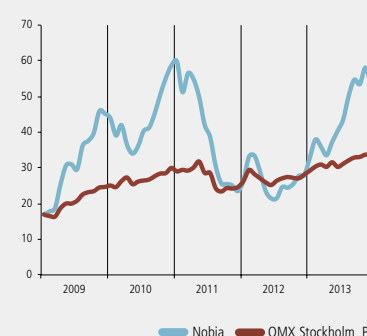
ANDEL AV LATOURS PORTFÖJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSUMTECKLING NOBIA-AKTIE

NYCKELTAL NOBIA

	Helår 2013	Helår 2012
Nettoomsättning, Mkr	11 773	12 343
Rörelseresultat, Mkr ¹⁾	690	565
Rörelsemarginal, % ¹⁾	5,9	4,6
Resultat efter finansnetto, Mkr ¹⁾	596	469
Resultat per aktie, kr ¹⁾	2,29	2,06
Soliditet, %	44,0	37,0
Utdelning per aktie, kr ²⁾	1,00	0,50
Eget kapital per aktie, kr	18,90	15,93
Marknadsvärde 31 december, Mkr	9 553	4 645

¹⁾ Justerat för jämförelsestörande poster.

²⁾ Utdelning 2013 är föreslagen utdelning.

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK³⁾

EV/sales	0,9
EV/EBIT	15,8
P/E-tal	27,6
Net debt/EBIT	1,8

³⁾ Beräknat på sista betalkurs 2014-02-28.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2013

	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Nordstjärnan AB	36 447 843	21,8	21,8
Investment AB Latour	23 100 000	13,8	13,8
IF Skadeförsäkringar AB	21 075 000	12,6	12,6
Swedbank Robur Fonder	9 655 184	5,8	5,8
Handelsbanken Fonder	6 012 231	3,6	3,6
Lannebo Fonder	4 952 938	3,0	3,0
Nordea Investment Funds	3 441 445	2,1	2,1
Didner & Gerge Småbolag	3 106 340	1,9	1,9
JPMorgan Bank	2 576 685	1,5	1,5
JPMorgan Chase	2 541 913	1,5	1,5
Övriga aktieägare	54 221 579	32,4	32,4
Summa	167 131 158	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Johan Molin

VD och koncernchef: Morten Falkenberg

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Fredrik Palmstierna

www.nobia.com

SECURITAS

Securitas är en kunskapsledare inom säkerhet med över 300 000 medarbetare i 52 länder i Nordamerika, Europa, Latinamerika, Mellanöstern, Asien och Afrika.

Securitas erbjuder specialiserad bevakning och mobila säkerhetstjänster, larmövervakning, tekniklösningar samt konsult- och säkerhetsutredningstjänster.

Organisationen är platt och decentraliserad och har tre affärssegment: Security Services North America, Security Services Europe och Security Services Ibero-America.

2013 I KORTHET

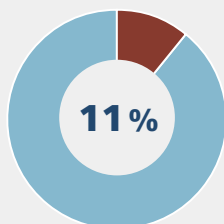
Rörelsemarginalen förbättrades jämfört med föregående år, framförallt tack vare omstruktureringsåtgärder och kostnadsbesparingar som genomfördes 2012. Effekten dämpades dock av en svag säkerhetsmarknad och långsam organisk försäljningstillväxt på totalt 1 procent för helåret. Säkerhetslösningar och teknologi fortsatte att öka sin andel av försäljningen, vilket är en utveckling i linje med företagets strategi.

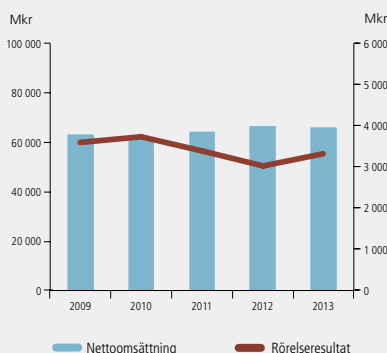
8%

ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

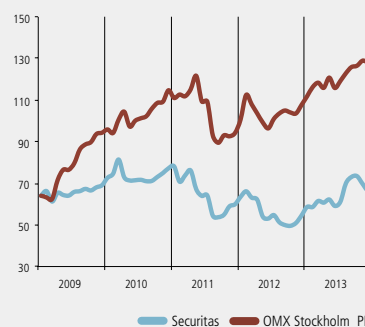
ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSUUTVECKLING SECURITAS-AKTIE

NYCKELTAL SECURITAS

	Helår 2013	Helår 2012
Nettoomsättning, Mkr	65 700	66 458
Rörelseresultat, Mkr	3 329	3 027
Rörelsemarginal, %	5,1	4,6
Resultat efter finansnetto, Mkr	2 643	1 684
Resultat per aktie, kr	5,07	3,22
Soliditet, %	25,0	22,0
Utdelning per aktie, kr ¹⁾	3,00	3,00
Eget kapital per aktie, kr	25,70	23,56
Marknadsvärde 31 december, Mkr	24 952	20 699

¹⁾ Utdelning 2013 är föreslagen utdelning.

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK²⁾

EV/sales	0,5
EV/EBIT	10,6
P/E-tal	12,5
Net debt/EBIT	3,2

²⁾ Beräknat på sista betalkurs 2014-02-28.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2013

	A	B	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Fam Douglas med bolag och familj	12 642 600	27 190 000	39 832 600	10,9	29,6
Fam Schörling med bolag och familj	4 500 000	16 008 700	20 508 700	5,6	11,8
Didner & Gerge Fonder		15 030 017	15 030 017	4,1	2,9
SEB Investment Management		12 785 453	12 785 453	3,5	2,5
Swedbank Robur Fonder		11 142 887	11 142 887	3,1	2,2
JPMorgan Chase		10 335 292	10 335 292	2,8	2,0
Handelsbanken Fonder		8 358 590	8 358 590	2,3	1,6
Lannebo Fonder		8 075 000	8 075 000	2,2	1,6
Caceis Band France/Credit		8 000 000	8 000 000	2,2	1,5
Clearstream Banking S.A.		6 349 567	6 349 567	1,7	1,2
Övriga aktieägare		224 640 791	224 640 791	61,5	43,1
Summa	17 142 600	347 916 297	365 058 897	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Melker Schörling

VD och koncernchef: Alf Göransson

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Carl Douglas, Fredrik Palmstierna

www.securitas.com

SWECO

Sweco är Nordens ledande konsultföretag inom hållbart samhällsbyggande. Tillsammans utvecklar bolagets 9 000 ingenjörer, arkitekter och miljöexperter hållbara och värdeskapande lösningar för kunder och samhälle.

Sweco är ett av Europas tio största teknikkonsultföretag och utför årligen uppdrag i 80 länder över hela världen. Företaget omsätter cirka 8 Mdr kr.

2013 I KORTHET

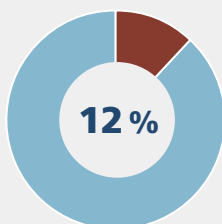
Årets förvärv av Vectura innebär att Sweco blir nordens största teknik-konsult med cirka 9 000 medarbetare. Nettoomsättningen ökade med 9 procent. Förvärvat tillväxt motsvarar hela uppgången. Lönsamheten minskade, främst som en följd av lägre rörelseresultat i Sweco Finland på grund av svagare konjunktur och därav lägre debiteringsgrad, samt kostnader knutna till genomförda förvärv och nedskrivningar av förvärvsrelaterade immateriella tillgångar. Dessutom bidrog kalendereffekter negativt med cirka 20 Mkr.

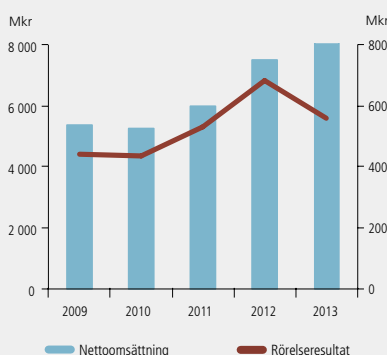
9%

ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

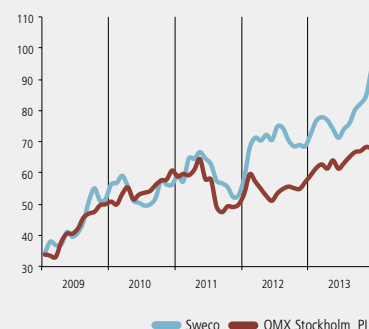
ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSUMVECKLING SWECO-AKTIE

NYCKELTAL SWECO

	Helår 2013	Helår 2012
Nettoomsättning, Mkr	8 199	7 504
Rörelseresultat, Mkr	561	682
Rörelsemarginal, %	6,8	9,1
Resultat efter finansnetto, Mkr	527	653
Resultat per aktie, kr	4,11	5,15
Soliditet, %	27,1	36,0
Utdelning per aktie, kr ¹⁾	3,25	3,25
Eget kapital per aktie, kr	17,75	18,10
Marknadsvärde 31 december, Mkr	9 701	6 681

¹⁾ Utdelning 2013 är föreslagen utdelning.

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK²⁾

EV/sales	1,3
EV/EBIT	15,5
P/E-tal	21,3
Net debt/EBIT	2,4

²⁾ Beräknat på sista betalkurs 2014-02-28.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2013

	A	B	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Fam G Nordström	5 190 616	8 747 797	13 938 413	15,3	34,6
Investment AB Latour	1 222 760	27 775 000	28 997 760	31,8	22,8
Stiftelsen J. G. Richerts minne	1 769 420	168 511	1 937 931	2,1	10,2
JPMorgan Chase		3 854 138	3 854 138	4,2	2,2
Swedbank Robur Fonder		3 227 687	3 227 687	3,5	1,8
Nordea Investment Funds		3 197 885	3 197 885	3,5	1,8
Öhman, Anders	250 000	450 000	700 000	0,8	1,7
KDTC		2 893 289	2 893 289	3,2	1,6
Lannebo Fonder		2 254 734	2 254 734	2,5	1,3
Odin Sverige Aksjefondet	6 928	1 943 370	1 950 298	2,1	1,1
Övriga aktieägare	932 640	27 233 107	28 165 747	30,9	20,8
Summa	9 372 364	81 745 518	91 117 882	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Olle Nordström

VD och koncernchef: Tomas Carlsson

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Anders G. Carlberg

www.swecogroup.com

TOMRA

TOMRA Systems är ett världsledande företag inom teknik för sortering och återvinning. Företaget som grundades 1972 i Norge har idag verksamhet i 80 länder världen över och 2 470 medarbetare.

TOMRAs produkter och tjänster erbjuds inom två huvudsakliga affärsområden: TOMRA Collection Solutions och TOMRA Sorting Solutions.

TOMRA Collection Solutions omfattar lösningar för automatisk insamling av dryckesförpackningar med pant och balpressar för komprimering av avfall. TOMRA Sorting Solutions erbjuder sensorbaserad teknik för sortering och processanalys.

VIKTIGA HÄNDELSER

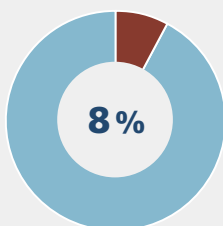
TOMRA fortsatte att växa under 2013. Intäkterna ökade totalt sett med 13 procent, varav organisk tillväxt svarade för 1 procent, justerat för valutaeffekter. Under året genomfördes anpassningar av både produkt- och marknadsmix, vilket bidrog till lägre lönsamhet. Det operativa kassaflödet stärktes dock. Ett flertal nya innovativa produkter lanserades under året inom TOMRAs båda affärsområden, vilket väntas bidra positivt till företagets utveckling under kommande år.

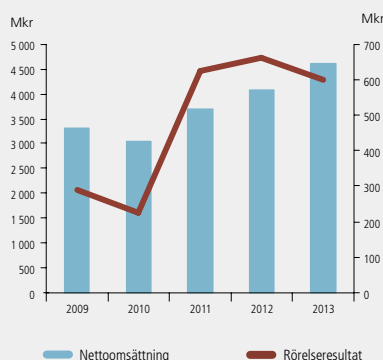
6 %

ANDEL AV
LATOURS TOTALA
SUBSTANSVÄRDE

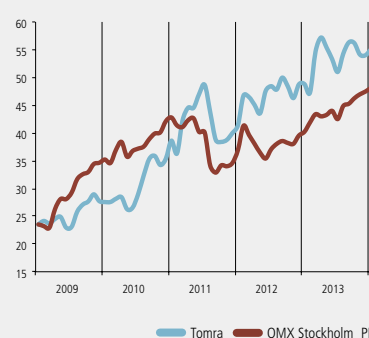
ANDEL AV LATOURS PORTFÖLJ AV BÖRSNOTERADE AKTIER

OMSÄTTNING OCH RESULTAT

KURSUTVECKLING TOMRA-AKTIE

NYCKELTAL TOMRA

	Helår 2013	Helår 2012
Nettoomsättning, MNOK	4 602	4 073
Rörelseresultat, MNOK	601	662
Rörelsemarginal, %	13,1	16,3
Resultat efter finansnetto, MNOK	561	630
Resultat per aktie, NOK	2,55	2,98
Soliditet, %	50,2	45,7
Utdelning per aktie, NOK ¹⁾	1,35	1,25
Eget kapital per aktie, NOK	19,11	15,92
Marknadsvärde 31 december, MNOK	8 363	7 438

¹⁾ Utdelning 2013 är föreslagen utdelning.

NYCKELTAL AVSEENDE VÄRDERING OCH RISK²⁾

EV/sales	2,1
EV/EBIT	16,1
P/E-tal	22,0
Net debt/EBIT	2,3

²⁾ Beräknat på sista betalkurs 2014-02-28.

STÖRSTA ÄGARE 31 DECEMBER 2013

	Andel Totalt	Andel % av aktier	% av röster
Investment AB Latour	31 320 000	21,2	21,2
Folketrygdfondet	16 137 053	10,9	10,9
Jupiter Asset Management Ltd.	10 910 031	7,4	7,4
Nordea Investment Management	4 418 693	3,0	3,0
Lannebo Fonder	4 168 660	2,8	2,8
SEB Investment Management	2 848 330	1,9	1,9
Fondita Fund Management Co. Ltd.	2 690 000	1,8	1,8
F&C Asset Managers Ltd.	2 578 291	1,7	1,7
Odin Forvaltning AS	2 368 905	1,6	1,6
RWC Partners Ltd.	2 311 820	1,6	1,6
Övriga aktieägare	68 268 295	46,1	46,1
Summa	148 020 078	100,0	100,0

Styrelsens ordförande: Svein Rennemo

VD och koncernchef: Stefan Ranstad

Styrelseledamöter med anknytning till Latour: Jan Svensson

www.tomra.com

DELÄGDA INNEHAV

Academic Work

Diamorph

Oxeon

ACADEMIC WORK

Experter på Young Professionals i Sverige, Norge, Finland, Danmark och Tyskland

Academic Work är specialiserade på personaluthyrning och rekrytering av Young Professionals – studenter och unga akademiker. Verksamheten bedrivs i Sverige, Norge, Finland, Danmark och Tyskland.

Ambitionen är att den internationella expansionen ska fortsätta och visionen är att bli störst i världen inom sitt expertområde.

Hjälper unga i karriären

Academic Work grundades 1998 av tre studenter som insåg att företag som sökte deltidspersonal och studenter som sökte extrajobb skulle tjäna på att sammanföras.

Denna enkla affärsidé lade grunden för ett stadigt växande företag som förmedlar över 16 000 jobb varje år.

Idag är Academic Work ett av Sveriges största bemanningsföretag med verksamhet i hela landet.

Både rekrytering och uthyrning

Academic Works tjänster omfattar både rekrytering – där kandidaten får direkt anställning på ett företag – och perso-

naluthyrning, som innebär att konsulter hyrs ut.

Flest studenter i sin databas

En undersökning på uppdrag av Studentkortet från 2013 visar att Academic Works är det bemanningsföretag som har störst andel studenter i sin CV-databas.

27 procent av de tillfrågade studenterna angav att de hade registrerat sitt CV hos Academic Work. Bolaget på andra plats nådde upp till drygt hälften, 14 procent.

Nöjdaste kunderna i branschen

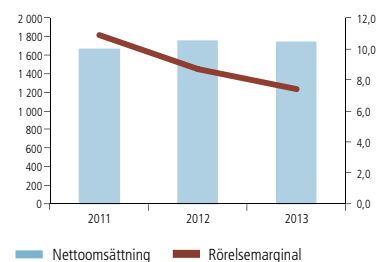
Academic Work har de nöjdaste kunderna i branschen enligt undersökningar från Svenskt Kvalitetsindex (SKI). Bolaget har haft bäst resultat i mätningarna för 2011, 2012 och 2013.

Academic Works positiva utveckling har flertalet gånger uppmärksammats i svenskt näringsliv. Bolaget utsågs bland annat till Superföretag av Veckans Affärer, 2011.

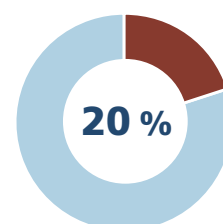
Latours innehav

Academic Works aktie är onoterad. Latours innehav motsvarade vid årsskiftet ett substansvärde om 303 Mkr. Ägarandelen uppgick till 20,1 procent av kapital och röster. ■

NETTOOMSÄTTNING OCH RÖRELSEMARGINAL

LATOURS ANDEL AV KAPITAL OCH RÖSTER

DIAMORPH

Avancerade material för krävande tillämpningar

Diamorph levererar avancerade materiallösningar för särskilt krävande industriella tillämpningar.

Diamorphkoncernen har en global kundbas med kunder i 60 länder och 270 anställda vid enheter i Sverige, Tjeckien, England och USA.

Diversifierade produkter

Diamorphs avancerade material förekommer bland annat i rymdraketer, sportbilar och byggnader världen över i form av slitstarka material och högtemperaturmaterial, såsom lager, bromsskivor, brandskydd och tekniska keramer.

Bolagets produktportfölj är väldiversifierad och består av produkter som är ledande inom sina respektive nischer.

Diamorph verkar inom ett flertal marknader och den största kunden står för 3 procent av omsättningen.

Mogna marknader – med produkter som i flera fall blivit industristandard – kompletteras med marknader som Diamorph kan växa på genom att tillföra ny teknologi och nya produkter.

Nischer som filosofi

Baserat på sin teknikplattform tillverkar Diamorph differentierade produkter inom smala nischer som löser särskilt krävande industriella utmaningar.

Detta kräver nära samarbete med kunderna, långa insäljningscykler och resulterar i höga inträdesbarriärer för konkurrenter.

Priset för försäljningstillväxt

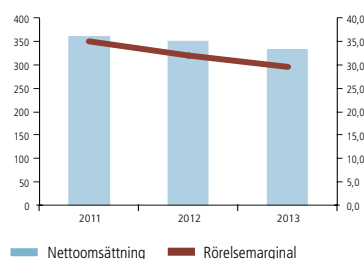
2013 fick Diamorph i England ta emot den prestigefulla utmärkelsen Queens Award for Enterprise för andra året i rad.

Priset var ett resultat av över 20 procents årlig tillväxt av exportförsäljningen under de tre senaste åren samtidigt som lönsamheten har ökat.

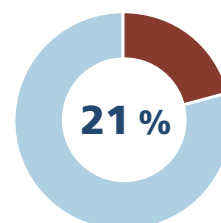
Latours innehav

Diamorphs aktie är onoterad. Latours innehav motsvarade ett substansvärde om 125 Mkr vid årsskiftet. Ägarandelen uppgick till 21,2 procent av kapital och röster. ■

NETTOOMSÄTTNING OCH RÖRELSEMARGINAL

LATOURS ANDEL AV KAPITAL OCH RÖSTER

OXEON

Unikt armeringstyg som möter långsiktigt ökande internationell efterfrågan

Oxeon utvecklar, tillverkar och marknadsför ett armeringstyg som vävs med spridda band istället för garner. Företaget, som grundades 2003, har fyra patent på området. Oxeons armeringstyg marknadsförs under varumärket TeXtreme® och erbjuds till kunder inom kompositindustrin som har stora behov av viktbesparingar i sina produkter.

Leder till stora besparingar

Kunder som använder TeXtreme® har kunnat minska vikten med 25–30 procent med bibehållen eller högre mekanisk prestanda. Sådana viktminskningar leder till stora besparingar.

Enligt försiktiga beräkningar är det exempelvis möjligt att göra årliga bränslebesparingar till ett värde över 40 MEUR genom att byta till TeXtreme® i flygplanskropparna i 20 av världens största flygbolag. Det skulle även leda till att CO₂-utsläppen minskade med en volym som motsvarar utsläpp från en miljon flygvarv runt jorden.

Tester pekar på klara fördelar

Tester som genomfördes av ett oberoende testinstitut, Swerea Sicomp, under 2012 bekräftar de fördelar som kunderna påpekat med TeXtreme®. Testerna visar att TeXtreme® uppnår bättre eller likvärdiga resultat jämfört med konkurrerande produkter i sex av sju jämförelser.

Segrare använder TeXtreme®

Oxeons armeringstyg används i allt fler produkter över världen. Inom idrotten återfinns TeXtreme® i exempelvis F1-bilar, hockeyklubb, vindsurfingbrädor, snowboards och golfskaft. 2013 användes materialet av segrarna i flera internationella tävlingar, som Tour de France, Americas Cup och Daytona 500.

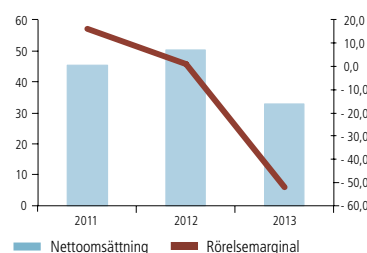
Historiskt prisat för god tillväxt

Oxeon har ett tydligt fokus på internationell tillväxt. 2013 tecknade bolaget ett samarbetsavtal med den ledande distributören av kompositmaterial i Nordamerika. Oxeon har sedan tidigare utsetts till Supergasell av Dagens Industri.

Latours innehav

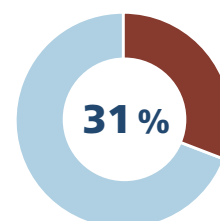
Oxeons aktie är onoterad. Latours innehav motsvarade vid årsskiftet ett substansvärde om 25 Mkr. Ägarandelen uppgick till 31,1 procent av kapital och röster. ■

NETTOOMSÄTTNING OCH RÖRELSEMARGINAL

På grund av två oförutsedda händelser blev omsättning och resultat sämre än väntat 2013. Tillväxttakten återgick till tidigare nivåer i början av 2014.

LATOURS ANDEL AV KAPITAL OCH RÖSTER

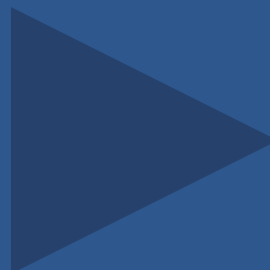

Årsredovisning 2013

Styrelsen och verkställande direktören för Investmentaktiebolaget Latour (publ) får härmed avge följande årsredovisning och koncernredovisning för 2013.

Innehåll

Förvaltningsberättelse	62
Koncernens resultaträkning	65
Koncernens balansräkning	66
Koncernens kassaflödesanalys	68
Förändring i koncernens eget kapital	69
Förändring av räntebärande nettoskuld	69
Moderbolagets resultaträkning	70
Moderbolagets balansräkning	71
Moderbolagets kassaflödesanalys	72
Förändring i moderbolagets eget kapital	72
Noter till de finansiella rapporterna	73
Förslag till vinstdisposition	95
Revisionsberättelse	96

Förvaltningsberättelse

KONCERNEN

Investment AB Latour är ett blandat investmentbolag. Latours investeringar består i huvudsak av en helägd industri-rörelse och av en börsportfölj som består av nio innehav där Latour är huvudägare eller en av huvudägarna. Därtill finns ett antal övriga delägda onoterade innehav. Börsportföljen hade den 31 december 2013 ett marknadsvärde på 24,4 Mdr kr. De värdemässigt största innehaven i börsportföljen är Assa Abloy, Securitas och Sweco, vilka tillsammans utgör 73 procent av börsportföljens värde.

Utöver ovanstående två verksamhetsgrenar innehar Latour en portfölj av övriga delägda innehav bestående av Diamorph AB (21,18 procent), Academick Work (20,06 procent) och Oxeon AB (31,08 procent). Koncerngemensam verksamhet bedrivs i Latours dotterbolag Nordiska Industri AB och Latour-Gruppen AB.

I dotterbolaget Karpalunds Ångbryggeri AB bedrivs handel med aktier och andra värdepapper och i dotterbolaget Latour Förvaltning AB bedrivs förvaltning av värdepapper.

Förändringar i industrirörelsen

Latours ambition är att industrirörelsen ska växa med 10 procent årligen sett över en konjunkturcykel, genom en kombination av organisk tillväxt och förvärv. Ambitionen är att äga stabila industriföretag med egna produkter och med goda förutsättningar att internationaliseras.

I affärsområdena genomfördes nio förvärv under 2013 som sammanlagt tillför cirka 500 Mkr i omsättning, varav cirka 380 Mkr ingår i nettoomsättningen 2013.

Latour Industries genomförde dels tre förvärv av mindre slipstationer inom affärsenheten LSAB, och dels ett förvärv i Polen inom REAC av MBL/ABU. LSAB:s förvärv av tre slipstationer tillför cirka 10 Mkr i årsomsättning och cirka 10 anställda. REAC:s förvärv av ställdonstillverkaren MBL/ABU i Polen hade vid förvärvstidpunkten drygt 50 anställda och en årsomsättning på cirka 50 Mkr. Under året har omsättningen fortsatt att öka med 30 procent till 78 Mkr.

Swegon var aktiva under 2013 och genomförde tre viktiga förvärv inom produktområdet kyla. Alla tre förvärv avser distributions- och serviceverksamheter inom kylprodukter. Förvärven är Coolmation i UK med 70 anställda och en årsomsättning på cirka 8 MGBP, Walter Meier (Klima Deutschland) i Tyskland med 110 anställda och 37 MEUR i årsomsättning samt RCS AG i Schweiz med 14 anställda och en årsomsättning på knappt 6 MCHF. Alla tre förvärven stärker Swegons position på viktiga huvudmarknader inom kylsegmentet och bidrar positivt till Swegons produktionsanläggning i Italien.

Specma Group förvärvade under fjärde kvartalet resterande 65 procent i Kiruna Hydraulik AB till Nordic Division. Bolaget omsätter drygt 36 Mkr och har 25 anställda och levererar hydraulik- och ledningskomponenter samt genomför underhålls-

och servicearbeten inom framförallt gruvnäringen.

Hultafors Group förvärvade under första kvartalet Snickers Workweares återförsäljare i Italien, Nordtec SRL, ett bolag med 9 anställda och en omsättning på 20 Mkr.

Under fjärde kvartalet avyttrades ett mindre företag, Brickpack AB, som hade en årsomsättning på cirka 55 Mkr. Latour Industries äger fortfarande 40 procent av verksamheten genom en ägarandel i Brickpack Intressenter AB.

Ytterligare upplysning beträffande köp och försäljning av företag finns i noterna 44 och 45.

Förändringar i börsportföljen

Under året förvärvades sammanlagt 3 350 000 aktier i Tomra Systems ASA samt 200 000 aktier i HMS Networks.

Förändringar i övriga innehav

Under året genomfördes inga förändringar i portföljen av övriga delägda innehav.

Händelser efter räkenskapsårets utgång

Koncernen tecknat den 3 mars 2014 avtal om förvärv av 80 procent av aktierna i Elvaco AB från bolagets grundare, med option att under första kvartalet 2017 förvärva resterande 20 procent. Bolaget utvecklar och marknadsför kommunikationsutrustning och programvara för insamling, bearbetning och presentation av mätdata. Elvaco har 20 anställda och en årlig omsättning på drygt 60 Mkr.

Resultat och finansiell ställning

Koncernens resultat efter finansiella poster uppgick till 1 658 (1 497) Mkr. Efter skatt utgör resultatet 1 483 (1 351) Mkr, vilket motsvarar 9,31 (8,47) kronor per aktie. Koncernens kassabehållning och likvida placeringar uppgick till 472 (241) Mkr. Räntebärande skulder exklusive pensionsskuld utgjorde 2 121 (1 660) Mkr. Koncernens nettolåneskuld, inklusive pensionsskulden, uppgick till 1 787 (1 568) Mkr. Soliditeten var 88 (86) procent räknat på redovisat eget kapital i förhållande till balansomslutningen, inklusive dolda övervärden i intresseföretagen. Femårsöversikten se sid 27.

Investeringar

Under perioden har i materiella anläggningstillgångar investerats 162 (136) Mkr. Härav avser 128 (105) Mkr maskiner och inventarier, 20 (20) Mkr fordon och 14 (11) Mkr byggnader. Av årets investeringar avser 30 (12) Mkr anläggningstillgångar i nyförvärvade bolag.

MODERBOLAGET

Moderbolagets resultat efter finansiella poster uppgick till 805 (780) Mkr. Moderbolagets soliditet uppgick till 88 (91) procent.

Latouraktien

Antalet utestående aktier uppgick, efter avdrag för återköpta aktier, den 31 december 2013 till 159 378 000. Under 2013 såldes 115 000 återköpta aktier genom lösen av köpoptioner, varefter Latour totalt innehar 582 000 B-aktier. Antalet utställda köpoptioner till ledande befattningshavare uppgick den 31 december 2013 till 701 000. Härav ställdes 168 000 köpoptioner ut under året enligt mandat från årsstämman 2013. Under december 2013 omvandlades 2 115 A-aktier till B-aktier. Härfter är fördelningen av utgivna aktier 11 944 944 A-aktier och 148 015 056 B-aktier. Övriga upplysningar gällande aktien finns på sidorna 18 och 19 samt i not 35.

Personal

Medelantalet anställda i koncernen var 3 909 (3 692), varav i utlandet 1 753 (1 534). Uppgift om löner och ersättningar samt fördelning av antalet anställda lämnas i not 9.

Valutaexponering

Dotterbolagens försäljning och inköp i utländska valutor balanseras genom koncernens gemensamma finansfunktion. På balansdagen fanns terminssäkrade försäljningar uppgående till 676 Mkr. Terminssäkrade valutaköp uppgick till 309 Mkr, härutöver sker valutasäkring genom valutaklausuler vid större importaffärer. Med undantag av nettoförsäljning i NOK, GBP och EUR samt nettoköp av USD råder relativt god balans mellan köp och försäljning av utländska valutor. Se vidare not 34 Valutarisker.

Risker i industrirörelsen

I egenskap av ägare till en diversifierad industrirörelse och till en börsportfölj som är fördelad på nio innehav, uppnår Latour med automatik en god riskspridning för verksamheten. Koncernens kunder finns inom ett flertal branscher, med en viss övervikt för byggnadsindustrin. Inom byggnadsindustrin är försäljningen väl fördelad mellan nybyggnation och den så kallade ROT-sektorn. Vidare är det en relativt jämn fördelning mellan kommersiella lokaler, offentliga lokaler och bostäder. Styrelsen bedömer och utvärderar årligen Latours riskexponering genom en strukturerad riskanalys.

Finansiella risker

En beskrivning av finansiella instrument och riskhantering finns på sidorna 88–90.

Transaktioner med närstående

Några transaktioner med närstående som väsentligen påverkat koncernens resultat och ställning finns inte utöver lämnad utdelning.

Styrelsens arbete

Styrelsen i Latour består av nio ordinarie ledamöter inklusive verkställande direktören. Inga suppleanter finns. Samtliga ledamöter är valda för ett år. Med undantag av verkställande direktören innehar ingen ledamot något operativt uppdrag i koncernen. Sekreterare i styrelsen är koncernens ekonomi- och finansdirektör. Vid årsstämman 2013 valdes Fredrik Palmstierna till styrelsens ordförande.

Styrelsens ledamöter representerar sammanlagt 87 procent av bolagets röstandel och 80 procent av dess kapitalandel. De anställda utövar sin representation i dotterbolaget Latour-Gruppen AB, som är moderbolag till de helägda bolagen inom industrirörelsen. De är därför inte representerade i investment-bolagets styrelse.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning som reglerar styrelsens sammanträden, ärenden som ska tas upp vid dessa sammanträden, arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt vissa övriga frågor. I instruktion till verkställande direktören regleras dennes arbetsuppgifter och rapporteringsskyldighet gentemot styrelsen.

Styrelsen har hittills under verksamhetsperioden haft fyra ordinarie möten utöver det konstituerande mötet och två extra styrelsemöte. Två av styrelsens ledamöter har varit förhindrade att närvara vid ett tillfälle och en av styrelsens ledamöter har varit förhindrad att närvara vid tre tillfällen, i övrigt har styrelsen varit fulltalig.

Vid två möten har bolagets revisor deltagit och lämnat redogörelse för iakttagelser vid den granskning som gjorts.

Bland de frågor som behandlats i styrelsen finns strategiska förändringar i börsportföljen, förvärv och försäljning av dotterbolag, bolagets riskexponering, budgetar och prognos för dotterbolagen samt ekonomisk uppföljning av verksamheten.

Genom ordförandens försorg har styrelsen utvärderat sitt arbete och samtliga ledamöter har härvid lämnat sina synpunkter.

Bolagsstyrningsrapport återfinns på sidorna 97–100.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Vid 2013 års årsstämma antogs följande riktlinjer:

Ersättning till verkställande direktör och övriga ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning och pension. Med andra ledande befattningshavare avses koncernledning och affärsområdeschefer. Den rörliga ersättningen baseras på uppnådda mål och kan uppgå till 0–100 procent av grundlönen. För att främja långsiktighet ska styrelsen, utöver den årliga rörliga ersättningen, också kunna besluta om ersättningar som är kopplade till affärsområdenas långsiktiga värdeutveckling över en period som omfattar tre år maximerat till en tredjedel av grundlönen per år under treårsperioden.

Verkställande direktören har rätt att gå i pension vid 62 års ålder, varefter pension utgår med 60 procent av grundlönen i tre år. För övriga ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år.

Styrelsen har vidare rätt att bevilja att ersättning till bolagsledningen ska kunna kompletteras med aktierelaterade incitamentsprogram, exempelvis köptionsprogram, under förutsättning att dessa gynnar det långsiktiga engagemanget för verksamheten och förutsatt att de ges ut på marknads-mässiga villkor.

Styrelsens förslag till riktlinjer för tiden från nästa årsstämma presenteras i samband med kallelse till årsstämman 2014.

Miljöpåverkan

Latourkoncernens helägda företag bedriver tillståndspliktig och anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken. Tillståndspliktig i två av koncernens dotterbolag och anmälningsplig i 10 av dotterbolagen. De tillstånds- och anmälningspliktiga bolagen finns inom verksamheter för produktion inom verkstadsindustri. Miljöpåverkan sker genom utsläpp till luft och till kommunala reningsanläggningar. Samtliga berörda bolag innehar erforderliga tillstånd och har efterlevt gällande krav för sin verksamhet.

Förslag till utdelning och vinstdisposition

Styrelsen föreslår årsstämman att besluta om en höjd ordinarie utdelning till 5,50 (5,00) kronor per aktie, vilket i absoluta tal motsvarar en utdelning om 877 Mkr.

Styrelsens förslag till vinstdisposition redovisas i sin helhet på sidan 95.

Utsikter för år 2014

Under slutet av 2013 noterades en svag ökning i orderingången i jämförelse med slutet av 2012. Nettoomsättningen var dock fortfarande i nivå med föregående år. Den ökande orderingången ger visst hopp om en svagt förbättrad konjunktur under 2014.

Utsikterna för viss tillväxt är därför relativt goda under inledningen av 2014. Samtidigt ska man ha respekt för de obalanser som finns i den internationella ekonomin, vilket innebär att utsikterna framöver fortsatt är svårbedömda.

Precis som tidigare agerar Latour med långsiktighet som ledord. Koncernen satsar stora resurser på produktutveckling och etablerar sig på nya marknader och gör betydande insatser för organisk tillväxt. På sikt är det dessa satsningar som gör att Latour kan växa och ta marknadsandelar.

Någon prognos för 2014 lämnas inte. ■

Koncernens resultaträkning

Mkr	Not	2013	2012
Nettoomsättning	3,4	6 944	6 788
Kostnad för sålda varor		-4 399	-4 299
Bruttoresultat		2 545	2 489
Försäljningskostnader		-1 382	-1 366
Administrationskostnader		-422	-400
Forsknings- och utvecklingskostnader		-156	-159
Övriga rörelseintäkter	12	64	124
Övriga rörelsekostnader	12	-28	-53
Rörelseresultat	5-11	621	635
Resultat från andelar i intresseföretag	13	1 060	914
Resultat från aktieförvaltningen	14	43	49
Förvaltningskostnader		-14	-14
Resultat före finansiella poster		1 710	1 584
Finansiella intäkter	15	33	19
Finansiella kostnader	16	-85	-106
Resultat efter finansiella poster		1 658	1 497
Skatter	17	-175	-146
Årets resultat		1 483	1 351
<i>Hänförligt till:</i>			
Moderbolagets aktieägare		1 483	1 351
Innehav utan bestämmande inflytande		-	-
Resultat per aktie avseende resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare	35		
Före utspädning		9,31 kr	8,47 kr
Efter utspädning		9,28 kr	8,45 kr
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTAT			
Mkr		2013	2012
Årets resultat		1 483	1 351
Övrigt totalresultat:			
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen			
Omvärdering av nettopensionsförpliktelser		6	-2
		6	-2
Poster som senare kan återföras i resultaträkningen			
Omräkningsdifferenser		23	-38
Årets förändring av verkligt värde-reserv		629	357
Årets förändring av säkringsreserv		-8	8
Andel av intresseföretags övriga totalresultat		-256	-274
		388	53
Övrigt totalresultat, netto efter skatt	17	394	51
Årets totalresultat		1 877	1 402
<i>Hänförligt till:</i>			
Moderbolagets aktieägare		1 877	1 402
Innehav utan bestämmande inflytande		-	-

Koncernens balansräkning

Mkr	Not	2013	2012
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	18	2 038	1 732
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader	19	289	297
Mark och markanläggningar	20	17	19
Maskiner	21	215	227
Inventarier	22	159	140
Pågående nyanläggningar och förskott	23	36	11
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i intresseföretag	25	8 450	6 672
Börsaktier	26	1 252	2 252
Andra långfristiga värdepappersinnehav	27	0	0
Uppskjuten skattefordran	37	43	36
Andra långfristiga fordringar	28	36	78
		12 535	11 464
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m.m.</i>	29		
Råvaror och förnödenheter		298	305
Varor under tillverkning		64	59
Färdiga varor och handelsvaror		639	614
Förskott till leverantörer		4	1
<i>Börsaktier, handel</i>	30	63	104
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar	31	1 136	1 054
Skattefordran		109	76
Derivatinstrument	32	–	6
Övriga kortfristiga fordringar		84	94
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		76	68
<i>Likvida medel</i>	33	472	241
		2 622	2 622
Summa tillgångar		15 480	14 086

Koncernens balansräkning

Mkr	Not	2013	2012
EGET KAPITAL			
<i>Kapital och reserver som kan hänföras till moderbolagets aktieägare</i>	35		
Aktiekapital		133	133
Återköpta egna aktier		-48	-56
Reserver		725	419
Balanserade vinstmedel		10 848	10 411
		11 658	10 907
<i>Innehav utan bestämmande inflytande</i>		0	0
Summa eget kapital		11 658	10 907
SKULDER			
<i>Långfristiga skulder</i>			
Pensionsförpliktelser	36	174	175
Uppskjuten skatteskuld	37	130	101
Övriga avsättningar	38	55	35
Räntebärande skulder	39	289	192
		648	503
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Checkräkningskredit	40	12	86
Skulder till kreditinstitut	34	1 770	1 379
Förskott från kunder		25	12
Leverantörsskulder		602	567
Skatteskulder		81	60
Övriga avsättningar	38	9	29
Derivatinstrument	32	6	-
Övriga skulder		216	126
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	41	453	445
		3 174	2 704
Summa skulder		3 822	3 207
Summa eget kapital och skulder		15 480	14 086
Ställda säkerheter	42	7	7
Eventualförpliktelser	43	17	17

Koncernens kassaflödesanalys

Mkr	Not	2013	2012
Rörelseresultat		621	635
Avskrivningar		161	161
Realisationsresultat		26	-54
Övriga justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		-10	-20
Betalad skatt		-162	-166
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapitalet		636	556
<i>Förändring av rörelsekapitalet</i>			
Varulager		30	197
Kundfordringar		-30	175
Kortfristiga fordringar		9	7
Kortfristiga rörelseskulder		-26	-61
		-17	318
Kassaflöde från den löpande verksamheten		619	874
<i>Investeringar</i>			
Förvärv av dotterföretag	44	-266	-125
Försäljning av dotterföretag	45	20	97
Förvärv av anläggningstillgångar		-170	-214
Försäljning av anläggningstillgångar		18	22
Kassaflöde från investeringar		-398	-220
<i>Aktieförvaltningen</i>			
Erhållen utdelning		609	503
Förvaltningskostnader m.m.		-16	-19
Förvärv av börsaktier m.m.		-344	-420
Förvärv av aktier i intresseföretag		-214	-134
Försäljning av börsaktier		409	150
Kassaflöde från aktieförvaltningen		444	80
Kassaflöde efter investeringar och aktieförvaltningen		665	734
<i>Finansiella betalningar</i>			
Erhållen ränta		33	19
Betald ränta		-84	-110
Nyupplåning		517	671
Amortering		-118	-582
Lämnad utdelning		-796	-956
Återköp av egna aktier		10	-27
Utställda köpoptioner		3	2
Kassaflöde från finansiella betalningar		-435	-983
Förändring av likvida medel		230	-249
Likvida medel vid årets början		241	498
Kursdifferens i likvida medel		1	-8
Likvida medel vid årets slut	33	472	241

Förändring i koncernens eget kapital

	Not	Hänförligt till moderbolagets aktieägare				Innehav utan bestämmande-inflytande	Totalt
		Aktie-kapital	Återköpta egna aktier	Reserver	Balanserade vinstmedel		
Utgående eget kapital 2011-12-31		133	-29	92	10 293	0	10 489
Ändrad redovisningsprincip	36				-30		-30
Ingående balans 2012-01-01	35	133	-29	92	10 263	0	10 459
Summa totalresultat				327	1 075		1 402
Utgående köpoptioner					2		2
Återköp av egna aktier			-27				-27
Utdelningar					-957		-957
Utgående eget kapital 2012-12-31	35, 36	133	-56	419	10 383	0	10 879
Ingående balans 2013-01-01	35	133	-56	419	10 383	0	10 879
Summa totalresultat				644	1 233		1 877
Omklassificering av intresseföretag	25			-338	23		-315
Utgående köpoptioner					3		3
Sålt återköpta egna aktier			8		2		10
Utdelningar					-796		-796
Utgående eget kapital 2013-12-31	35	133	-48	725	10 848	0	11 658

Förändring av koncernens räntebärande nettoskuld

Mkr	2013-01-01	Förändring av likvida medel	Förändring av lån	Andra förändringar	2013-12-31
Fordringar	27			9	36
Likvida medel	241	231			472
Pensionsförpliktelser	-175			1	-174
Långfristiga skulder	-192		-100	-18	-310
Utnyttjad checkkredit	-86		74		-12
Kortfristiga skulder	-1 382		-417		-1 799
Räntebärande nettoskuld	-1 567	231	-443	-8	-1 787

Moderbolagets resultaträkning

Mkr	Not	2013	2012
Resultat från andelar i koncernföretag – utdelning		325	331
Resultat från andelar i intresseföretag	13	448	367
Resultat från aktieförvaltningen	14	12	29
Förvaltningskostnader		–8	–8
Resultat före finansiella poster		777	719
Ränteintäkter och liknande resultatposter	15	61	92
Räntekostnader och liknande resultatposter	16	–33	–31
Resultat efter finansiella poster		805	780
Skatter	17	–	–
Årets resultat		805	780

Rapport över totalresultat för moderbolaget

Mkr	Not	2013	2012
Årets resultat		805	780
Övrigt totalresultat:			
Poster som inte ska återföras i resultaträkningen		0	0
Poster som senare kan återföras till resultaträkningen			
Årets förändring av verkligt värde-reserv		599	356
Övrigt totalresultat, netto efter skatt		599	356
Årets totalresultat		1 404	1 136

Moderbolagets balansräkning

Mkr	Not	2013	2012
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Andelar i dotterföretag	24	1 246	1 246
Andelar i intresseföretag	25	4 421	2 934
Börsaktier	26	1 192	2 223
Fordran på koncernföretag		2 382	2 127
		9 241	8 530
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Fordran på koncernföretag		15	18
Övriga kortfristiga fordringar		0	0
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		2	2
<i>Likvida medel</i>	33	7	7
		24	27
Summa tillgångar		9 265	8 557
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	35		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		133	133
Andra fonder		859	598
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst		6 292	6 295
Årets resultat		805	780
		8 089	7 806
<i>Avsättningar</i>			
Pensionsförpliktelser		1	1
		1	1
<i>Långfristiga skulder</i>			
Skulder till kreditinstitut		100	100
Övriga räntefria skulder		5	5
		105	105
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Skulder till koncernföretag		1 056	641
Övriga skulder		14	4
		1 070	645
Summa eget kapital och skulder		9 265	8 557
Ställda säkerheter		–	–
Eventualförpliktelser	43	2 326	2 301

Moderbolagets kassaflödesanalys

Mkr	Not	2013	2012
Kortfristiga rörelsefordringar		3	4
Kortfristiga rörelseskulder		10	-3
Kassaflöde från den löpande verksamheten		13	1
<i>Aktieförvaltningen</i>			
Erhållen utdelning		450	728
Förvaltningskostnader m.m.		-8	-8
Förvärv av börsaktier m.m.		-305	-307
Försäljning av börsaktier		120	-
Kassaflöde från aktieförvaltningen		257	413
Kassaflöde efter investeringar och aktieförvaltningen		270	414
<i>Finansiella betalningar</i>			
Erhållen ränta		61	92
Betald ränta		-33	-31
Nyupplåning		160	266
Erhållen utdelning från dotterföretag		325	-
Återköp av egna aktier		10	-27
Lämnad utdelning		-796	-957
Utställda köpoptioner		3	2
Kassaflöde från finansiella betalningar		-270	-655
Förändring av likvida medel		0	-241
Likvida medel vid årets början		7	248
Likvida medel vid årets slut		7	7

Förändring i moderbolagets eget kapital

Mkr	Not	Andra fonder			Balanserad vinst	Totalt
		Aktiekapital	Reservfond	Fond för verkligt värde		
Utgående balans 2011-12-31		133	96	146	7 277	7 652
Summa totalresultat				356	780	1 136
Återköp av egna aktier					-27	-27
Lämnad utdelning					-957	-957
Utställda köpoptioner					2	2
Utgående balans 2012-12-31		133	96	502	7 075	7 806
Summa totalresultat				599	805	1 404
Omklassificering av intresseföretag	25			-338		-338
Återköp av egna aktier					10	10
Lämnad utdelning					-796	-796
Utställda köpoptioner					3	3
Utgående balans 2013-12-31		133	96	763	7 097	8 089

Noter till de finansiella rapporterna

(Belopp i Mkr om inget annat anges)

NOT 1 Allmän information

Investment AB Latour (publ), org. nr 556026-3237, är ett blandat invest- mentbolag med en helägd industrirörelse och en börsportfölj som består av nio betydande innehav.

Moderbolaget är ett publikt aktiebolag med säte i Göteborg. Huvudkontorets adress är J A Wettergrens gata 7, Box 336, 401 25 Göteborg. Moderbolaget är noterat på listan för stora bolag på Nasdaq OMX Stockholm.

Styrelsen och verkställande direktören har godkänt denna koncernre- dovisning den 13 mars 2014 för offentliggörande. Årsredovisningen och koncernredovisningen kommer att föreläggas årsstämman den 8 maj 2014 för fastställande.

NOT 2 Redovisningsprinciper

Förutsättningar vid upprättande av koncernens finansiella rapporter

Koncernredovisningen för Investment AB Latour har upprättats i enlig- het med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standard Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från International Financial Reporting Interpretations Committee (IFRIC) som har godkänts av EU. Vidare har Årsredovisningslagen (ÅRL) och RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats.

Koncernredovisningen har upprättats enligt anskaffningsvärdemetoden förutom vad beträffar omvärderingar av finansiella tillgångar som kan säljas samt finansiella tillgångar och skulder (inklusive derivatinstrument) värde- rade till verkligt värde via resultaträkningen.

Att upprätta rapporter i överensstämmelse med IFRS kräver användning av en del viktiga redovisningsmässiga uppskattningar. Vidare krävs att led- ningen gör vissa bedömningar vid tillämpningen av företagets redovisnings- principer. De områden som innefattar en hög grad av bedömning, som är komplexa eller sådana områden där antaganden och uppskattningar är av väsentlig betydelse för koncernredovisningen anges i not 48.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovi- sningsprinciper". De avvikelser som förekommer mellan moderbolagets och koncernens principer förädlades av begränsningar i möjligheten att tillämpa IFRS i moderbolaget till följd av ÅRL och Tryggandelagen samt i vissa fall av skatteskäl.

Nya och ändrade redovisningsprinciper

Följande nya och ändrade standarder är för första gången obligatoriska för det räkenskapsår som började 1 januari 2013.

I IAS 1 "Uppformning av finansiella rapporter" har införts ändringar avse- ende övrigt totalresultat. Den mest väsentliga förändringen i den ändrade IAS 1 är kravet att de poster som redovisas i "övrigt totalresultat" ska presenteras fördelat på två grupper. Fördelningen baseras på om posterna kan komma att omklassificeras till resultaträkningen eller ej.

IAS 19 "Ersättningar till anställda" omarbetades i juni 2011. Kostnader för tjänstgöring under tidigare år kommer att redovisas omgående. Räntekostnader och förväntad avkastning på förvaltningstillgångar kommer att ersättas av en nettoränta som beräknas med hjälp av diskonteringsrän- tan, baserat på nettoöverskottet eller nettounderskottet i den förmånsbe- stämde planen. Effekten på de finansiella rapporterna presenteras i not 36.

Ändring av IFRS 7 "Finansiella instrument: Upplýsingar" rörande upplý- sningar relaterade till nettoredovisning av tillgångar och skulder. Ändringen innehåller krav på nya upplýsingar för att underlätta jämförelse mellan företag som upprättar sina finansiella rapporter enligt IFRS i förhållande till de företag som upprättar sina finansiella rapporter i enlighet med US GAAP.

IFRS 13 "Värdering till verkligt värde" syftar till att värderingar till verkligt värde ska bli mer konsekventa och mindre komplex genom att standarden tillhandahåller en exakt definition och en gemensam källa i IFRS till verkligt värdevärderingar och tillhörande upplýsingar. Standarden ger vägledning till verkligt värdevärderingar för alla slag av tillgångar och skulder, finansiella som icke-finansiella.

Nya standarder, ändringar och tolkningar av befintliga standarder som ännu inte har trätt i kraft och som inte har tillämpats i förtid.

IFRS 9 "Finansiella instrument" hanterar klassificering, värdering och

redovisning av finansiella skulder och tillgångar. IFRS 9 anger att finansiella tillgångar ska klassificeras i två olika kategorier: värdering till verkligt värde eller värdering till upplupet anskaffningsvärde. Klassificering fastställs vid första redovisningstillfället utifrån företagets affärsmodell samt karaktäris- tiska egenskaper i de avtalsenliga kassaflödena. För finansiella skulder sker inga stora förändringar jämfört med IAS 39. Koncernen har för avsikt att tillämpa den nya standarden senast det räkenskapsår som börjar 1 januari 2015 och har ännu inte utvärderat effekterna.

IFRS 10 "Koncernredovisning" bygger på redan existerande principer då den identifierar kontroll som den avgörande faktorn för att fastställa om ett företag ska inkluderas i koncernredovisningen. Standarden ger ytterligare vägledning för att bistå vid fastställandet av kontroll när detta är svårt att bedöma. Koncernen avser att tillämpa IFRS 10 för det räkenskapsår som börjar 1 januari 2014 och har ännu inte utvärderat den fulla effekten på de finansiella rapporterna.

IFRS 12 "Upplýsingar om andelar i andra företag" omfattar upplý- sningskrav för dotterföretag och intresseföretag. Koncernen avser att till- lämpa IFRS 12 för det räkenskapsår som börjar 1 januari 2014 och har ännu inte utvärderat den fulla effekten på de finansiella rapporterna.

Inga andra av de IFRS eller IFRIC-tolkningar som ännu inte har trätt i kraft väntas ha någon väsentlig inverkan på koncernen.

Koncernredovisning

Dotterföretag

Koncernredovisningen omfattar de företag i vilka Investment AB Latour har direkt eller indirekt bestämmande inflytande.

Förvärv av bolag redovisas enligt förvärvsmetoden. Denna metod innebär att eget kapital, inklusive kapitalandel i de obeskattade reserver som fanns i dotterbolaget vid förvärvstillfället elimineras i sin helhet. Följaktligen ingår endast resultat uppkomna efter förvärvstidpunkten i koncernens egna kapital.

Köpeskillingen för förvärvet av ett dotterföretag utgörs av verkligt värde på överlätna tillgångar, skulder och de aktier som emitterats av koncernen. I köpeskillingen ingår även verkligt värde på alla tillgångar eller skulder som är en följd av en överenskommelse om villkorad köpeskillning. Om det koncernmässiga anskaffningsvärdet för aktierna överstiger det i förvärs- analysen upptagna värdet av bolagets nettotillgångar, redovisas skillnaden som koncernmässig goodwill. Om anskaffningskostnaden understiger verkligt värde för det förvärvade dotterföretagets nettotillgångar och eventalförpliktelser, redovisas mellanskillnaden direkt i resultaträkningen. Förvärvsrelaterade kostnader kostnadsförs när de uppstår. Identifierbara förvärvade tillgångar och övertagna skulder i ett rörelseförvärv värderas inledningsvis till verkliga värden på förvärvsdagen. För varje förvärv avgör koncernen om alla innehav utan bestämmande inflytande i det förvärvade företaget redovisas till verkligt värde eller till innehavets proportionella andel av det förvärvade företagets nettotillgångar.

Under året förvärvade bolag inkluderas i koncernredovisningen med belopp avseende tiden efter förvärvet. Resultat från under året sålda bolag har inkluderats i koncernens resultaträkning för tiden fram till tidpunkten för avyttringen.

Latours utländska koncernföretags tillgångar och skulder omräknas till balansdagens kurs. Samtliga poster i resultaträkningen omräknas till årets genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser förs direkt till koncernens eget kapital.

Koncerninterna transaktioner, balansposter, intäkter och kostnader på transaktioner mellan koncernföretag elimineras. Vinsten och förluster som resulterar från koncerninterna transaktioner och som är redovisade i tillgångar elimineras också.

Intresseföretag

Aktieinnehav i intresseföretag, i vilka koncernen har lägst 20 procent och högst 50 procent av rösterna eller på annat sätt har ett betydande men inte bestämmande inflytande över den driftmässiga och finansiella styrningen, redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen bokförda värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföre- tagens egna kapital samt eventuella restvärden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas som "Andelar i intresseföretagens resultat" koncernens andel i intresseföretagens resultat efter skatt justerat för eventuella avskrivningar på eller upplösningar av förvärvade över- respektive undervärden.

När koncernen inte längre har ett bestämmande eller betydande

inflytande, omvärderas varje kvarvarande innehav till verkligt värde och ändringen i redovisat värde redovisas i resultaträkningen. Det verkliga värdet används som det första redovisade värdet och utgör grund för den fortsatta redovisningen av det kvarvarande innehavet som intresseföretag, joint venture eller finansiell tillgång. Alla belopp avseende den avyttrade enheten som tidigare redovisats i övrigt totalresultat, redovisas som om koncernen direkt hade avyttrat de hänförliga tillgångarna eller skulderna. Detta kan medföra att belopp som tidigare redovisats i övrigt totalresultat omklassificeras till resultatet.

Om ägarandelen i ett intresseföretag minskar men ett betydande inflytande ändå kvarstår, omklassificeras, i de fall det är relevant, bara en proportionell andel av de belopp som tidigare redovisats i övrigt totalresultat till resultatet.

I moderbolaget redovisas intresseföretagen enligt anskaffningsvärdeметoden.

Nettoomsättning

Som nettoomsättning redovisas fakturerad försäljning exkl. mervärdesskatt och efter avdrag för varurabatter och liknande intäktsreduktioner men före avdrag för leveranskostnader. Försäljning redovisas efter att koncernen har överfört de avgörande riskerna och nyttan som sammanhänger med ägarerätten till sålda varor till köparen och ingen dispositionsrätt eller möjlighet till faktisk kontroll över godset kvarstår. Intäkter från försäljning av tjänster redovisas när tjänsten har utförts. Koncernen tillämpar i förekommande fall successiv vinstavräkning (se nedan). Koncernens omsättning består till huvudsak av varuförsäljning.

Pågående arbete

För utförda tjänsteuppgifter respektive entreprenaduppgifter redovisas inkomsten och de utgifter som är hänförliga till uppgiften som intäkt respektive kostnad i förhållande till uppgiftens färdigställandegrad på balansdagen (successiv vinstavräkning). Ett uppgifts färdigställandegrad bestäms genom att nedlagda utgifter på balansdagen jämförs med beräknade totala utgifter. I de fall utfallet av ett tjänsteuppgift eller entreprenaduppgift inte kan beräknas på ett tillförlitligt sätt, redovisas intäkter endast i den utsträckning som motsvaras av de uppkomna uppgiftsutgifter som sannolikt kommer att ersättas av beställaren. En befördad förlust på ett uppgift redovisas omgående som kostnad.

Övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader

Som övriga rörelseintäkter och rörelsekostnader redovisas intäkter och kostnader från aktiviteter utanför ordinarie verksamhet. Se not 12.

Finansiella intäkter och kostnader

Finansiella intäkter och kostnader består av ränteintäkter och räntekostnader, utdelningsintäkter samt realiserade och realiserade valutakursförluster och -vinster.

Ränteintäkter på fordringar och räntekostnader på skulder beräknas med tillämpning av effektivräntemetoden. Räntekostnader belastar resultatet i den period till vilken de hänförs sig oavsett hur de upplånade medlen använts. Räntekostnader inkluderar transaktionskostnader för lån vilka har periodiserats över lånets löptid vilket även gäller eventuell skillnad mellan mottagna medel och återbetalningsbelopp. Utdelningsintäkt redovisas när utdelning fastställts och rätten att erhålla betalning bedöms som säker.

Lånekostnader

Lånekostnader som avser produktion av en tillgång för vilken lånekostnader kan inräknas i anskaffningsvärdet aktiveras under den tid som krävs att slutföra arbetet och färdigställa tillgången för dess avsedda användning. Övriga lånekostnader kostnadsförs när de uppkommer.

Varulager

Varulagren redovisas till det lägre av anskaffningskostnad och nettoförsäljningsvärde, där anskaffningsvärdet beräknas med tillämpning av FIFO-metoden eller, alternativt, vägd genomsnittlig kostnad om denna är en god approximation av FIFO. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, med avdrag för tillämpliga rörliga försäljningskostnader. Värdet på färdiga varor och varor under tillverkning omfattar råvaror, direkt arbete, övriga direkta kostnader och produktionsrelaterade omkostnader. Separata inkursanskrivningar görs. Vid bedömning av nettoförsäljningsvärdet tas hänsyn till artiklarnas ålder och omsättningshastighet. Förändring mellan årets in- och utgående inkursanskrivning påverkar i sin helhet rörelseresultatet.

Omräkning av utländska valutor

Funktionell valuta och rapportvaluta

Poster som ingår i de finansiella rapporterna för de olika enheterna i koncernen är värderade i den valuta som används i den ekonomiska miljö där respektive företag huvudsakligen är verksam (funktionell valuta). I koncernredovisningen används svenska kronor, som är moderbolagets funktionella valuta och rapportvaluta.

Transaktioner och balansposter

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt de valutakurser som gäller på transaktionsdagen. Valutakursvinster och -förluster som uppkommer vid betalning av sådana transaktioner och vid omräkning av monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta till balansdagens kurs, redovisas i resultaträkningen. Undantag är då transaktionerna utgör säkringar som uppfyller villkoren för säkringsredovisning av kassaflöden eller av nettoinvesteringar, då vinster/förluster redovisas i eget kapital.

Omräkningsdifferenser för icke-monetära poster, såsom aktier som värderas till verkligt värde via resultaträkningen, redovisas som en del av verkligt värdevinst/-förlust. Omräkningsdifferenser för icke-monetära poster, såsom aktier som klassificeras som finansiella tillgångar som kan säljas, förs till reserv för verkligt värde i eget kapital.

Koncernföretag

Resultat och finansiell ställning för alla koncernföretag (av vilka inget har en höginflationsvaluta) som har en annan funktionell valuta än rapportvalutan, omräknas till koncernens rapportvaluta enligt följande:

- tillgångar och skulder för var och en av balansräkningarna omräknas till balansdagskurs,
- intäkter och kostnader för var och en av resultaträkningarna omräknas till genomsnittlig valutakurs (såvida denna genomsnittliga kurs inte är en rimlig approximation av den ackumulerade effekten av de kurser som gäller på transaktionsdagen, i vilket fall intäkter och kostnader omräknas per transaktionsdagen) och
- alla valutakursdifferenser som uppstår redovisas som en separat del av eget kapital.

Vid konsolideringen förs valutakursdifferenser, som uppstår till följd av omräkning av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet och av upplåning och andra valutainstrument som identifierats som säkringar av sådana investeringar, till eget kapital. Vid avyttring av en utlandsverksamhet redovisas sådana kursdifferenser i resultaträkningen som en del av realisationsvinster/-förlusten.

Goodwill och justeringar av verkligt värde som uppkommer vid förvärv av en utlandsverksamhet behandlas som tillgångar och skulder hos denna verksamhet och omräknas till balansdagens kurs.

Materiella anläggningstillgångar

Byggnader och mark innefattar huvudsakligen fabriker, lagerlokaler och kontor. Materiella anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärde med avdrag för avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Tillkommande utgifter läggs till tillgångens redovisade värde eller redovisas som en separat tillgång, beroende på vilket som är lämpligt, endast då det är sannolikt att de framtida ekonomiska förmåner som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen tillgodo och tillgångens anskaffningsvärde kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra former av reparationer och underhåll redovisas som kostnader i resultaträkningen under den period de uppkommer.

Avskrivningar på tillgångar görs linjärt enligt plan över den beräknade nyttjandeperioden, enligt följande:

Byggnader	25–30 år
Markanläggningar	10–20 år
Maskiner	5–10 år
Fordon och datorer	3– 5 år
Övriga inventarier	5–10 år

Tillgångarnas restvärden och nyttjandeperiod provas varje balansdag och justeras vid behov.

En tillgångs redovisade värde skrivs genast ner till dess återvinningsvärde om tillgångens redovisade värde överstiger dess bedömda återvinningsvärde.

Vinster och förluster vid avyttring fastställs genom en jämförelse mellan försäljningsintäkt och redovisat värde och redovisas i resultaträkningen.

Immateriella tillgångar

Goodwill

Goodwill utgörs av det belopp varmed anskaffningsvärdet överstiger det verkliga värdet på koncernens andel av det förvärvade dotterföretagets/intresseföretagets identifierbara nettotillgångar vid förvärvstillfället. Goodwill på förvärv av dotterföretag redovisas som immateriella tillgångar. Goodwill vid förvärv av intresseföretag ingår i värdet på innehav i intresseföretag.

Goodwill testas årligen för att identifiera eventuellt nedskrivningsbehov och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade nedskrivningar. Gjorda nedskrivningar av goodwill återförs inte. Vinst eller förlust vid avyttring av en enhet inkluderar kvarvarande redovisat värde på den goodwill som avser den avyttrade enheten.

Goodwill fördelas på kassagenererande enheter vid prövning av eventuellt nedskrivningsbehov.

Varumärken och licenser

Varumärken och licenser redovisas till anskaffningsvärde. Varumärken och licenser har en begränsad nyttjandeperiod och redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar. Avskrivningar görs linjärt för att fördela kostnaden för varumärken och licenser över deras bedömda nyttjandeperiod (5–20 år).

Nedskrivningar

Tillgångar som har en obestämmd nyttjandeperiod skrivs inte av utan provas årligen avseende eventuellt nedskrivningsbehov. Tillgångar som skrivs av bedöms med avseende på värdeminskning närhelst händelser eller förändringar i förhållanden indikerar att det redovisade värdet kanske inte är återvinningsbart. En nedskrivning görs med det belopp med vilket tillgångens redovisade värde överstiger dess återvinningsvärde. Återvinningsvärdet är det högre av en tillgångs verkliga värde minskat med försäljningskostnader och nyttjandevärdet. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångar på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter). För tillgångar, andra än finansiella tillgångar och goodwill, som tidigare skrivits ned, görs per varje balansdag en prövning om återföring bör göras.

Forskning och utveckling

Utgifter för forskning kostnadsförs då de inträffar. Utgifter för utveckling aktiveras i den mån dessa bedöms komma att ge framtida ekonomiska fördelar. Det redovisade värdet inkluderar utgifter för material, direkta utgifter för löner och indirekta utgifter som kan hänföras till tillgången på ett rimligt och konsekvent sätt. Övriga utgifter för utveckling redovisas i resultaträkningen som kostnad när de uppkommer.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kundfordringar, värdepapper, lånefordringar och derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, utgivna skuld- och eget kapitalinstrument, låneskulder samt derivat.

Finansiella instrument redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom de som tillhör kategorin Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Redovisning sker därefter beroende av hur de klassificerats enligt nedan.

En finansiell tillgång eller finansiell skuld tas upp i balansräkningen när bolaget blir part till instrumentets avtalsmässiga villkor. Kundfordringar tas upp i balansräkningen när faktura har skickats. Skulder tas upp när motparten har levererat och avtalsenlig skyldighet föreligger att betala, även om faktura ännu inte mottagits. Leverantörsskulder tas upp när faktura mottagits.

En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtalet realiserar, förfaller eller bolaget förlorar kontrollen över dem. Detsamma gäller för del av en finansiell tillgång. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen i avtalet fullgörs eller på annat sätt utsläcks. Detsamma gäller för del av en finansiell skuld.

Förvärv och avyttring av finansiella tillgångar redovisas på affärsdagen, som utgör den dag då bolaget förbinder sig att förvärva eller avyttra tillgången.

Verkligt värde på noterade finansiella tillgångar motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda värderingstekniker, till exempel nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument eller diskonterade kassaflöden. För ytterligare information se not 34.

Vid varje rapporttillfälle utvärderar företaget om det finns objektiva indikationer på att en finansiell tillgång eller grupp av finansiella tillgångar är i behov av nedskrivning. För eget kapitalinstrument som klassificeras som Tillgångar som kan säljas, förutsätts en väsentlig och utdragen nedgång i det verkliga värdet under instrumentets anskaffningsvärde innan en nedskrivning verkställs. Om nedskrivningsbehov föreligger för en tillgång i kategorin Tillgångar som kan säljas, omföres tidigare eventuell ackumulerade justeringar av verkligt värde som redovisats direkt mot övrigt totalresultat till resultaträkningen. Nedskrivningar av eget kapitalinstrument som redovisats i resultaträkningen får inte senare återföras via resultaträkningen.

Finansiella instrument klassificeras i kategorier beroende på avsikten med förvärvet av det finansiella instrumentet. Företagsledningen bestämmer klassificering vid ursprunglig anskaffningstidpunkt.

Kategorierna är följande:

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som företaget initialt valt att placera i denna kategori. En finansiell tillgång klassificeras som innehav för handel om den förvärvas i syfte att säljas på kort sikt (exempelvis börsaktier, handel, se not 30). Derivat klassificeras som innehav för handel utom då de används för säkringsredovisning. Tillgångar i denna kategori värderas

löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

Lånefordringar och kundfordringar

Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte utgör derivat med fasta betalningar eller med betalningar som går att fastställa, och som inte är noterade på en aktiv marknad. Fordringarna uppkommer då företag tillhandahåller pengar, varor och tjänster direkt till kredittagaren utan avsikt att idka handel i fordringsrätterna. Kategorin innefattar även förvärvade fordringar. Tillgångar i denna kategori värderas till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades vid anskaffningstidpunkten.

Finansiella tillgångar som kan säljas

I kategorin finansiella tillgångar som kan säljas ingår finansiella tillgångar som inte klassificerats i någon annan kategori eller finansiella tillgångar som företaget initialt valt att klassificera i denna kategori (exempelvis börsaktier och övriga långfristiga värdepappersinnehav). Tillgångar i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändring mot övrigt totalresultat. Vid den tidpunkt placeringarna bokas bort från balansräkningen omförs tidigare redovisad ackumulerad vinst eller förlust i eget kapital till resultaträkningen.

Andra finansiella skulder

Finansiella skulder som inte innehas för handel värderas initialt till verkligt värde, netto efter transaktionskostnader, och därefter till upplupet anskaffningsvärde. Upplupet anskaffningsvärde bestäms utifrån den effektivränta som beräknades när skulden togs upp. Det innebär att över- och undervärden liksom direkta emissionskostnader periodiseras över skuldens löptid.

Derivat som används för säkringsredovisning

Derivatinstrument redovisas i balansräkningen per kontraktsgången och värderas till verkligt värde, både initialt och vid efterföljande omvärderingar. Metoden för att redovisa den vinst eller förlust som uppkommer vid omvärdering beror på om derivatet identifieras som ett säkringsinstrument, och om så är fallet, karaktären hos den post som säkrats. Koncernen identifierar vissa derivat som antingen en säkring av en mycket sannolik prognostiserad transaktion (kassaflödessäkring), eller en säkring av en nettointivering i en utlandsverksamhet.

Då transaktionen ingås dokumenterar koncernen förhållandet mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten, liksom även målet för riskhanteringen och strategin för att vidta olika säkringsåtgärder. Koncernen dokumenterar också sin bedömning, både vid säkringens början och löpande, av huruvida de derivatinstrument som används i säkringstransaktioner är effektiva när det gäller att utjämna förändringar i verkligt värde eller kassaflöde för säkrade poster.

Kassaflödessäkring

Den effektiva delen av förändringar i verkligt värde på derivatinstrument som identifieras som kassaflödessäkring och som uppfyller villkoren för säkringsredovisning, redovisas i eget kapital.

Den vinst eller förlust som hänförs sig till den ineffektiva delen redovisas omedelbart i resultaträkningen.

Ackumulerade belopp i eget kapital återförs till resultaträkningen i de perioder då den säkrade posten påverkar resultatet (t.ex. när den prognostiserade försäljningen som är säkrad äger rum).

När ett säkringsinstrument löper ut eller säljs eller när säkringen inte längre uppfyller villkoren för säkringsredovisning och ackumulerade vinster eller förluster avseende säkringen finns i eget kapital, kvarstår dessa vinster/förluster i eget kapital och resultatförs samtidigt som den prognostiserade transaktionen slutligen redovisas i resultaträkningen. När en prognostiserad transaktion inte längre förväntas ske, överförs den ackumulerade vinst eller förlust som redovisats i eget kapital omedelbart till resultaträkningen.

Säkring av nettointivering

Säkring av nettointivering i utlandsverksamheter redovisas på liknande sätt som kassaflödessäkringar. Vinster eller förluster avseende säkringsinstrumentet som hänförs sig till den effektiva delen av säkringen redovisas i eget kapital, vinster eller förluster som hänförs sig till den ineffektiva delen redovisas omedelbart i resultaträkningen.

Ackumulerade vinster och förluster i eget kapital redovisas i resultaträkningen när utlandsverksamheten avyttras.

Derivat som inte uppfyller villkoren för säkringsredovisning

Vissa derivatinstrument uppfyller inte villkoren för säkringsredovisning. Förändringar i verkligt värde för sådana derivatinstrument som inte uppfyller villkoren för säkringsredovisning redovisas omedelbart i resultaträkningen under övriga intäkter alternativt övriga kostnader.

Likvida medel

Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer.

Långfristiga fordringar och övriga kortfristiga fordringar

Långfristiga fordringar och övriga kortfristiga fordringar är fordringar som uppkommer då företaget tillhandahåller pengar utan avsikt att idka handel med fordringsrätten. Om den förväntade innehavstiden är längre än ett år utgör de långfristiga fordringar och om den är kortare övriga fordringar. Dessa fordringar tillhör kategorin Lånefordringar och kundfordringar.

Inkomstskatter

Redovisade inkomstskatter innefattar skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, justeringar avseende tidigare års aktuella skatt samt förändringar i uppskjuten skatt.

Värdering av samtliga skatteskulder-/fordringar sker till nominella belopp och görs enligt de skatteregler och skattesatser som är beslutade eller som är aviserade och med stor säkerhet kommer att fastställas.

Skatt redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital, då även skatteeffekten redovisas mot eget kapital.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden på alla temporära skillnader som uppkommer mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder.

Uppskjuten skattefordran avseende framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

I juridiska personer redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld.

Uppskjuten skatt beräknas inte på temporära skillnader på andelar i dotterföretag och intresseföretag, där tidpunkten för återföring av den temporära skillnaden kan styras av koncernen och det är sannolikt att den temporära skillnaden inte kommer att återföras inom överskådlig framtid.

Investment AB Latour är ur skattemässig synvinkel ett investmentbolag. Vinster vid försäljning av aktier är inte skattepliktiga och förluster är inte avdragsgilla. Bolaget får dock som beskattningsbar schablonintäkt deklarera 1,5 procent av aktiernas marknadsvärde vid årets ingång. Detta gäller dock enbart marknadsnoterade aktier där röstandelen understiger 10 procent. Mottagna utdelningar är skattepliktiga och lämnad utdelning är avdragsgill. Ränteutgifter är beskattningsbara medan förvaltningskostnader och räntekostnader är avdragsgilla.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- och utbetalningar. Som likvida medel klassificeras, förutom kassa- och banktillgodohavanden, kortfristiga finansiella placeringar med en löptid understigande tre månader.

Leasing

Leasing klassificeras i koncernredovisningen antingen som finansiell eller operationell leasing. Leasade anläggningstillgångar där koncernen i allt väsentligt står för samma risker och förmåner som vid direkt ägande klassificeras som finansiell leasing. Den leasade tillgången redovisas då som anläggningstillgång och framtida leasingavgifter som räntebärande skuld. Leasing av tillgångar där uthyraren i allt väsentligt kvarstår som ägare till tillgången klassificeras som operationell leasing och leasingavgiften kostnadsförs linjärt över leasingperioden. I moderbolaget redovisas alla leasingavtal som operationella.

Statliga stöd

Statliga bidrag redovisas i resultat- och balansräkningen när det föreligger rimlig säkerhet att man kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidragen och att bidragen med säkerhet kommer att erhållas. Bidragen periodiseras systematiskt på samma sätt och över samma perioder som de kostnader bidragen är avsedda att kompensera för. Bidrag som är hänförliga till investeringar i materiella anläggningstillgångar har reducerat tillgångarnas redovisade värde.

Avsättningar

En avsättning redovisas när koncernen/företaget har ett formellt eller informellt åtagande som en följd av en inträffad händelse och det är troligt att ett utflöde av resurser krävs för att reglera åtagandet och en tillförlitlig uppskattning av belopp kan göras.

Avsättningar för garantiåtaganden baseras på tidigare års faktiska kostnader.

Pensioner

Inom koncernen finns ett flertal såväl avgiftsbestämda som förmånsbestämda pensionsplaner. I Sverige och Italien omfattas de anställda av förmånsbestämda alternativt avgiftsbestämda pensionsplaner. I övriga länder omfattas de anställda av avgiftsbestämda planer.

I avgiftsbestämda planer betalar företaget fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har ingen förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Koncernens resultat belastas med kostnader i takt med att förmånerna intjänas.

I förmånsbestämda planer utgår ersättningar till anställda och före detta anställda baserat på lön vid pensioneringstidpunkten och antalet tjänsteår. Koncernen bär risken för att de utfästa ersättningarna utbetalas.

Den skuld som redovisas i balansräkningen avseende förmånsbestämda pensionsplaner är nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelsen vid rapportperiodens slut minus verkligt värde på förvaltningstillgångarna.

Beträffande förmånsbestämda planer beräknas pensionskostnaden och pensionsförpliktelsen enligt den s.k. Projected Unit Credit Method. Metoden fördelar kostnaden för pensioner i takt med att de anställda utför tjänster för företaget som ökar deras rätt till framtida ersättning. Beräkningen utförs årligen av oberoende aktuarier.

Företagets åtaganden värderas till nuvärdet av förväntade framtida utbetalningar med användning av en diskonteringsränta. Vid fastställande av denna ränta utgår koncernen i första hand från räntan på förstklassiga stadsobligationer uttryckta i den valuta i vilken ersättningen kommer att utbetalas. På förpliktelser i Sverige utgår koncernen från räntan för 12-årig bostadsobligationer som sedan extrapoleras med utvecklingen för den 23-åriga stadsobligationsräntan för att motsvara kvarvarande löptid för de aktuella åtagandena.

De viktigaste aktuariella åtagandena anges i not 36 där det även framgår effekter av ändrade redovisningsprinciper från 2013. Jämförelseåret är justerat i enlighet med detta.

Räntekostnad med avräkning av förväntad avkastning på eventuella förvaltningstillgångar klassificeras som en finansiell kostnad.

Kostnader avseende tjänstgöring under tidigare perioder redovisas direkt i resultaträkningen. Övriga kostnadsposter i pensionskostnaden belastar totalresultatet.

Aktuariella vinster och förluster till följd av erfarenhetsbaserade justeringar och förändringar i aktuariella åtaganden redovisas i övrigt totalresultat under den period då de uppstår.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Segmentsrapportering

Koncernens verksamhet styrs och är organiserad i Industrirörelsen och Aktieförvaltningen. Industrirörelsen är i sin tur uppdelad i fyra affärsområden. Dessa rörelsesegment samt aktieförvaltningen utgör koncernens rörelsesegment. Segmentens intäkter, rörelseresultat, tillgångar och skulder inkluderar direkt hänförliga poster tillsammans med sådana poster som på ett tillförlitligt sätt kan allokeras till respektive segment. Ej allokerade poster utgörs framförallt av räntebärande tillgångar och skulder, ränteutgifter, räntekostnader, koncerngemensamma kostnader och skatter.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolaget följer Årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. RFR 2 innebär att moderbolaget ska följa IFRS/IAS så långt det är möjligt. Skillnaderna mellan moderbolagets och koncernens redovisningsprinciper beror främst på Årsredovisningslagen, Tryggandelagen och i vissa fall på särskilda skatteregler. I följande fall överensstämmer moderbolagets redovisningsprinciper inte med IFRS.

Ersättningar till anställda/förmånsbestämda planer

Vid beräkning av förmånsbestämda pensionsplaner följer moderbolaget Tryggandelagens och Finansinspektionens föreskrifter i och med att detta är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt.

NOT 3 Information om rörelsegränar

UTVECKLING PER AFFÄRSOMRÅDE 2013-01-01 – 2013-12-31

Mkr	Industrirörelsen					Aktieför- valtningen	Totalt
	Hultafors Group	Latour Industries	Specma Group	Swegon	Övrigt		
INTÄKTER							
Extern försäljning	1 153	1 704	1 152	2 935	–		6 944
Intern försäljning	–	1	–	1	–		2
RESULTAT							
Rörelseresultat	121	184	–	346	–30		621
Resultat från aktieförvaltningen						1 089	1 089
Finansiella intäkter							33
Finansiella kostnader							–85
Skatter							–175
Årets resultat							1 483
ÖVRIGA UPPLYSNINGAR							
Tillgångar	980	1 612	783	1 919	260	9 651	15 205
Ofördelade tillgångar							275
Summa tillgångar							15 480
Skulder	180	290	199	729	60	38	1 496
Ofördelade skulder							2 326
Summa skulder							3 822
Investeringar i:							
materiella anläggningstillgångar	12	35	17	77	21		162
immateriella anläggningstillgångar	4	136	5	148	–		293
Avskrivningar	19	39	18	69	16		161

UTVECKLING PER AFFÄRSOMRÅDE 2012-01-01 – 2012-12-31

Mkr	Industrirörelsen					Aktieför- valtningen	Totalt
	Hultafors Group	Latour Industries	Specma Group	Swegon	Övrigt		
INTÄKTER							
Extern försäljning	1 196	1 518	1 198	2 785	91		6 788
Intern försäljning	1	1	–	–	–		2
RESULTAT							
Rörelseresultat	123	149	–9	326	46		635 ¹⁾
Resultat från aktieförvaltningen						949	949
Finansiella intäkter							19
Finansiella kostnader							–106
Skatter							–146
Årets resultat							1 351
ÖVRIGA UPPLYSNINGAR							
Tillgångar	964	1 483	741	1 632	223	8 883	13 926
Ofördelade tillgångar							160
Summa tillgångar							14 086
Skulder	183	247	189	654	61	2	1 336
Ofördelade skulder							1 843
Summa skulder							3 179
Investeringar i:							
materiella anläggningstillgångar	17	42	18	34	25		136
immateriella anläggningstillgångar	22	169	5	1	–		197
Avskrivningar	20	39	18	64	20		161

¹⁾ Se not 36 avseende förändring jämfört med föregående års årsredovisning

Företagsledningen har fastställt rörelsesegmenten baserat på den information som behandlas i Latours styrelse och som används för att fatta strategiska beslut. Styrelsen bedömer affärsområdena huvudsakligen ur ett verksamhetsperspektiv men även till viss del ur ett geografiskt perspektiv.

Verksamheten kan indelas i två huvudområden: helägd industrirörelse samt aktieförvaltning. Industrirörelsen är organiserad i fyra affärsområden, Hultafors Group, Latour Industries, Specma Group och Swegon.

Aktieförvaltningen består huvudsakligen av portföljförvaltning av längre innehav där röstandelen uppgår till lägst 10 procent.

I segmentens resultat, tillgångar och skulder har inkluderats direkt hänförliga poster samt poster som kan fördelas på segmenten på ett rimligt och tillförlitligt sätt. I segmentens tillgångar och skulder inräknas inte skattefordringar och skatteskulder (uppskjutna samt aktuella) och inte heller räntebärande tillgångar och skulder. I segmentens investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar ingår samtliga investeringar frånsett investeringar i korttidsinventarier och inventarier av mindre värde.

NOT 4 Geografiska marknader

Försäljning fördelar sig på geografiska marknader enligt följande:

	2013	2012
Sverige	2 555	2 530
Norden exkl. Sverige	1 362	1 472
Europa exkl. Norden	2 307	2 100
Övriga marknader	720	686
Summa	6 944	6 788

Tillgångar fördelar sig på geografiska marknader enligt följande:

	2013	2012
Sverige	12 264	11 613
Norden exkl. Sverige	558	547
Europa exkl. Norden	2 248	1 551
Övriga marknader	410	375
Summa	15 480	14 086

Investeringar fördelar sig på geografiska marknader enligt följande:

	2013	2012
Sverige	103	272
Norden exkl. Sverige	6	8
Europa exkl. Norden	337	49
Övriga marknader	9	4
Summa	455	333

Koncernens hemmamarknad har historiskt varit Norden med huvuddelen av produktionen förlagd i Sverige. Numera sker expansionen huvudsakligen i Europa men även i andra delar av världen. Det finns inga enskilda länder som genom storlekskriteriet bedöms relevanta att särredovisas

NOT 5 Transaktioner med närstående

Investment AB Latour står under ett bestämmande inflytande från familjen Douglas. Privat och genom bolag kontrollerar familjen Douglas 79,7 procent av rösterna i Latour. Familjen har erhållit styrelsearvode om 1 200 tkr. Under 2013 har 115 000 återköpta aktier sålts genom lösen av köpoptioner. Investment AB Latour innehar således 582 000 aktier vid periodens slut. Totalt antal utställda köpoptioner till ledande befattningshavare inom Latourkoncernen är 701 000 st. Vid årsstämman den 14 maj 2013 fattades beslut om att bemyndiga styrelsen att besluta om förvärv av egna aktier samt att få besluta om överlåtelse av egna aktier. Optionerna är utställda på marknadsmässiga villkor. För information om löner och andra ersättningar till styrelsen, vd och andra ledande befattningshavare, se not 9.

Årets inköp och försäljning mellan koncernföretag inom Latourkoncernen uppgår till 2 529 (2 559) Mkr. Inga inköp eller försäljningar har skett med moderbolaget. På balansdagen fanns inga väsentliga fordringar eller skulder till intressebolag eller andra närstående parter.

NOT 6 Kostnader fördelade på kostnadsslag

KONCERNEN	2013	2012
Förändring i lager	3 417	3 331
Ersättning till anställda	1 965	1 901
Avskrivningar	161	161
Övriga kostnader	844	888
Summa	6 387	6 281

NOT 7 Valutakursdifferenser

I rörelseresultatet ingår valutakursdifferenser avseende rörelsefordringar och rörelseskulder enligt följande:

KONCERNEN	2013	2012
Nettoomsättning	-1	-6
Kostnad för sålda varor	-2	3
Försäljningskostnader	0	0
Övriga rörelseintäkter	-3	0
Övriga rörelsekostnader	-1	-5
Summa	-7	-8

NOT 8 Ersättning till revisorer

KONCERNEN	2013	2012
<i>PwC</i>		
Revisionsuppdraget	5	6
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	0	0
Skatterådgivning	0	0
Övriga tjänster	2	2
<i>Övriga revisorer</i>		
Revisionsuppdraget	2	2
Övriga tjänster	1	1
Summa	10	11

I moderbolaget uppgår ersättningar till revisorer för revisionsuppdraget till 89 (76) tkr och för övriga uppdrag till 53 (75) tkr.

NOT 9 Personal

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2013		2012	
	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)	Löner och andra ersättningar	Sociala kostnader (varav pensionskostnader)
Moderbolaget	4	1 (0)	4	1 (0)
Dotterbolag	1 498	480 (144)	1 402	458 (135)
Koncernen	1 502	481 (144)	1 406	459 (135)

Av koncernens pensionskostnader avser 14 (14) Mkr styrelser och verkställande direktörer.

Löner och andra ersättningar fördelade per land och mellan styrelseledamöter m.fl. och anställda:

	2013		2012	
	Styrelse och VD (varav tantiem)	Övriga anställda	Styrelse och VD (varav tantiem)	Övriga anställda
<i>Moderbolaget</i>				
Sverige	4 (0)	–	4 (0)	–
<i>Dotterbolag</i>				
Sverige	36 (5)	830	36 (4)	774
Italien	3 (0)	82	2 (0)	82
Finland	6 (0)	74	5 (0)	81
Tyskland	6 (1)	67	4 (0)	30
Storbritannien	7 (0)	64	6 (0)	46
Norge	3 (0)	57	3 (1)	58
USA	5 (0)	49	5 (0)	56
Schweiz	3 (1)	41	6 (1)	45
Danmark	3 (1)	30	4 (0)	31
Polen	5 (2)	20	4 (2)	13
Frankrike	3 (0)	19	1 (0)	23
Holland	5 (0)	14	5 (0)	13
Belgien	3 (0)	11	3 (0)	11
Rumänien	0 (0)	5	0 (0)	5
Övriga länder	11 (0)	36	4 (0)	46
Koncernen totalt	103(10)	1 399	92 (8)	1 314

De uppsägningstider som tillämpas inom koncernen är, beroende på ålder och typ av befattning, 3–24 månader.

Ersättning till ledande befattningshavare

Principer

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt årsstämmans beslut. Något särskilt arvode utgår ej för kommittéarbete.

Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pension. Med andra ledande befattningshavare avses koncernledning och affärsområdeschefer som rapporterar direkt till verkställande direktören.

Den rörliga ersättningen till verkställande direktören baseras på under året uppnådda mål och var under 2013 maximerad till 76 procent av grundlönen. För andra ledande befattningshavare baseras den rörliga

ersättningen på resultatet samt avkastningen på operativt kapital.

Ersättningen i de befintliga avtalen är maximerad till mellan 14 och 83 procent av grundlönen. För att främja långsiktighet ska styrelsen, utöver den årliga rörliga ersättningen, också kunna besluta om ersättningar som är kopplade till affärsområdenas långsiktiga värdeutveckling över en period som omfattar tre år.

Styrelsen har vidare rätt att bevilja att ersättning till bolagsledningen ska kunna kompletteras med aktierelaterade incitamentsprogram (exempelvis köptionsprogram) under förutsättning att dessa gynnar det långsiktiga engagemanget för verksamheten och förutsatt att de ges ut på marknadsmässiga villkor.

2013 Ersättning och övriga förmåner under året

(tkr)	Grundlön/styrelsearvode	Rörlig ersättning ³⁾	Övriga förmåner ²⁾	Pensionskostnad	Summa
Styrelsens ordförande	1 200	–	–	–	1 200
Övriga styrelseledamöter (7 personer) ¹⁾	2 800	–	–	–	2 800
Verkställande direktör	4 313	2 362	98	1 673	8 447
Andra ledande befattningshavare (5 personer)	10 096	2 244	479	2 530	15 349

¹⁾ Övriga styrelseledamöter har erhållit 400 tkr per ledamot.

²⁾ Övriga förmåner avser främst bilförmån.

³⁾ Den för 2013 rörlig ersättning till verkställande direktören motsvarade 55 procent av grundlönen och till andra ledande befattningshavare 0-44 procent av grundlönen.

2012 Ersättning och övriga förmåner under året

(tkr)	Grundlön/styrelsearvode	Rörlig ersättning ³⁾	Övriga förmåner ²⁾	Pensionskostnad	Summa
Styrelsens ordförande	1 000	–	–	–	1 000
Övriga styrelseledamöter (7 personer) ¹⁾	2 450	–	–	–	2 450
Verkställande direktör	3 823	1 827	112	1 312	7 074
Andra ledande befattningshavare (5 personer)	7 882	1 072	385	2 724	12 063

¹⁾ Övriga styrelseledamöter har erhållit 350 tkr per ledamot.

²⁾ Övriga förmåner avser främst bilförmån.

³⁾ Rörlig ersättning till verkställande direktören motsvarade 48 procent av grundlönen och till andra ledande befattningshavare 0-47 procent av grundlönen.

Forts.

Not 9 forts.

Pensioner

Verkställande direktören har rätt att gå i pension vid 62 års ålder, varefter pension utgår från bolaget med 60 procent av grundlönen under tre år.

För andra ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år, varefter pension utgår enligt den förmånsbestämda ITP-planen eller motsvarande. Premier erläggs löpande.

Optionsprogram

Vid utgången av året finns totalt 701 000 utställda köpoptioner till ledande befattningshavare. Optionspremien för de under 2013 utställda optionerna uppgick till 15,20 kronor per köpoption och lösenpriset per aktie uppgår till 170,0 kronor. Programmet är inte att betrakta som en aktierelaterad ersättning enligt IFRS 2 då det utställts på marknadsmässiga villkor.

Avgångsvederlag

Mellan bolaget och verkställande direktören gäller en uppsägningstid om 12 månader. Vid uppsägning från bolagets sida erhålls ett avgångsvederlag som uppgår till 12 månadslöner. Avgångsvederlaget avräknas ej mot andra inkomster. Vid uppsägning från verkställande direktörens sida är uppsägningstiden 6 månader, något avgångsvederlag utgår ej. Mellan bolaget och andra ledande befattningshavare gäller en uppsägningstid om 6–12 månader. Vid uppsägning från bolagets sida erhålls lön under uppsägningstiden. Vid uppsägning från ledande befattningshavares sida är uppsägningstiden 6 månader, något avgångsvederlag utgår ej.

Berednings- och beslutsprocessen

Principer för ersättning till ledande befattningshavare fastställs av årsstämman. Verkställande direktörens löne- och anställningsvillkor fastställs av styrelsen. Styrelsen har uppdragit åt ordföranden att efter kontakt med ersättningskommittén träffa avtal med verkställande direktören. Resultatet av förhandlingen har därefter anmälts till styrelsen.

Ersättningar till andra ledande befattningshavare har beslutats av verkställande direktören efter samråd med styrelsens ordförande.

Könsfördelning inom företagsledningen

	2013		2012	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
MODERBOLAGET				
Styrelseledamöter	63%	37%	63%	37%
Verkställande direktör	100%	0%	100%	0%

Av ledande befattningshavare i koncernen är 100 (100) procent män.

Medelantalet anställda

	2013		2012	
	Antal anställda	Varav män	Antal anställda	Varav män
MODERBOLAGET				
Sverige	–	–	–	–
DOTTERFÖRETAGEN				
Sverige	2 156	81%	2 158	81%
Finland	200	64%	216	82%
Rumänien	104	38%	109	36%
Danmark	58	76%	62	76%
Norge	105	71%	101	72%
Storbritannien	226	65%	159	61%
Tyskland	136	74%	67	61%
Italien	240	83%	237	85%
USA	114	88%	115	94%
Polen	96	74%	93	72%
Övriga länder	474	71%	375	68%
Totalt i dotterföretag	3 909	77%	3 692	77%
Totalt	3 909	77%	3 692	77%
VERKSAMHETSOMRÅDEN				
Industrirörelsen	3 908	3 691		
Aktieförvaltningen	1	1		
Totalt	3 909	3 692		

NOT 10 Avskrivningar

Avskrivningar på immateriella anläggningstillgångar uppgår i koncernen till 13 (15) Mkr och på materiella anläggningstillgångar till 146 (146) Mkr. Avskrivningarna fördelas per funktion i resultaträkningen enligt följande:

KONCERNEN	2013	2012
<i>Varumärken, licenser</i>		
Kostnad för sålda varor	4	5
Försäljningskostnader	2	4
Administrationskostnader	2	3
Forskning- och utvecklingskostnader	5	3
Summa	13	15
<i>Byggnader</i>		
Kostnad för sålda varor	14	14
Försäljningskostnader	2	2
Administrationskostnader	1	2
Forskning- och utvecklingskostnader	–	–
Övriga rörelsekostnader	–	–
Summa	17	18
<i>Mark och markanläggningar</i>		
Kostnad för sålda varor	1	1
Summa	1	1
<i>Maskiner</i>		
Kostnad för sålda varor	67	67
Försäljningskostnader	1	1
Administrationskostnader	1	4
Forskning- och utvecklingskostnader	2	1
Summa	71	73
<i>Inventarier</i>		
Kostnad för sålda varor	26	19
Försäljningskostnader	10	11
Administrationskostnader	22	6
Forskning- och utvecklingskostnader	1	2
Övriga rörelsekostnader	0	16
Summa	59	54
Summa avskrivningar	161	161

NOT 11 Leasing

Leasingkostnader avseende lokalhyror, maskiner, datorer och kontorsutrustning uppgår för koncernen till 58 (53) Mkr.

Koncernens framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal förfaller enligt följande:

År	Framtida minimileaseavgifter
2014	49
2018–2018	119
2019–	2
Totalt	170

Som finansiell leasing finns i koncernen en byggnad. Denna redovisas som anläggningstillgång och till ett bokfört värde av 89 (90) Mkr. Framtida leasingavgifter på denna byggnad redovisas som räntebärande skuld med 70 (73) Mkr och löper till år 2027 (se även not 19).

NOT 12 Rörelseintäkter och rörelsekostnader

Övriga rörelseintäkter		
KONCERNEN	2013	2012
Realisationsresultat vid försäljningar	2 ¹⁾	54 ¹⁾
Resultatandel intresseföretag	22 ²⁾	29 ²⁾
Övriga intäkter	40	41
Summa	64	124
Övriga rörelsekostnader		
KONCERNEN	2013	2012
Omstruktureringskostnader	–	–12
Realisationsresultat vid försäljningar	–20	–22
Värdering terminskontrakt	–6	–13
Valutakursdifferenser	–1	–6
Övriga kostnader	–1	–
Summa	–28	–53

¹⁾ Resultat vid omklassificering av innehav till intresseföretag ingår med 2 (25) Mkr.

²⁾ Avser resultatandelar från Oxeon med –4 (0) Mkr, Diamorph med 6 (3) Mkr och Academic Work med 20 (26) Mkr.

NOT 13 Resultat från andelar i intresseföretag

KONCERNEN	2013	2012
Andel i årets resultat efter skatt	1 046	899
Kapitalförändringar, netto	14	15
Summa	1 060	914

De enskilda innehaven har påverkat resultatet enligt följande:

	2013	2012
Assa Abloy	438	365
Fagerhult	93	86
HMS Networks	18	17
Loomis	97	68
Nederman	32	36
Securitas	167	174
Sweco	131	168
Tomra	84	–
Summa	1 060	914

Då Latour normalt inte hinner vänta in respektive intresseföretags resultatrapport så har Latour valt att tillämpa principen att i respektive kvartalsbokslut utgå från föregående kvartals utfall och sedan extrapolera ett bedömt utfall. Då bolagens resultat varierar kan detta innebära att redovisad resultatandel avviker mot redovisat utfall men korrigeras vid nästa kvartalsbokslut. Bokfört värde på andel i intresseföretag stäms av mot marknadsvärdet vilket vid behov skrivs ned.

MODERBOLAGET

I moderbolaget utgörs resultatet från intresseföretag av utdelningsintäkter med 438 (367) Mkr och reavinster med 10 (0) Mkr.

NOT 14 Resultat från aktieförvaltningen

KONCERNEN	2013	2012
Resultat från anläggningstillgångar		
Utdelningar	11	29
	11	29
Resultat från omsättningstillgångar		
Utdelningar	9	4
Realisationsresultat	25	14
Omvärdering, förd mot resultaträkningen	–2	2
	32	20
Summa aktieförvaltningen	43	49
MODERBOLAGET	2013	2012
Resultat från anläggningstillgångar		
Utdelningar	12	29
Summa aktieförvaltningen	12	29

NOT 15 Finansiella intäkter

KONCERNEN	2013	2012
Intäktsräntor	2	7
Kursvinster	29	11
Övriga finansiella intäkter	2	1
Summa	33	19
MODERBOLAGET	2013	2012
Ränteintäkter från koncernföretag	61	87
Övriga ränteintäkter	–	5
Summa ränteintäkter	61	92

NOT 16 Finansiella kostnader

KONCERNEN	2013	2012
PRI-räntor	–6	–7
Övriga kostnadsräntor	–56	–64
Kursförluster	–22	–34
Övriga finansiella kostnader	–1	–1
Summa	–85	–106
MODERBOLAGET	2013	2012
Räntekostnader till koncernföretag	–30	–13
Övriga räntekostnader	–3	–14
Kursförluster	0	–4
Summa	–33	–31

NOT 17 Skatt på årets resultat

KONCERNEN	2013	2012
Aktuell skattekostnad för perioden	–150	–157
Uppskjuten skatt hänförlig till förändringar i temporära skillnader		
Uppskjuten skatteintäkt	15	27
Uppskjuten skattekostnad	–40	–16
Summa	–175	–146

Skillnad mellan faktisk skattekostnad och skattekostnad baserad på gällande skattesats

KONCERNEN	2013	2012
Resultat före skatt	1 658	1 493
Skatt enligt gällande skattesats, 22 %	–365	–393
Skatteeffekt p.g.a. speciella skatteregler för investmentbolag	177	205
Effekt av intresseföretagsredovisningen	62	37
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader	–50	–27
Skatteeffekt av justering från fg år	–12	–
Skatteeffekt av ändrad skattesats	–	14
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter	20	30
Skatteeffekt på övrigt	–7	–12
Skatt på årets resultat enligt resultaträkningen	–175	–146

MODERBOLAGET	2013	2012
Resultat före skatt	805	780
Skatt enligt gällande skattesats, 22 %	–177	–205
Skatteeffekt p.g.a. speciella skatteregler för investmentbolag	177	205
Skatt på årets resultat enligt resultaträkningen	0	0

Gällande skattesats för koncernen liksom för moderbolaget är 22 procent.

Investmentbolag erhåller skattemässiga avdrag för den utdelning som beslutats på efterföljande årsstämma. Reavinster är ej skattepliktiga medan reaförluster ej är avdragsgilla. Investmentbolag beskattas istället genom en schablonintäkt. Se även not 37.

NOT 18 Immateriella anläggningstillgångar

KONCERNEN	Goodwill	Varumärken, licenser	Totalt
Ackumulerade anskaffningsvärden			
Ingående balans 2012-01-01	1 555	177	1 732
Årets förvärv	186	11	197
Årets försäljning	-33	-13	-46
Omklassificering	-2	-1	-3
Omräkningsdifferens	-33	-3	-36
Utgående balans 2012-12-31	1 673	171	1 844
Ingående balans 2013-01-01	1 673	171	1 844
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	-	3	3
Årets förvärv	285	5	290
Årets försäljning	-13	-	-19
Omklassificering	-	-	0
Omräkningsdifferens	24	2	32
Utgående balans 2013-12-31	1 969	181	2 150
Ackumulerade avskrivningar			
Ingående balans 2012-01-01	0	-97	-97
Årets avskrivningar	-	-15	-15
Årets försäljning	-	12	12
Omräkningsdifferens	-	1	1
Utgående balans 2012-12-31	0	-99	-99
Ingående balans 2013-01-01	0	-99	-99
Årets avskrivningar	-	-11	-11
Årets försäljning	-	-	0
Omräkningsdifferens	-	-2	-2
Utgående balans 2013-12-31	0	-112	-112
Ackumulerade nedskrivningar			
Ingående balans 2012-01-01	-13	0	-13
Årets nedskrivning	-	-	-
Utgående balans 2012-12-31	-13	0	-13
Ingående balans 2013-01-01	-13	0	-13
Årets försäljning	13	-	13
Utgående balans 2013-12-31	0	0	0
Bokfört värde	1 969	69	2 038
Redovisade värden			
Per 2012-01-01	1 542	80	1 622
Per 2012-12-31	1 660	72	1 732
Per 2013-01-01	1 660	72	1 732
Per 2013-12-31	1 969	69	2 038

Avskrivningarnas påverkan på resultatet, se not 10.

All goodwill är hänförlig till segmentet Industrirörelsen. Efter prövning av goodwill har, för 2013, ingen nedskrivning gjorts.

Prövning av nedskrivningsbehov av goodwill

För koncernens mest väsentliga goodwillposter anges vissa värderings-antaganden som ligger till grund för utvärderingen.

Koncernens goodwillvärde fördelar sig enligt nedan per affärsområde.

KONCERNEN	Bokfört värde, Mkr
Hultafors Group	392
Latour Industries	840
Specma Group	162
Swegon	575
	1 969

Nedan redovisas antaganden för koncernens väsentliga goodwillposter

	Bokfört värde Mkr	Tillväxt antagande (prognos)	Marginal antagande (prognos)
2013-12-31			
Blue Box Group	270	3-17%	9-11%
Snickers Workwear	357	0-2%	13,5-14,3%
Nord-Lock Group	336	3%	15%
Swegon Ilto	114	3-18%	8-10%
Kabona	140	3-27%	8,4-12,5%
REAC	212	3-11%	12-13,7%

	Disk.ränta (före skatt)	Tillväxt antagande (terminal)	Marginal antagande (terminal)
2013-12-31			
Blue Box Group	15%	2%	11%
Snickers Workwear	14%	2%	13,5%
Nord-Lock Group	14%	2%	15%
Swegon Ilto	15%	2%	10%
Kabona	14%	2%	12,5%
REAC	14%	2%	10,5%

	Bokfört värde Mkr	Tillväxt antagande (prognos)	Marginal antagande (prognos)
2012-12-31			
Blue Box Group	261	3-20%	6-11%
Snickers Workwear	357	1,6-3%	12-13%
Nord-Lock Group	334	5-9,5%	15%
Swegon Ilto	107	3-12%	8,5-11,5%
Kabona	140	3-15%	5,8-12%

	Disk.ränta (före skatt)	Tillväxt antagande (terminal)	Marginal antagande (terminal)
2012-12-31			
Blue Box Group	15%	3%	11%
Snickers Workwear	14%	2%	12%
Nord-Lock Group	14%	3%	15%
Swegon Ilto	15%	3%	11%
Kabona	14%	3%	12%

Samtliga koncernens goodwillposter har utvärderats i enlighet med IAS 36, för att bedöma återvinningsvärdet individuellt för samtliga minsta kassagenererande enheter. Värderingarna utgör ej marknadsvärderingar. För var och en av koncernens goodwillposter har individuella antaganden gjorts om såväl tillväxt, vinstmarginal, kapitalbindning, investeringsbehov som riskpremie. Det riskpremiepåslag som har lagts ovanpå den riskfria räntenivån har utgjorts av en generell riskpremie för bolagsinvesteringar och av en verksamhetsspecifik riskpremie baserad på den enskilda verksamhetens förutsättningar.

Väsentliga antaganden

Prövningen har genomförts med prognostider på 5 år (i något enskilt fall något eller några år längre efter individuell prövning). Uppskattning av framtida kassaflöden har gjorts utifrån tillgångens befintliga struktur och inkluderar inte framtida förvärv. Avkastningskravet efter skatt varierar mellan 10,2-12,8 (10,2 -13,0) procent. I merparten av prövningarna har använts ett avkastningskrav i den högre delen av det intervallet.

Marknad och tillväxt

Prognoserna baseras på tidigare erfarenheter och externa informationskällor.

Personalkostnader

Prognosen för personalkostnader baseras på förväntad inflation, viss reallöneökning (historiskt genomsnitt) och planerade effektiviseringar av företagets produktion. Prognosen överensstämmer med tidigare erfarenheter och externa informationskällor.

Valutakurser

Valutakursprognoser baseras på aktuell noterad växelkurs och på noterade terminskurser. Prognosen överensstämmer med externa informationskällor.

Valutakurs EUR	8,5
Valutakurs DKK	1,14
Valutakurs NOK	1,08
Valutakurs GBP	10,2
Valutakurs CHF	6,7
Valutakurs PLN	2,05
Valutakurs USD	6,6

För samtliga väsentliga enheter överstiger återvinningsvärdet de redovisade värdena med god marginal. En mindre förändring i något viktigt antagande har inte så stor effekt att det skulle kunna reducera återvinningsvärdet till ett värde som är lägre än det redovisade värdet. Detta avser samtliga värdemässigt väsentliga kassagenererande enheter. För vissa av de allra minsta goodwillposterna är dock risken större eftersom marginalen är mindre. De får dock ingen väsentlig påverkan på Latour-koncernen. Den uteslutande största risken för att nedskrivningsbehov skall uppstå, är när omvälvande förändringar sker i en bransch, som radikalt förändrar ett företags position i marknaden. Varje företag gör varje år en omfattande riskanalys för att bevaka och anpassa sig för sådana risker.

NOT 19 Byggnader

KONCERNEN	2013	2012
Ingående anskaffningsvärde	531	543
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	2	2
Inköp	12	8
Försäljningar och utrangeringar	-33	-13
Omklassificering	-1	-1
Omräkningsdifferenser	8	-8
<i>Utgående anskaffningsvärden</i>	<i>519</i>	<i>531</i>
Ingående avskrivningar	-223	-210
Försäljningar och utrangeringar	24	3
Årets avskrivningar	-18	-18
Omräkningsdifferenser	-2	2
<i>Utgående avskrivningar</i>	<i>-219</i>	<i>-223</i>
Ingående nedskrivningar	-11	-10
Årets nedskrivningar	-	-1
Försäljningar och återföringar	-	-
<i>Utgående nedskrivningar</i>	<i>-11</i>	<i>-11</i>
Bokfört värde	289	297

Årets avskrivningar se not 10.

I posten byggnader ingår en fastighet som koncernen innehar enligt finansiellt leasingavtal med följande belopp:

	2013	2012
Anskaffningsvärde – aktiverad finansiell leasing	101	98
Akkumulerade avskrivningar	-13	-8
Redovisat värde	88	90

NOT 20 Mark och markanläggningar

KONCERNEN	2013	2012
Ingående anskaffningsvärde	26	26
Inköp	-	1
Försäljningar och utrangeringar	-2	-1
Omräkningsdifferenser	0	0
<i>Utgående anskaffningsvärden</i>	<i>24</i>	<i>26</i>
Ingående avskrivningar	-7	-6
Årets avskrivningar	-1	-1
Försäljningar och utrangeringar	1	-
Omräkningsdifferenser	0	0
<i>Utgående avskrivningar</i>	<i>-7</i>	<i>-7</i>
Bokfört värde	17	19

Årets avskrivningar se not 10.

NOT 21 Maskiner

KONCERNEN	2013	2012
Ingående anskaffningsvärde	1 004	1 046
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	13	9
Inköp	50	49
Försäljningar och utrangeringar	-33	-91
Omräkningsdifferenser	6	-9
<i>Utgående anskaffningsvärden</i>	<i>1 040</i>	<i>1 004</i>
Ingående avskrivningar	-777	-777
Försäljningar och utrangeringar	28	66
Årets avskrivningar	-72	-73
Omräkningsdifferenser	-4	7
<i>Utgående avskrivningar</i>	<i>-825</i>	<i>-777</i>
Bokfört värde	215	227

Årets avskrivningar se not 10.

NOT 22 Inventarier

KONCERNEN	2013	2012
Ingående anskaffningsvärde	565	573
Ingående anskaffningsvärde från förvärvade bolag	14	1
Inköp	71	66
Försäljningar och utrangeringar	-56	-71
Omklassificeringar	-3	-
Omräkningsdifferenser	2	-4
<i>Utgående anskaffningsvärden</i>	<i>593</i>	<i>565</i>
Ingående avskrivningar	-425	-435
Försäljningar och utrangeringar	47	61
Årets avskrivningar	-59	-54
Omklassificeringar	4	-
Omräkningsdifferenser	-1	3
<i>Utgående avskrivningar</i>	<i>-434</i>	<i>-425</i>
Bokfört värde	159	140

Årets avskrivningar se not 10.

NOT 23 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar

KONCERNEN	2013	2012
Ingående anskaffningsvärde	11	15
Under året nedlagda kostnader	51	8
Färdigställda anläggningar	-26	-12
Bokfört värde	36	11

NOT 24 Andelar i dotterföretag

	2013	2012
Ingående anskaffningsvärde	1 246	1 246
Årets förändring	–	–
Utgående anskaffningsvärde	1 246	1 246

Företagets namn	Organisations-nummer	Säte	Antal andelar	Kapitalandel i %	Bokfört värde (Mkr)
Karpalunds Ångbryggeri AB	556000-1439	Stockholm	3 600	100	1
Latour Förvaltning AB	556832-2209	Stockholm	500	100	1 005
Latour-Gruppen AB	556649-8647	Göteborg	400 000	100	49
Hultafors Group AB	556365-0752	Bollebygd	349 873	100	
Hultafors AB	556023-7793	Bollebygd	30 000	100	
Hultafors Group Finland OY	0664406-9	Finland	100	100	
Hultafors Group Norge AS	983513328	Norge	1 000	100	
Hultafors Group Danmark AS	14252533	Danmark	500 000	100	
Hultafors UMI S.R.L.	J32/572/22.11.1996	Rumänien	78 661	100	
Hultafors Group Italy	1660130210	Italien	60 000	100	
Fisco Tools Ltd	755735	Storbritannien	200 000	100	
Hultafors Group NL BV	8054149	Holland	25	100	
Hultafors Group Sverige AB	556113-7760	Bollebygd	1 000	100	
Snickers Workwear Logistics BV	08117646	Nederländerna	200	100	
Snickers Workwear Ltd	01952599	Storbritannien	100 000	100	
Snickers Production SIA Latvia	40003077239	Lettland	100	100	
Hultafors Group Belgium NV	0444.346.706	Belgien	50 000	100	
Snickers Workwear France SARL	529 004 046	Frankrike	7 499	100	
Hultafors Group Poland Sp. z o.o.	146309299	Polen	100	100	
Snickers Workwear Switzerland AG	CH 036.3.044.124-4	Schweiz	1 000	100	
Hultafors Group Ireland Ltd	65695194	Irland	15 700	100	
Hultafors Group Germany GmbH	147860778	Tyskland	50 000	100	
Snickers Workwear Austria GmbH	ATU 65856344	Österrike	35 000	100	
Specma AB	556089-9550	Göteborg	10 000	100	
Specma OY	0292607-7	Finland	400	100	
Specma Hydraulic Russia	5087746446046	Ryssland	100	100	
Specma Co Ltd	79274263-4	Kina	1	100	
Specma Hydraulic Polska Sp.z o.o.	320724049	Polen	500	100	
Specma Component AB	556219-2202	Skellefteå	7 500	100	
Specma Wiro AB	556362-4641	Motala	5 000	100	
Specma Hydraulic U.S. Inc.	30-05199401	USA	100	100	
Specma Do Brasil Ltda	10.343.468/0001-32	Brasilien	127 500	51	
Samwon Tech (Europe) Ltd	4 746 517	Storbritannien	100	100	
Specma Hydraulic A/S	29 92 02 49	Danmark	348	77,7	
AB Kiruna Hydraulic	556535-6184	Kiruna	4 200	100	
Landfall Management	4542831	Storbritannien	1 000	100	
Swegon AB	556077-8465	Vara	400 000	100	
Swegon GmbH	HRB209158	Tyskland	25 000	100	
Swegon Ventilation Systems GmbH	HRB4092	Tyskland	2	100	
Swegon Climate Systems GmbH	HRB120490	Tyskland	2	100	
Swegon Latvia SIA	40103622444	Lettland	2 000	100	
Swegon AS	247231	Danmark	5	100	
Swegon GmbH Austria	FN 229472	Österrike	1	100	
RCS AG	CH-514.4.028.553-2	Österrike	100	100	
KB Söderby 1:752	916634-4441	Vara	1	100	
Swegon Ltd	1529960	Storbritannien	50 000	100	
Coolmation Ltd	01744381	Storbritannien	63 622	100	
Coolmation Service Ltd	03443661	Storbritannien	1	100	
Climate4Hire Ltd	03284785	Storbritannien	1 000	100	
Swegon SARL	409-770-195	Frankrike	2 000	100	
Swegon SA	48-205-4517	Schweiz	100	100	
Swegon s.r.o.	275 90 071	Tjeckien	1	100	
Swegon Inc.	26-1934480	USA	1 000	100	
Swegon Eesti OU	11726958	Estland	1	100	
Swegon Indoor Climate Systems Co. Ltd	310000400676739	Kina	1	100	
Swegon AS	933-765-806	Norge	1 500	100	
OY Swegon AB	240.505	Finland	20 000	100	
Lewaco Trading AB	556343-3423	Vara	1 000	100	
Swegon Sp.z o.o.	632031333	Polen	1 454	100	
Swegon BV	24408522	Holland	100	100	
Swegon Belgium S.A.	893.224.696	Belgien	620	100	
Swegon S.A.	A-84244763	Spanien	6 011	100	
Swegon ILTO OY	1615732-8	Finland	1 000	100	
Swegon BB s.r.l	03991770276	Italien	1	100	
Blue Box Group s.r.l	02481290282	Italien	1	100	
Blue Box France SA	48535226400017	Frankrike	0,9	100	
Aplicaciones Climaticas BBG SI	B 97613780	Spanien	0,65	100	
Blue Box Air	U74210MH2008FTC189149	Indien	2 397 500	100	
Latour Industries AB	556018-9754	Göteborg	100 000	100	
Carstens AB	556059-6776	Bankeryd	18 500	100	

Forts.

Not 24 forts.

Företagets namn	Organisations-nummer	Säte	Antal andelar	Kapitalandel i %	Bokfört värde (Mkr)
KB Backen Västergård 1:141	916634-4490	Bankeryd	1	100	
LSAB Group AB	556655-6683	Hedemora	1 000	100	
Fortiva AB	556563-6742	Malmö	4 000	100	
Fortiva Danmark A/S	182650	Danmark	2 550	100	
Bergmans Chuck AB	556059-1736	Hässleholm	1 200	100	
LSAB Produktion AB	556456-8060	Laholm	400	100	
LSAB Norge AS	95882479	Norge	300	100	
LSAB Sverige AB	556222-1746	Hedemora	2 500	100	
LSAB Instrument Service	1089847103950	Ryssland	1	100	
LSAB Suomi OY	0140601-0	Finland	1 050	100	
LSAB Vändra AS	10120018	Estland	6 000	100	
LSAB Latvia SIA	40003381260	Lettland	23 150	100	
MachToolRent	1107847394687	Ryssland	1	100	
LSAB Westlings AB	556442-0767	Vansbro	100	100	
LSAB Danmark A/S	34737886	Danmark	500	100	
LSAB Vistråsk Slipservice AB	556248-1936	Älvsbyn	100	100	
Kabona AB	556609-1525	Borås	100	100	
Specma Tools AB	556737-4664	Göteborg	1 000	100	
Specma Seals AB	556198-5077	Göteborg	10 000	100	
Denstech AB	556337-4767	Göteborg	1 950	100	
AVT Group AB	556863-5964	Göteborg	500	100	
AVT Industri teknik AB	556596-5786	Alingsås	4 000	100	
KLT Fastighets KB	969674-4250	Alingsås	1	100	
Nord-Lock International AB	556610-5739	Göteborg	1 000	100	
Nord-Lock AG	CH-320.3.028.873-7	Schweiz	1 000	100	
Nord-Lock ApS	33 878 605	Danmark	100	100	
Nord-Lock Co. Ltd	310000400676819	Kina	1	100	
Nord-Lock AB	556137-1054	Åre	8 000	100	
Nord-Lock Inc.	38-3418590	USA	1 000	100	
Superbolt Inc.	25-1478791	USA	12 000 000	100	
Nord-Lock Benelux BV	2050318	Nederländerna	180	100	
Nord-Lock Ltd	4117670	Storbritannien	100	100	
Nord-Lock Poland Sp. z o.o.	0000273881	Polen	10	100	
Nord-Lock SARL	439-251-901	Frankrike	1 000	100	
Nord-Lock Japan Co, Ltd	1299-01-047553	Japan	200	100	
Nord-Lock OY	0893691-1	Finland	100	100	
Nord-Lock s.r.o.	27294714	Tjeckien	200 000	100	
Nord-Lock Holding GmbH	HRB 175392	Tyskland	1	100	
Nord-Lock GmbH	HRB 510204	Tyskland	1	100	
Nord-Lock Switzerland GmbH	CH 020.4.041.709-1	Schweiz	200	100	
Nord-Lock AS	895 421 812	Norge	100	100	
Nord-Lock Italy s.r.l	2 464 160 015	Italien	1	100	
Nord-Lock PTE. LTD.	201110682R	Singapore	50 000	100	
REAC AB	556520-2875	Åmål	20 000	100	
REAC A/S	19 353 508	Danmark	500 000	100	
REAC Poland Sp. z o.o.	0000444016	Polen	5 000	100	
FOV Fodervävnader i Borås AB	556057-3460	Göteborg	60 000	100	
Nordiska Industri AB	556002-7335	Göteborg	840 000	100	191
PM-LUFT AB	556048-2118	Tomelilla	1 000	100	
Farex AB	556196-7802	Borlänge	1 000	100	
Summa bokfört värde					1 246

Mindre dotterföretag som saknar verksamhet ingår ej i ovanstående specifikation.

NOT 25 Andelar i intresseföretag

KONCERNEN	2013	2012	MODERBOLAGET	2013	2012
Ingående bokfört värde	6 672	6 315	Ingående bokfört värde	2 934	2 897
Omklassificering Tomra ¹⁾	1 325	–	Omklassificering Tomra	1 302	–
Anskaffningar under året	215	159	Anskaffningar under året	294	37
Sålt under året	–	–	Sålt under året	–109	–
Årets resultatandel efter skatt	1 068	927	Utgående värde	4 421	2 934
Utspänningseffekt	14	15			
Erhållen utdelning	–588	–470			
Kapitalförändringar, netto	–256	–274			
Utgående värde	8 450	6 672			
			Assa Abloy	1 199	1 199
			AB Fagerhult	289	289
			HMS Networks AB	250	229
			Loomis AB	65	65
			Nederman Holding AB	306	306
			Securitas AB	585	585
			Sweco AB	152	152
			Tomra AS	1 495	–
			Academic Work	80	109
			Utgående värde	4 421	2 934

¹⁾ Innehavet i Tomra ASA omklassificerades under 2013 till intresseföretag. Effekten av denna förändring redovisas direkt i eget kapital.

Forts.

Not 25 forts.

KONCERNEN	Antal aktier	Kapitalandel	Börsvärde ¹⁾	Anskaffn.-värde
Assa Abloy AB (Org nr 556059-3575. Stockholm) ²⁾	35 165 243	3 295	11 949	1 697
AB Fagerhult (Org nr 556110-6203. Säte Habo) ³⁾	6 206 800	791	1 372	571
HMS Networks AB (Org nr 556661-8954. Halmstad)	3 027 322	281	412	250
Loomis AB (Org nr 556620-8095. Stockholm) ²⁾	7 538 328	364	1 146	108
Nederman Holding AB (Org nr 556576-4205. Säte Helsingborg)	3 512 829	363	667	306
Securitas AB (Org nr 556302-7241. Stockholm) ²⁾	39 732 600	998	2 714	1 081
Sweco AB (Org nr 556542-9841. Säte Stockholm) ³⁾	28 997 760	634	3 059	186 ³⁾
Tomra AS (Org nr 927 124 238. Säte Asker)	31 320 000	1 509	1 872	1 495
Academic Work (Org nr 556559-5450. Säte Stockholm)	26 001 200	55	303	80
Diamorph AB (Org nr 556647-5371. Säte Stockholm)	11 098 270	127	125	122
Oxeon AB (Org nr 556614-1197. Säte Borås)	215 200	26	25	25
Övriga mindre innehav	–	7	–	7
		8 450	23 644	5 926

Koncernens andel i intresseföretagen:

2013	Tillgångar	Skulder	Intäkter	Resultat	Kapitalandel %	Röstandel %
Assa Abloy AB	6 234	3 503	4 596	425	9	30
AB Fagerhult	1 388	881	1 523	91	49	49
HMS Networks AB	206	105	134	20	27	27
Loomis AB	956	527	1 173	74	10	29
Nederman Holding AB	653	467	797	23	30	30
Securitas AB	4 051	3 031	7 148	203	11	30
Sweco AB	1 911	1 393	2 606	140	32	23
Tomra	1 261	646	1 039	83	21	21
Academic Work	237	155	349	24	20	20
Diamorph AB	208	142	71	9	21	21
Oxeon AB	9	3	10	–3	31	31
2012						
Assa Abloy AB	5 674	3 141	4 419	473	9	29
AB Fagerhult	1 291	834	1 518	76	49	49
HMS Networks AB	104	19	95	14	25	25
Loomis AB	927	556	1 172	61	10	29
Nederman Holding AB	642	456	681	27	30	30
Securitas AB	4 184	3 248	7 231	167	11	30
Sweco AB	1 490	945	2 385	141	32	23
Academic Work	107	90	351	25	20	20
Diamorph AB	200	149	36	3	22	22
Oxeon AB	15	3	16	0	31	31

¹⁾ Noterade innehav till köpkurs. Onoterade innehav till i första hand senaste värdering, i andra hand senast handlade kurs och i tredje hand förvärskurs.

²⁾ A-aktierna i Assa Abloy, Loomis och Securitas är onoterade. De har i tabellen åsatts samma börskurs som motsvarande B-aktier.

³⁾ I koncernen är, p.g.a. utnyttjandet av en köpoption, anskaffningsvärdet på Sweco B 34 Mkr högre.

⁴⁾ 30 000 st aktier av Latours innehav i Fagerhult var vid utgången av 2013 utlånade.

⁵⁾ A-aktien i Sweco är noterad men på grund av begränsad handel har den åsatts samma börskurs som B-aktien.

⁶⁾ Röstandelarna i Tomra ASA överskred under 2013 20 procent. Effekten av att innehavet nu klassas som intresseföretag redovisas direkt i eget kapital.

NOT 26 Börsaktier

KONCERNEN	2013	2012	MODERBOLAGET	2013	2012
Ingående anskaffningsvärde	1 771	1 498	Ingående anskaffningsvärde	1 740	1 470
Inköp	–	273	Inköp	–	270
Omklassificering Tomra	–1 302	–	Omklassificering Tomra	–1 302	–
Utgående anskaffningsvärde	469	1 771	Utgående anskaffningsvärde	438	1 740
Ingående verkligt värde-reserv	481	126	Ingående verkligt värde-reserv	483	130
Återförd värdereserv Tomra	–338	–	Återförd värdereserv Tomra	– 338	–
Omvärdering förd till eget kapital	640	355	Omvärdering förd till eget kapital	609	353
Utgående verkligt värde-reserv	783	481	Utgående verkligt värde-reserv	754	483
Bokfört värde	1 252	2 252	Bokfört värde	1 192	2 223

BÖRSFÖLJEN	Antal	Börsvärde Mkr	Börskurs kr	Anskaffningsvärde Mkr	Röstandel %	Kapitalandel %
Aktie						
Nobia	23 100 000	1 252	54	469	14	14
Totalt		1 252		469		

NOT 27 Andra värdepappersinnehav

KONCERNEN	2013	2012
Ingående anskaffningsvärde	1	1
Inköp	–	–
Utgående anskaffningsvärde	1	1
Ingående nedskrivningar	–1	–1
Årets nedskrivningar	–	–
Utgående nedskrivningar	–1	–1
Bokfört värde	0	0

NOT 28 Långfristiga fordringar

KONCERNEN	2013	2012
Ingående anskaffningsvärde	78	54
Årets ökning	8	50
Årets minskning	–50	–26
Bokfört värde	36	78

Koncernens räntebärande fordringar löper med en genomsnittlig ränta på 3,96 procent och en genomsnittlig löptid på 24 månader.

NOT 29 Varulager

Värdet av varor som ställts som säkerhet för lån eller andra förpliktelser uppgår till 0 (0).

Varulagrets värdering:	2013	2012
Till nettoförsäljningsvärde		
Råvaror och förnödenheter	6	16
Varor under tillverkning	1	1
Färdiga varor och handelsvaror	31	18
Till anskaffningsvärde		
Råvaror och förnödenheter	292	289
Varor under tillverkning	63	58
Färdiga varor och handelsvaror	608	596
	1 001	978

NOT 30 Börsaktier, handel

KONCERNEN	2013	2012
Bokfört värde vid årets början	104	88
Årets anskaffningar	344	147
Försäljningar till verkligt anskaffningsvärde	–381	–142
Omvärdering, förd mot resultaträkningen	–4	11
Bokfört värde vid årets slut	63	104

KONCERNEN	Antal	Ansk.- värde	Bokfört värde	Markn. värde
Atlas Copco	40 000	7	6	6
Dantherm A/S	56 364	1	1	1
Husqvarna	100 000	4	4	4
Klövern	24 000	1	1	1
Sandvik	145 000	13	13	13
Trelleborg	20 000	2	3	3
Volvo B	200 000	19	17	17
Övriga aktier och andelar ¹⁾	3 000 200	18	18	18
		65	63	63

¹⁾ Andelar i det ej börsnoterade Scandinavian Insurance Group. Verkligt värde är uppskattat att minst motsvara anskaffningsvärdet.

NOT 31 Kundfordringar

KONCERNEN	2013	2012
Nominellt värde	1 185	1 083
Reservering för osäkra fordringar	–49	–29
Kundfordringar – netto	1 136	1 054
Reserv för osäkra fordringar		
Ingående reserv	–28	–28
Ingående reserv förvärvade bolag	–7	–
Årets reservering för osäkra fordringar	–16	–4
Konstaterade förluster under året	–	–
Återförda outnyttjade belopp	2	3
Valutakursdifferenser	0	0
	–49	–29

Avsättning till respektive återföring av reserver för osäkra kundfordringar ingår i posten Övriga rörelsekostnader i resultaträkningen. Belopp som redovisas på värdeminskningsskonton skrivs vanligen bort när koncernen inte förväntas återvinna ytterligare likvida medel. Utöver gjorda nedskrivning bedöms det inte finnas någon kreditrisk i de utestående kundfordringarna.

Åldersanalys kundfordringar	2013	2012
Ej förfallna	894	785
Förfallna fordringar som per den 31 december 2012 ej är nedskrivna		
Förfallna mindre än 3 mån	208	221
Förfallna 3 till 6 månader	15	25
Förfallna mer än 6 månader	19	23
	1 136	1 054

NOT 32 Derivatinstrument

KONCERNEN	2013	2012
Valutatermins kontrakt – kassaflödessäkring	–6	6
Summa	–6	6

Valutatermins kontrakt

Det nominella beloppet för utestående valutatermins kontrakt uppgick den 31 december 2013 till 358 (350) Mkr (se not 34). Ingen del av kassaflödessäkringarna uppfyller villkoren för effektiv säkringsredovisning varför förändringen i sin helhet redovisas i resultaträkningen. Säkringsredovisningen har påverkat resultatet med –13 (–13) Mkr.

Säkring av nettoinvestering i utlandsverksamhet

Upplåning som har identifierats som säkring av nettoinvestering i koncernens dotterföretag är i Italien 89 Mkr och i Finland 143 Mkr. Kursvinsten på omräkning av upplåningen till svenska kronor uppgår till –8 Mkr (8 Mkr) vid rapportperiodens slut och redovisas i övrigt totalresultat.

NOT 33 Likvida medel

De likvida medlen består till 382 (241) Mkr av banktillgodohavanden och till 90 (0) Mkr av kortfristiga bankplaceringar. På banktillgodohavanden erhåller koncernen ränta enligt en rörlig räntesats baserad på bankernas dagliga placeringsränta.

NOT 34 Finansiella instrument och finansiell riskhantering

Säkringsredovisning

Latour tillämpar säkringsredovisning på valutaterminskontrakt. Förändringen i marknadsvärdet för kassaflödessäkringar redovisas i övrigt totalresultat, i den mån de bedöms som effektiva, i annat fall direkt i resultaträkningen. Ackumulerade belopp i övrigt totalresultat återförs till resultaträkningen i de perioder då den säkrade posten påverkar resultatet. Orealiserade vinster eller förluster som uppstår vid marknadsvärdering av derivatinstrument hänförliga till säkringar av nettoinvesteringar och som är hänförliga till valutakursförändringar redovisas i övrigt totalresultat.

Bokfört värde och verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder

I nedanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i rapporten över finansiell ställning. Uppdelning av hur verkligt värde fastställs sker utifrån tre nivåer. Jämfört med årsboksutet 2012 skedde under 2013 inga överföringar mellan de olika nivåerna i verkligt värdehierarkin och inga förändringar har skett i tillämpade värderingstekniker och/eller principer.

KONCERNEN 2013		Finansiella tillgångar värderade till		Finansiella skulder värderade till		
	Finansiella tillgångar som kan säljas	verkligt värde via resultaträkningen	Låne- och kundfordringar	verkligt värde via resultaträkningen	Andra skulder	Summa verkligt värde
<i>Finansiella tillgångar</i>						
Börsaktier, förvaltning	1 252 ¹⁾					1 252
Andra långfristiga värdepappersinnehav	0 ²⁾					0
Andra långfristiga fordringar			36 ³⁾			36
Börsaktier, handel		63 ¹⁾				63
Orealiserat resultat valutaderivat		0 ²⁾				0
Övriga kortfristiga fordringar			1 220 ³⁾			1 220
Likvida medel			472 ³⁾			472
Totalt	1 252	63	1 728	0	0	3 043
<i>Finansiella skulder</i>						
Långfristiga lån					310 ³⁾	310
Checkräkningskredit					12 ³⁾	12
Kortfristiga lån					1 799 ³⁾	1 799
Övriga kortfristiga skulder					793 ³⁾	793
Orealiserat resultat valutaderivat				6 ²⁾		6
Totalt				6	2 914	2 920
KONCERNEN 2012		Finansiella tillgångar värderade till		Finansiella skulder värderade till		
	Finansiella tillgångar som kan säljas	verkligt värde via resultaträkningen	Låne- och kundfordringar	verkligt värde via resultaträkningen	Andra skulder	Summa verkligt värde
<i>Finansiella tillgångar</i>						
Börsaktier, förvaltning	2 252 ¹⁾					2 252
Andra långfristiga värdepappersinnehav	0 ²⁾					0
Andra långfristiga fordringar			78 ³⁾			78
Börsaktier, handel		104 ¹⁾				104
Orealiserat resultat valutaderivat		6 ²⁾				6
Övriga kortfristiga fordringar			1 148 ³⁾			1 148
Likvida medel			241 ³⁾			241
Totalt	2 252	110	1 467	0	0	3 829
<i>Finansiella skulder</i>						
Långfristiga lån					192 ³⁾	192
Checkräkningskredit					86 ³⁾	86
Kortfristiga lån					1 379 ³⁾	1 379
Leverantörsskulder					567 ³⁾	567
Övriga skulder					126 ³⁾	126
Totalt				0	2 350	2 350

¹⁾ Nivå 1 – värderas till verkligt värde utifrån noterade marknadsvärden på aktiv marknad för identiska tillgångar.

²⁾ Nivå 2 – värderas till verkligt värde utifrån annan observerbar data för tillgångar och skulder än marknadsvärden enligt nivå 1.

³⁾ Nivå 3 – värderas till verkligt värde utifrån data för tillgångar och skulder som inte baseras på observerbar marknadsdata.

Noterade finansiella tillgångar värderas till den noterade köpkursen på balansdagen. Verkligt värde på onoterade finansiella tillgångar fastställs genom att använda värderingstekniker, till exempel nyligen genomförda transaktioner, pris på liknande instrument eller diskonterade kassaflöden.

Valutaderivatet består av valutaterminer och ingår i nivå 2. Värderingen till verkligt värde för valutaterminerna baseras på av banken fastställda terminskurser på en aktiv marknad.

Verkligt värde på kundfordringar och andra fordringar, övriga kortfristiga fordringar, kassa och övriga likvida medel, leverantörsskulder och övriga skulder samt långfristiga skulder uppskattas vara lika med dess bokförda värde. För de räntebärande långfristiga skulderna anses den marknads-mässiga räntan inte väsentligt avvika från diskonteringsräntan varför det redovisade värdet bedöms i allt väsentligt motsvara det verkliga värdet.

Koncernens värderingsprocess sker inom ramen för koncernens finansavdelning där ett team arbetar med värdering av finansiella tillgångar och skulder som koncernen innehar.

Finansiell riskhantering

Koncernens finansverksamhet och hantering av finansiella risker är i huvudsak centraliserad till koncernstaben. Verksamheten bedrivs utifrån en av styrelsen fastställd finanspolicy och präglas av låg risknivå. Syftet är att säkerställa koncernens långfristiga finansiering, minimera koncernens kapitalkostnad och effektivt hantera och kontrollera koncernens finansiella risker.

Valutarisk

Koncernens verksamhet är exponerad för valutarisk i form av valutakursfluktuationer. Koncernens valutarisk består dels av transaktionsrisken, som hänförs till köp och försäljning i utländsk valuta, dels omräkningsrisken, som hänförs till nettoinvesteringar i utländska dotterbolag och valutakursförändringar när de utländska dotterbolagens resultat räknas om till svenska kronor.

Forts.

Not 34 forts.

Transaktionsexponering

Koncernens målsättning avseende transaktionsrisken är att säkra 50 procent av kommande 12-månaders budgeterade in- och utflöden. Resultateffekten av valutasäkringar, som redovisas i rörelseresultatet, uppgick till –13 (–8) Mkr.

Nettavalutaflödet för svenska enheter fördelade sig under året enligt följande:

Valuta (belopp i Mkr)	2013	2012
NOK	301	78
DKK	58	37
GBP	149	119
USD	–209	–113
EUR	253	273
CHF	62	62
Totalt	614	456

+ = nettointlöde, – = nettoutlöde

Givet en nettotransaktionsexponering motsvarande den som gällde år 2013 och förutsatt att säkringsåtgärder ej vidtagits, hade resultatet påverkats positivt med 6 Mkr om den svenska kronan stärkts med en procentenhet mot samtliga transaktionsvalutor.

Per den 31 december 2013 hade koncernen utestående valutaterminskontrakt som fördelar sig på följande valutor och förfallotidpunkter.

Belopp i Mkr	2014	2015	Totalt
Sälj EUR	286	54	340
Sälj NOK	153	–	153
Sälj DKK	43	32	75
Sälj GBP	34	–	34
Sälj USD	39	–	39
Sälj CHF	15	–	15
Sälj PLN	20	–	20
Sälj totalt	590	86	676
Köp EUR	–11	–	–11
Köp USD	–204	–94	–298
Köp totalt	–215	–94	–309
Netto	375	–8	367

Värderingen av valutaterminskontrakt till verkligt värde utgör derivat-instrument och uppgår till –6 (6) Mkr, vilket framgår av koncernens balansräkning.

Omräkningsexponering

Säkring av nettotillgångar i utländska dotterföretag bedöms från fall till fall och säkras då med utgångspunkt från koncernmässigt värde av nettotillgångarna. Säkring sker genom lån i utländsk valuta. Resultatet från säkring av utländsk verksamhet uppgår till –8 (8) Mkr. Beloppet redovisas i övrigt totalresultat och i reserver i eget kapital (se not 35).

De utländska dotterföretagens nettotillgångar fördelar sig på följande sätt:

Valuta	2013		2012	
	Belopp i Mkr	%	Belopp i Mkr	%
EUR	214	43	137	37
DKK	13	3	9	2
NOK	114	23	123	33
USD	54	11	43	12
GBP	32	6	17	5
RON	17	3	14	4
LVL	13	3	10	3
PLN	50	10	19	5
JPY	5	1	7	2
CHF	6	1	2	1
Övriga	–16	–3	–12	–3
Totalt	502	100	370	100

Årets kursdifferens från omräkning av utländska nettotillgångar uppgick till 23 (–38) Mkr och redovisas i övrigt totalresultat och reserver i eget kapital (se not 35).

Finansieringsrisk och likviditetsrisk

Inom ramen för finansieringsrisken hanteras även den mer kortsiktiga likviditetsrisken. I en verksamhet som Latours, där central upphandling sker av långsiktiga finansiell resurser, blir den kortfristiga likviditetsrisken med

automatik hanterad i det långa finansieringsutrymmet. Detta hindrar inte att höga krav ställs i den löpande rapporteringen av kassaflödessituationen i de enskilda affärsenheterna.

För att minska risken för att framtida kapitalanskaffning och refinansiering av förfallna lån blir svår, har koncernen följande kontrakterade kreditlöften:

Kortfristiga rörelseskulder	221
Beviljade krediter t. o. m. 2014	802
Beviljade krediter t. o. m. 2015	501
Beviljade krediter t. o. m. 2016	1 066
Beviljade krediter t. o. m. 2017	1 036
Totalt	3 626

Koncernens finansiella nettoskuld exklusive innehav i aktier och andra värdepapper uppgick den 31 december 2013 till 1 787 Mkr. Huvuddelen av koncernens lån är upptagna i SEK med en löptid på mindre än ett år, men inom ramen för ovan redovisade långfristiga kreditlöften.

Till de beviljade krediter som är avtalade längre än ett år har det avtalats om en finansiell covenant, vilket innebär att nettolåneskuden ej får överstiga en bestämd nivå i förhållande till det noterade marknadsvärdet av koncernens börsnoterade värdepapper. Detta villkor efterlevdes under 2013. Även om koncernens kreditramar vore utnyttjade till fullo per 2013-12-31 kvarstår en betydande marginal.

Ränterisk

Latourkoncernens finansieringskällor utgörs i huvudsak av kassaflöde från den löpande verksamheten och aktieförvaltningen samt upplåning. Upplåningen, som är räntebärande, medför att koncernen exponeras för ränterisk.

Ränterisk utgör risken för att ränteförändringar påverkar koncernens räntenetto och/eller kassaflöde negativt. Koncernens finanspolicy anger riktlinjer för låneskuldens räntebindning respektive genomsnittlig löptid. Koncernen eftersträvar en avvägning mellan bedömd löpande kostnad för upplåningen och risken för en större ränteförändring som påverkar resultatet negativt. Vid utgången av 2013 var den genomsnittliga räntebindningen cirka 6 månader.

Om räntenivån hade legat en procentenhet högre, hade årets resultat påverkats med –18 Mkr.

Genomsnittskostnad för utestående lång- respektive kortfristig upplåning på balansdagen (för långfristiga skulder se även not 39):

	2013		2012	
	%	Mkr	%	Mkr
Långfristig upplåning SEK	2,7	188	3,9	86
Långfristig upplåning EUR	2,1	74	2,1	76
Långfristig upplåning DKK	2,5	2	2,5	2
	2,5	264	3,1	164
Kortfristig upplåning SEK	2,1	1 287	2,8	1 037
Kortfristig upplåning DKK	3,5	46	–	–
Kortfristig upplåning EUR	1,3	369	2,1	227
Kortfristig upplåning USD	1,5	98	1,4	98
Kortfristig upplåning CNY	1,7	21	2,3	21
	2,1	1 821	2,6	1 383

Hantering av kapital

Koncernens långsiktiga mål avseende kapitalstrukturen är att trygga koncernens förmåga att fortsätta utveckla sin verksamhet, så att den kan generera avkastning till aktieägarna och nytta för andra intressenter och att upprätthålla en optimal kapitalstruktur för att hålla kostnaderna för kapitalet nere. För att upprätthålla eller justera kapitalstrukturen, kan koncernen bland annat förändra den utdelning som betalas till aktieägarna eller sälja tillgångar för att minska skulderna. Koncernen bedömer kapitalet på basis av skuldsättningsnivån. Latours styrelse fastställt gränser för skuldsättningsnivån. Gränserna innebär att koncernens skuldsättning maximalt får uppgå till det samlade värdet av 10 procent av börsportföljens värde samt 2,5 gånger den helägda industrirörelsens EBITDA-resultat, mätt som ett genomsnitt för de senaste tre åren och justerat för förvärv och avyttringar.

Kreditrisk

Koncernen är begränsat exponerad för kreditrisk. I huvudsak hänförs dessa risker till utestående kundfordringar. Förluster på kundfordringar uppstår när kunder försätts i konkurs eller av andra skäl inte kan fullfölja sina betalningsåtaganden. Riskerna begränsas delvis genom kreditför-

Forts.

Not 34 forts.

säkringar. Inom vissa verksamhetsområden används även förskottsbetalningar. Koncernledningen har uppfattningen att det inte föreligger någon betydande kreditriskkoncentration för koncernen i förhållande till någon viss kund eller motpart eller i förhållande till någon viss geografisk region.

Prisrisk

Koncernen exponeras för prisrisk avseende aktier på grund av placeringar som innehas av koncernen och som i koncernens balansräkning klassificeras antingen som finansiella instrument som kan säljas eller som tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Prisrisk på aktier omfattar aktiekursrisk, likviditetsrisk och motpartsrisk. Med aktiekursrisk avses risken för värdeminskning på grund av förändringar i kurser på aktiemarknaden. Detta är den största risken i Latours verksamhet och finns huvudsakligen i värderingen av portföljbolagen. Om marknadsvärdet på innehaven i börsportföljen skulle förändras med 5 procent skulle det påverka totalresultatet och eget kapital med 63 (113) Mkr. Aktiekurserna analyseras och följs löpande av Latours ledning. Genom det aktiva ägandet, som bland annat utövas via styrelsrepresentation, påverkar Latour

bolagens strategi och beslut. Likviditetsrisk kan uppkomma om en aktie t.ex. är svår att avyttra. Likviditetsrisken är dock begränsad. Motpartsrisk är risken att en part i en transaktion med ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sitt åtagande och därigenom orsakar den andra parten en förlust.

Koncernen är inte exponerad för någon prisrisk avseende rå- och stapelvaror.

Operationella risker

Operationell risk är risken för förlust på grund av brister i interna rutiner och system. Som grund för Latourkoncernens riskhantering ligger ett flertal internt fastställda riktlinjer och regelverk samt av styrelsen fastställda policies. Juridisk granskning av avtal och förbindelser sker fortlöpande. Dessutom sker kontinuerliga kontroller som reglerar och säkerställer ansvar och befogenheter i den löpande verksamheten.

De försäkringsrisker som finns inom koncernen hanteras i enlighet med bedömt försäkringsbehov. Frågor rörande sekretess och informations-säkerhet är av stor betydelse för Latour och regleras av internt fastställda riktlinjer. Vad gäller IT-säkerhet sker en kontinuerlig kontroll och utveckling av system och rutiner.

NOT 35 Eget kapital

Reserver KONCERNEN	Säkringsreserv	Omräknings reserv	Verkligt värde- reserv	Summa
Ingående balans 2012-01-01	-2	-48	142	92
Årets omräkningsdifferenser		-38		-38
Finansiella tillgångar som kan säljas:				
Omvärderingar redovisade direkt mot övrigt totalresultat			357	357
Säkring av nettoinvestering, valutaeffekter	8			8
Utgående andra reserver 2012-12-31	6	-86	499	419
Ingående balans 2013-01-01	6	-86	499	419
Årets omräkningsdifferenser		23		23
Finansiella tillgångar som kan säljas:				
Omvärderingar redovisade direkt mot övrigt totalresultat			629	629
Omklassificering till intresseföretag			-338	-338
Säkring av nettoinvestering, valutaeffekter	-8			-8
Utgående andra reserver 2013-12-31	-2	-63	790¹⁾	725

¹⁾ Verkligt värde i börsportföljen 780 Mkr och i utställda köpoptioner 10 Mkr.

Aktiekapital

Moderbolagets aktiekapital. Kvotvärdet per aktie uppgår till 0,83 kr.

Övrigt tillskjutet kapital

Avser eventuellt eget kapital som är tillskjutet från aktieägarna. Här ingår tillskjutet kapital i form av apportemission samt nyemission som görs till kurs överstigande kvotvärdet.

Återköpta egna aktier

Återköpta aktier utgörs av anskaffningskostnaden för egna aktier som innehas av moderbolaget och redovisas som en avdragspost i eget kapital. Likvid från avyttring av egna aktier redovisas som en ökning av eget kapital och transaktionskostnader redovisas direkt mot eget kapital.

Reserver

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven innefattar alla valutakursdifferenser som uppstår vid omräkning av finansiella rapporter från utländska verksamheter som har upprättat sina finansiella rapporter i en annan valuta än den valuta som koncernens finansiella rapporter presenteras i. Moderbolaget och koncernen presenterar sina finansiella rapporter i svenska kronor.

Säkringsreserv

Säkringsreserven består av valutakursdifferenser som uppstår vid omräk-

ning av skulder och derivat som klassificerats som säkringsinstrument av nettoinvestering i en utländsk verksamhet.

Verkligt värdereserv

Verkligt värdereserv innefattar den ackumulerade nettoförändringen av verkligt värde på finansiella tillgångar som kan säljas fram till dess att tillgången bokas bort från balansräkningen.

Balanserade vinstmedel inklusive del av årets totalresultat

I balanserade vinstmedel inklusive delar av årets totalresultat ingår intjänade vinstmedel i moderbolaget och dess dotterföretag och intresseföretag. Tidigare avsättningar till reservfond, exklusive överförda överkursfonder, ingår i denna eget kapitalpost.

Innehav utan bestämmande inflytande

Innehav utan bestämmande inflytande innefattar den andel av eget kapital som inte ägs av moderbolaget.

Utdelning

Utdelning föreslås av styrelsen i enlighet med bestämmelserna i aktiebolagslagen och fastställs av årsstämman. Föreslagen men ännu ej beslutad utdelning för 2013 uppgår till 876,6 Mkr (5,50 kr per aktie). Beloppet har ej redovisats som skuld.

Resultat per aktie

KONCERNEN	2013	2012
Årets resultat	1 483	1 351
Genomsnittligt antal utestående aktier före utspädning	159 357 121	159 421 000
Genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning	159 986 921	159 922 885
Vinst per aktie avseende vinst hänförlig till moderbolagets aktieägare		
Före utspädning	9,31 kr	8,47 kr
Efter utspädning	9,28 kr	8,45 kr

Forts.

Not 35 forts.

Utestående aktier			
	Serie A	Serie B	Totalt
Antal aktier per 1 januari 2013	11 947 059	147 315 941	159 263 000
Återköp	–	115 000	115 000
Konvertering	–2 115	2 115	0
Summa utestående aktier per 31 december 2013	11 944 944	147 433 056	159 378 000
Egna innehav av aktier			
	Serie A	Serie B	Totalt
Innehavda aktier per 1 januari 2013	–	697 000	697 000
Återköp under året	–	–	0
Avyttring	–	–115 000	–115 000
Summa egna innehav per 31 december 2013	0	582 000	582 000
Totalt antal aktier per 31 december 2013	11 944 944	148 015 056	159 960 000

		2013		2012	
Egna innehav av aktier		Antal	Kostnad	Antal	Kostnad
Ackumulerat vid årets början		697 000	56	460 000	29
Återköp under året		–	–	237 000	27
Återköp under året		–115 000	–9	–	–
Ackumulerat vid årets slut		582 000	47	697 000	56

Kvotvärdet av egna innehav som återköpts uppgår per den 31 december 2013 till 0,2 Mkr och motsvarar 0,1 procent av aktiekapitalet. Transaktionskostnaderna i samband med återköpen redovisas som en avdragspost från eget kapital. Dessa kostnader har inte påverkat redovisade skattekostnader. Återköp av egna aktier har skett för att skapa ett mervärde för kvarvarande aktieägare i Latour. På samtliga återköpta aktier finns utställda köpoptioner till ledande befattningshavare.

NOT 36 Pensionsförpliktelser

I det närmaste samtliga anställda i Latourkoncernen omfattas av antingen förmånsbestämda eller avgiftsbestämda pensionsplaner. Förmånsbestämda pensionsplaner innebär att den anställda garanteras en pension motsvarande en viss procentuell andel av lönen. Pensionsplanerna omfattar ålderspension, sjukpension och familjepension. Pensionsförpliktelserna tryggs genom avsättningar i balansräkningen och genom premier till försäkringsbolag som därmed övertar förpliktelserna gentemot de anställda. Koncernens anställda utanför Sverige, Italien, Tyskland och Schweiz omfattas av avgiftsbestämda pensionsplaner. Avgifter till de sistnämnda planerna utgör normalt en procentuell andel av den anställdes lön.

Åtaganden för ålderspension och familjepension för tjänstemän i Sverige tryggs huvudsakligen genom försäkringar i Alecta. Då Alecta inte kan tillhandahålla tillräckliga uppgifter för att redovisa ITP-planen som förmånsbestämd redovisas den som avgiftsbestämd. Årets avgifter för pensionsförsäkringar som är tecknade i Alecta uppgår till 35 Mkr. Alectas överskott kan fördelas till försäkringstagarna och/eller de försäkrade. Vid utgången av 2013 uppgick Alectas överskott i form av den kollektiva konsolideringsnivån till 148 procent. Tjänstepension för arbetare i Sverige är avgiftsbestämda.

Beträffande förmånsbestämda planer beräknas företagets kostnader samt värdet på utestående förpliktelser med hjälp av aktuariella beräkningar vilka syftar till att fastställa nuvärdet av utfärdade förpliktelser.

Koncernen har från och med 1 januari 2013, i enlighet med IAS 19 övergått från att redovisa aktuariella vinster och förluster enligt korridormetoden till att redovisa dem i sin helhet i övrigt totalresultat i den period då de uppstår. Den ändrade redovisningsprincipen innebär en minskning av eget kapital med 30 Mkr vid ingången av 2012 och en minskning med 28 Mkr vid utgången av 2012. Pensionsavsättningar ökar med 33 Mkr vid ingången av 2012 och med 29 Mkr vid utgången av 2012. För 2012 påverkas rörelseresultatet positivt med 4 Mkr och totalresultat negativt med 2 Mkr.

KONCERNEN		
Förmånsbaserade förpliktelser		
	2013	2012
Nuvärde vid periodens början	204	219
Förmåner intjänade under perioden	0	0
Ränta	6	7
Pensionsutbetalningar	–12	–10
Förvärv (bolag)	25	0
Avyttring (bolag)	–	–4
Aktuariell vinst/förlust	–7	0
Inlösen	–1	–7
Omräkningsdifferens	1	–1
Utgående balans	216	204
Förvaltningstillgångar		
	2013	2012
Ingående balans	29	29
Förvärv (bolag)	16	0
Förändring reserv	–3	0
Utgående balans	42	29
Netto förmånsbaserade förpliktelser	174	175

		2013			
Förmånsbaserade förpliktelser per land		Sverige	Schweiz	Tyskland	Övrigt
Nuvärde av förpliktelser		148	32	25	11
Verkligt värde på förvaltningstillgångar		0	–26	–16	0
Summa		148	6	9	11

		2012			
Förmånsbaserade förpliktelser per land		Sverige	Schweiz	Tyskland	Övrigt
Nuvärde av förpliktelser		159	33	–	12
Verkligt värde på förvaltningstillgångar		0	–29	–	0
Summa		159	4	0	12

Vid den senaste värderingstidpunkten bestod nuvärdet av den förmånsbestämda förpliktelserna av ca 26 Mkr hänförlig till aktiva anställda och 148 Mkr till pensionärer.

Belopp redovisade i resultaträkningen		2013	2012
Aktuariell vinst/förlust		0	0
Ränta på pensionsavsättning		6	7
Kostnader förmånsbestämda planer		6	7
Pensionskostnader, avgiftsbaserade planer		128	121
Löne- och avkastningsskatt		16	14
Totala pensionskostnader		150	142

Den försäkringstekniska beräkningen av pensionsförpliktelser och pensionskostnader baseras på följande viktiga antaganden:

		2013	
		Sverige	Schweiz
%			
Diskonteringsränta ¹⁾		4,0	2,0
Inflation		1,8	1,0
Löneökningar		–	1,0
Pensionsuppräkning		1,8	0,0
		2012	
		Sverige	Schweiz
%			
Diskonteringsränta ¹⁾		3,5	2,0
Inflation		1,8	0,5
Löneökningar		–	1
Pensionsuppräkning		1,8	0

¹⁾ Se principer not 2 sid 76.

Om diskonteringsräntan minskas med 0,5 procent så ökar nuvärdet av förpliktelserna med 6,7 procent. Om ränta ökar med 0,5 procent så minskar nuvärdet av förpliktelserna med 6,1 procent.

Not 37 Skatter**Uppskjuten skatt i balansräkningen**

Temporära skillnader föreligger i de fall tillgångars eller skulders redovisade respektive skattemässiga värde är olika. Temporära skillnader har resulterat i koncernens totala uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder enligt nedan:

KONCERNEN	2013	2012
Uppskjutna skattefordringar		
Immateriella anläggningstillgångar	4	1
Maskiner och inventarier	1	1
Varulager	19	15
Kortfristiga fordringar	5	3
Avsättningar	10	10
Kortfristiga skulder	3	5
Övriga poster	1	1
	43	36
Uppskjutna skatteskulder		
Immateriella anläggningstillgångar	-3	-4
Byggnader och mark	-2	-7
Maskiner och inventarier	-2	-3
Varulager	-3	-1
Kortfristig fordran	-	2
Obeskattade reserver	-115	-87
Avsättningar	-5	-
Derivatinstrument	-	-1
Övriga poster	-	-
	-130	-101

Uppskjutna skattefordringar och -skulder kvittas när det finns en legal kvittningsrätt för aktuella skattefordringar och skatteskulder och när uppskjutna skatter avser samma skattesystem. Uppskjuten skatt som redovisas i övrigt totalresultat uppgår till 4 (7) Mkr.

I moderbolaget finns skattemässiga underskottsavdrag utan tidsbegränsning på 1 197 (1 115) Mkr där uppskjuten skatt ej har beaktats.

Not 38 Övriga avsättningar

KONCERNEN	Garanti avsättn.	Övriga avsättn.	Totalt
Ingående värde 2012-01-01	30	7	37
Förvärv (bolag)	0	-	0
Årets avsättning	26	-	26
Omklassificering	1	-	1
Utgående värde 2012-12-31	57	7	64
Förvärv (bolag)	10	-	10
Årets avsättning	10	2	12
Tagit i anspråk under året	-22	-	-22
Utgående värde 2013-12-31	55	9	64
Avsättningarna består av:	2013	2012	
Långfristig del	55	35	
Kortfristig del	9	29	
	64	64	

Övriga avsättningar består i huvudsak av avsättningar för omstruktureringsutgifter.

Not 39 Långfristiga skulder

KONCERNEN	2013	2012
Skulder till kreditinstitut förfaller 1–5 år	194	89
Skulder till kreditinstitut förfaller > 5 år	1	5
Skulder avseende finansiell leasing	70	70
Övriga långfristiga skulder	24	28
Summa	289	192

I övrigt avseende långfristiga skulder se not 34.

Not 40 Checkräkningskredit

Beviljat belopp på checkräkningskredit uppgår i koncernen till 200 (200) Mkr, varav utnyttjad 12 (86) Mkr.

NOT 41 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

KONCERNEN	2013	2012
Upplupna räntekostnader	4	3
Upplupna sociala kostnader	67	63
Upplupna övriga lönerelaterade kostnader	171	162
Övriga poster	211	217
Summa	453	445

NOT 42 Ställda säkerheter

KONCERNEN	2013	2012
För egna skulder och avsättningar		
Avseende pensionsförpliktelser		
– Företagsinteckningar	-	5
– Övriga säkerheter	2	1
Övriga		
– Företagsinteckningar	3	-
– Fastighetsinteckningar	2	1
Summa	7	7

Not 43 Eventualförpliktelser

KONCERNEN	2013	2012
Emissionsgaranti	9	-
Övriga förpliktelser	8	17
Summa	17	17
MODERBOLAGET	2013	2012
Borgensförbindelser till förmån för dotterföretag	2 326	2 301
Summa	2 326	2 301

Moderbolaget har förbundit sig att svara för vissa förpliktelser som kan åläggas koncernföretag.

Not 44 Företagsförvärv

	2013	2012
Immateriella anläggningstillgångar	3	-
Materiella anläggningstillgångar	26	10
Finansiella anläggningstillgångar	28	-
Varulager	77	18
Kundfordringar	64	30
Övriga kortfristiga fordringar	6	8
Kassa	22	15
Uppskjuten skatteskuld	-	-
Långfristig nettopplåning	-58	-1
Kortfristiga skulder	-100	-45
Netto identifierbara tillgångar och skulder	68	35
Koncerngoodwill	285	186
Total köpeskilling	353	221
Tilläggsköpeskilling	59	-81
Tidigare reglerad köpeskilling	-3	-
Kontant reglerad köpeskilling	291	140
Förvärv av poster som inte ingår i kassaflödet	-3	-
Likvida medel i förvärvade företag	-22	-15
Påverkan på koncernens likvida medel	266	125

Transaktionskostnader i samband med årets företagsförvärv uppgår till 6 Mkr.

Forts.

Not 44 forts.

MBL/ABU Reac Polen

Den 2 januari 2013 förvärvade koncernen rörelsen i MBL/ABU genom ett nybildat bolag, Reac Polen. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 78 Mkr och ett nettoresultat på 21 Mkr för perioden från 2 januari till 31 december 2013. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2013 skulle utfallet blivit det samma.

Goodwill är hänförlig till de samordningsvinster som kommer att uppstå när förvärvad verksamhet samordnas med befintlig verksamhet inom Reac Group.

En bedömd tilläggsköpeskillning har reserverats. Slutligt utfall är baserat på resultatutvecklingen under 2013 och kan maximalt uppgå till 54 Mkr, vilket också har reserverats.

Transaktionskostnader för förvärvet, som belastat periodens resultat, uppgår för detta förvärv till 1 Mkr.

Immateriella anläggningstillgångar	2
Materiella anläggningstillgångar	3
Varulager	2
Kortfristiga skulder	-2
Netto identifierbara tillgångar och skulder	5
Koncerngoodwill	129
Total köpeskillning	134
Tilläggsköpeskillning	-54
Kontant reglerad köpeskillning	80
Förvärvad kassa	-
Påverkan på koncernens likvida medel vid förvärv	80

Coolmation Group

Den 1 februari 2013 förvärvade koncernen 100 procent av aktierna i Coolmation Group. I Coolmation-koncernen ingår förutom moderbolaget, Coolmation Ltd, de helägda bolagen Coolmation Service Ltd och Climate4Hire Ltd. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 76 Mkr och ett nettoresultat på 4 Mkr för perioden från 1 februari till 31 december 2013. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2013, skulle bolagets intäkter ha blivit 80 Mkr och årets resultat 4 Mkr.

Goodwill är hänförlig till de samordningsvinster som kommer att uppstå när service- och säljorganisation samordnas med befintlig verksamhet inom Swegon.

Transaktionskostnader för förvärvet, som belastat periodens resultat, uppgår för detta förvärv till 2 Mkr.

Materiella anläggningstillgångar	10
Finansiella anläggningstillgångar	25
Varulager	3
Kundfordringar	12
Övriga fordringar	1
Kassa	6
Långfristiga skulder	-11
Kortfristiga skulder	-11
Netto identifierbara tillgångar och skulder	35
Koncerngoodwill	31
Kontant reglerad köpeskillning	66
Förvärvad kassa	-6
Påverkan på koncernens likvida medel vid förvärv	60

NORDTEC SRL

Den 7 mars 2013 förvärvade koncernen 100 procent av aktierna i NORDTEC SRL. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 18 Mkr och ett nettoresultat på 0 Mkr för perioden från 7 mars till 31 december 2013. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2013, skulle bolagets intäkter ha blivit 18 Mkr och årets resultat 0 Mkr.

Goodwill är hänförlig till de samordningsvinster som kommer att uppstå när service- och säljorganisation samordnas med befintlig verksamhet inom Hultafors Group.

Materiella anläggningstillgångar	1
Kundfordringar	3
Kassa	2
Långfristiga skulder	-
Kortfristiga skulder	-4
Netto identifierbara tillgångar och skulder	2
Koncerngoodwill	4
Kontant reglerad köpeskillning	6
Förvärvad kassa	-2
Påverkan på koncernens likvida medel vid förvärv	4

Walter Meier GmbH

Den 3 juni 2013 förvärvade koncernen 100 procent av aktierna i Walter Meier GmbH. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 196 Mkr och ett nettoresultat på 10 Mkr för 2013. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2013, skulle bolagets intäkter ha blivit 307 Mkr och årets resultat 14 Mkr.

Goodwill är hänförlig till de samordningsvinster som kommer att uppstå när service- och säljorganisation samordnas med befintlig verksamhet inom Swegon.

Transaktionskostnader för förvärvet, som belastat periodens resultat, uppgår för detta förvärv till 2 Mkr.

Immateriella anläggningstillgångar	1
Materiella anläggningstillgångar	10
Finansiella anläggningstillgångar	3
Varulager	59
Kundfordringar	38
Övriga fordringar	3
Kassa	7
Långfristiga skulder	-45
Kortfristiga skulder	-60
Netto identifierbara tillgångar och skulder	16
Koncerngoodwill	104
Kontant reglerad köpeskillning	120
Förvärvad av poster som inte ingår i kassaflödet	-3
Förvärvad kassa	-7
Påverkan på koncernens likvida medel vid förvärv	110

RCS AG

Den 27 september 2013 förvärvade koncernen 100 procent av aktierna i RCS AG. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 8 Mkr och ett nettoresultat på 0 Mkr för perioden från 27 september till 31 december 2013. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2013, skulle bolagets intäkter ha blivit 34 Mkr och årets resultat 0 Mkr.

Goodwill är hänförlig till de samordningsvinster som kommer att uppstå när service- och säljorganisation samordnas med befintlig verksamhet inom Swegon.

En bedömd tilläggsköpeskillning har reserverats. Slutligt utfall är baserat på resultatutvecklingen 2013 till 2014 och kan maximalt uppgå till 4 Mkr, vilket också har reserverats.

Transaktionskostnader för förvärvet, som belastat periodens resultat, uppgår för detta förvärv till 1 Mkr.

Materiella anläggningstillgångar	1
Varulager	1
Kundfordringar	4
Kassa	6
Långfristiga skulder	-1
Kortfristiga skulder	-8
Netto identifierbara tillgångar och skulder	3
Koncerngoodwill	14
Tilläggsköpeskillning	4
Kontant reglerad köpeskillning	10
Förvärvad kassa	-6
Påverkan på koncernens likvida medel vid förvärv	4

Kiruna Hydraulik AB

Den 1 oktober 2013 förvärvade koncernen 100 procent av aktierna i Kiruna Hydraulik AB. Den förvärvade verksamheten bidrog med intäkter på 12 Mkr och ett nettoresultat på 0 Mkr för perioden från 27 september till 31 december 2013. Om förvärvet hade inträffat per den 1 januari 2013, skulle bolagets intäkter ha blivit 40 Mkr och årets resultat 0 Mkr.

Goodwill är hänförlig till de samordningsvinster som kommer att uppstå när service- och säljorganisation samordnas med befintlig verksamhet inom Specma Group.

Materiella anläggningstillgångar	1
Varulager	10
Kundfordringar	5
Övriga fordringar	2
Långfristiga skulder	-1
Kortfristiga skulder	-11
Netto identifierbara tillgångar och skulder	6
Reglerad köpeskillning avseende tidigare förvärv	3
Koncerngoodwill	3
Tilläggsköpeskillning	-1
Påverkan på koncernens likvida medel vid förvärv	5

Övriga förvärv

Utöver redovisade förvärv har koncernen även gjort ett par mindre förvärv av verksamheter. Tillgångar för ca 5 Mkr övertogs och gav en koncerngoodwill på 2 Mkr. Resultatpåverkan under 2013 för dessa förvärv har varit marginell.

NOT 45 Försäljning av dotterföretag

	2013	2012
Immateriella anläggningstillgångar	–	35
Materiella anläggningstillgångar	7	22
Långfristiga fordringar	–	16
Varulager	19	15
Kundfordringar	10	14
Övriga fordringar	2	4
Kassa	–	1
Långfristig nettouplåning	–14	–5
Kortfristiga skulder	–4	–36
Nettoreultat t.o.m. försäljningsdagen	0	4
Resultat vid försäljning av dotterföretag	0	28
Erhållen köpeskilling	20	98
Poster som inte ingår i kassaflödet	–	–
Likvida medel i avyttrat företag	–	–1
Påverkan på koncernens likvida medel	20	97

Under fjärde kvartalet 2013 avyttrades Brickpack AB. Brickpack hade en årsomsättning på drygt 50 Mkr och bidrog med ett rörelseresultat på 0 Mkr under 2013.

NOT 46 Statliga stöd

Erhållna statliga bidrag har påverkat koncernens resultat- och balansräkning enligt följande:

KONCERNEN	2013	2012
Bidrag som påverkat årets resultat	2	2
Bidrag som påverkat tillgångarna	7	4
Bidrag som påverkat skulderna	0	0

Erhållna bidrag utgörs huvudsakligen av utvecklings- och investeringsstöd.

NOT 47 Händelser efter rapportperiodens utgång

Koncernen tecknat den 3 mars 2014 avtal om förvärv av 80 procent av aktierna i Elvaco AB. Bolaget utvecklar och marknadsför kommunikationsutrustning och programvara för insamling, bearbetning och presentation av mätdata. Elvaco har 20 anställda och en årlig omsättning på drygt 60 Mkr.

NOT 48 Väsentliga uppskattningar och bedömningar

För att kunna upprätta redovisningen enligt god redovisningssed måste företagsledningen och styrelsen göra bedömningar och antaganden som påverkar i bokslutet redovisade tillgångs- och skuldposter respektive intäkt- och kostnadsposter samt lämnad information i övrigt, bland annat om eventalförpliktelser. Dessa bedömningar baseras på historiska erfarenheter och de olika antaganden som ledningen och styrelsen bedömer vara rimliga under rådande omständigheter. Härigenom dragna slutsatser utgör grunden för avgöranden rörande redovisade värden på tillgångar och skulder, i de fall dessa inte utan vidare kan fastställas genom information från andra källor. Faktiskt utfall kan skilja sig från dessa bedömningar om andra antaganden görs eller andra förutsättningar är för handen.

Särskilt inom områdena intäktsredovisning och osäkra fordringar, värdering av immateriella och andra anläggningstillgångar, omstruktureringssåtgärder, pensionsförpliktelser, skatter samt rättstvister och eventuale förpliktelser kan bedömningarna ge en betydande påverkan på Latours resultat och finansiella ställning (se vidare respektive not).

Företagsledningen har med revisionskommittén diskuterat utvecklingen, valet och upplysningarna avseende koncernens kritiska redovisningsprinciper och uppskattningar samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar.

Prövning av nedskrivningsbehov för goodwill

Koncernen undersöker varje år om något nedskrivningsbehov föreligger för goodwill i enlighet med den redovisningsprincip som beskrivs i not 2.

Återvinningsvärden för kassagenererande enheter har fastställts genom beräkning av nyttjandevärde. För dessa beräkningar måste vissa uppskattningar göras (not 18).

Pensionsantaganden

Pensionsförpliktelsernas nuvärde är beroende av ett antal faktorer som fastställs på aktuariell basis med hjälp av ett antal antaganden. I de antaganden som använts vid fastställande av nettokostnad (intäkt) för pensioner ingår diskonteringsräntan.

Koncernen fastställer lämplig diskonteringsränta i slutet av varje år. Detta är den ränta som används för att fastställa nuvärdet på bedömda framtida utbetalningar som förväntas krävas för att reglera pensionsförpliktelserna. Se under Redovisningsprinciper not 2 (sid 76) för principerna hur koncernen fastställer lämplig diskonteringsränta.

Andra viktiga antaganden rörande pensionsförpliktelser baseras delvis på rådande marknadsvillkor. Ytterligare information lämnas i not 36.

Garantikrav

Ledningen i respektive dotterföretag gör en uppskattning av erforderlig avsättning för framtida garantikrav baserat på information om historiska garantikrav samt aktuella trender som kan tyda på att den historiska informationen kan komma att avvika från framtida krav.

Till de faktorer som kan påverka informationen rörande garantikrav hör framgångar för koncernens produktivitets- och kvalitetsinitiativ liksom kostnaden för material samt arbetskostnader.

Not 49 Definitioner

Avkastning på eget kapital
Avkastning på operativt kapital
Avkastning på totalt kapital
Direktavkastning
EBIT (Rörelseresultat)
EBIT-multiplier
EBITA
EV-värde (Enterprise Value)
Justerat eget kapital
Justerad soliditet

Nettoskuldssättningsgrad
Nettolåneskuld
P/E-tal
Rörelsemarginal
Soliditet
Substansvärde

Operativt kapital
Vinstmarginal

Nettovinsten enligt resultaträkningen i procent av genomsnittligt eget kapital.
Rörelseresultat i procent av genomsnittligt operativt kapital.
Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader i förhållande till genomsnittlig balansomslutning.
Utdelning i procent av aktiens köpkurs.
Resultat före finansiella poster och skatter.
Rörelseresultat i förhållande till börsvärde justerat för nettoskuldssättning.
Resultat före finansiella poster, skatter och avskrivningar på förvärvsrelaterade immateriella anläggningstillgångar.
Bolagets marknadsvärde plus nettoskuld.
Eget kapital samt skillnaden mellan bokfört värde och verkligt värde på intresseföretagen.
Eget kapital samt skillnaden mellan bokfört värde och verkligt värde på intresseföretagen i förhållande till justerat balansomslutning.
Räntebärande skulder plus räntebärande avsättningar minus likvida medel i förhållande till justerat eget kapital.
Räntebärande skulder plus räntebärande avsättningar minus likvida medel och räntebärande fordringar.
Aktiens köpkurs i förhållande till vinst efter betald skatt.
Rörelseresultat i procent av nettoomsättning.
Eget kapital i förhållande till balansomslutning.
Skillnaden mellan koncernens tillgångar och skulder, då börsportföljen (inkl. intresseföretagen) tas upp till marknadsvärde och rörelsedrivande dotterbolag, som ägdes vid periodens utgång, tas upp till ett intervall baserat på EBIT-multiplar för jämförbara noterade bolag inom respektive affärsområde.
Balansomslutning minus likvida medel och andra räntebärande tillgångar samt minus ej räntebärande skulder.
Resultat efter finansnetto plus finansiella kostnader i procent av fakturerad försäljning.

Förslag till vinstdisposition

Av moderbolagets egna kapital per balansdagen beror 763 Mkr på att tillgångar och skulder värderats till verkligt värde enl. 4 kap. 14a § Årsredovisningslagen. I koncernens egna kapital ingår värdeförändringar till ett nettobelopp på 790 Mkr.

Till årsstämmans förfogande står följande vinstmedel i moderbolaget:

Balanserade vinstmedel	6 290,5 Mkr
Årets resultat	804,9 Mkr
	<u>7 095,4 Mkr</u>

Antalet utdelningsberättigade aktier uppgick den 13 mars 2014 till 159 378 000, då återköpta aktier frånräknats. Styrelsen föreslår att vinstmedlen disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas sammanlagt 5,50 kronor per aktie	876,6 Mkr
I ny räkning överföres	6 218,8 Mkr
	<u>7 095,4 Mkr</u>

Styrelsen bedömer att den föreslagna utdelningen är försvarlig mot bakgrund av de krav som verksamheten ställer på storleken av det egna kapitalet med hänsyn till omfattning och risk samt till bolagets och koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

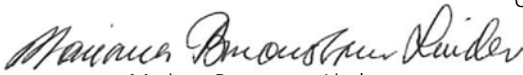
Resultat- och balansräkning kommer att föreläggas årsstämman den 8 maj 2014 för fastställelse.

Styrelsen och verkställande direktören försäkrar att koncernredovisningen har upprättats i enlighet med internationella redovisningsstandarder IFRS sådana de antagits av EU och ger en rättvisande bild av koncernens ställning och resultat. Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed och ger en rättvisande bild av moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen och moderbolaget ger en rättvisande översikt över utvecklingen av koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Göteborg den 13 mars 2014

Fredrik Palmstierna
Ordförande

Mariana Burenstam Linder
Ledamot

Anders Böös
Ledamot

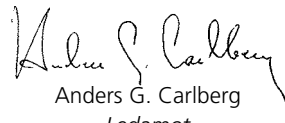
Eric Douglas
Ledamot

Carl Douglas
Ledamot

Jan Svensson
Ledamot/VD

Anders G. Carlberg
Ledamot

Elisabeth Douglas
Ledamot

Caroline af Ugglas
Ledamot

Vår revisionsberättelse har avgivits den 14 mars 2014

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Helén Olsson Svärdröm
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Investment AB Latour (publ), org.nr 556026-3237

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Investment AB Latour för år 2013. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 62–95.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande

bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2013 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Investment AB Latour för år 2013.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Göteborg den 14 mars 2014

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Helén Olsson Svärdröm
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Bolagsstyrning

Investment AB Latour (publ) är ett svenskt publikt aktiebolag vars aktier är noterade på NASDAQ OMX Stockholm för stora bolag. Bolagsstyrningen av Latour utgår ifrån lag, noteringsavtal, riktlinjer och god praxis. Denna rapport om bolagsstyrning har upprättats i enlighet med bestämmelserna i Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden") samt 6 kap. 6–9§ Årsredovisningslagen och 9 kap. 31§ Aktiebolagslagen och avser räkenskapsåret 2013. Revisorn har uttalat sig om att bolagsstyrningsrapport upprättats och om att upplysningar enligt 6 kap 6§ andra stycket 2–6 Årsredovisningslagen (till exempel de viktigaste inslagen i bolagets system för intern kontroll och riskhantering i samband med den finansiella rapporteringen) är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Latours bolagsordning och annan ytterligare information om bolagsstyrningen i Latour finns på webbplatsen www.latour.se under Bolagsstyrning.

Årsstämma

Årsstämman ska hållas inom sex månader från räkenskapsårets utgång. Stämman kan hållas i Göteborg eller Stockholm. Samtliga aktieägare som inför stämman är registrerade i aktieboken och som anmält deltagande har rätt att delta och rösta för sitt totala aktieinnehav.

Vid årsstämman 2013 beslöt stämman att bemyndiga styrelsen att under tiden intill nästa årsstämma, vid ett eller flera tillfällen, besluta om förvärv av egna aktier. Förvärv får ske av såväl aktier av serie A som av serie B och sammanlagt av så många aktier att bolaget därefter innehar högst tio (10) procent av samtliga utgivna aktier i bolaget.

Nomineringsprocess

Årsstämman väljer styrelseledamöter för ett år. Vid årsstämman 2013 lämnade valberedningen förslag till ordförande och övriga ledamöter i styrelsen samt till styrelsearvoden och eventuell ersättning för utskottsarbete. Årsstämman beslutade att valberedningen inför årsstämman 2014 ska bestå av Gustaf Douglas samt minst två representanter för andra större aktieägare. Till valberedning har sedermera utsetts Gustaf Douglas (ordförande, huvudägare), Björn Karlsson (Bertil Svenssons familj och stiftelse) och Per Erik Mohlin (SEB fonder). Inget arvode har utgått för medverkan i valberedningen.

Styrelsen

Styrelsen i Latour består av nio ordinarie ledamöter inklusive verkställande direktören, se sidan 101. Inga suppleanter finns. Samtliga ledamöter är valda för ett år. Sekreterare i styrelsen är koncernens ekonomi- och finansdirektör. Vid årsstämman 2013 valdes Fredrik Palmstierna till styrelsens ordförande. Styrelsens ledamöter representerar sammanlagt 87 procent

av bolagets röstandel och 80 procent av dess kapitalandel. De anställda utövar sin representation i dotterbolaget Latour-Gruppen AB, som är moderbolag till de helägda bolagen inom industrirörelsen. De är därför inte representerade i investmentbolagets styrelse.

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning som reglerar styrelsens sammanträden, ärenden som ska tas upp vid dessa sammanträden, arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt vissa övriga frågor. I instruktion till verkställande direktören regleras dennes arbetsuppgifter och rapporteringsskyldighet gentemot styrelsen.

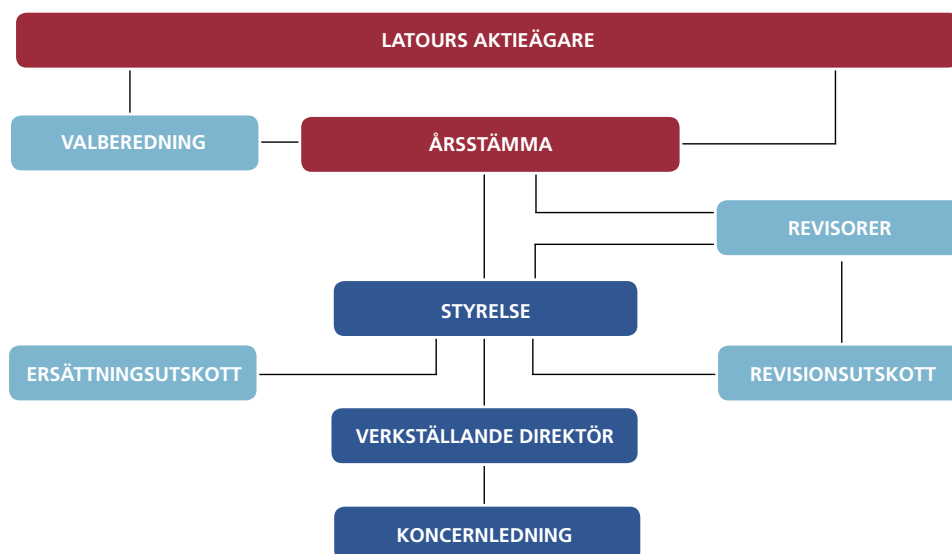
Styrelsen har hittills under sin verksamhetstid haft fyra ordinarie möten utöver det konstituerande mötet och två extra styrelsemöten. Två av styrelsens ledamöter har varit förhindrade att närvara vid ett tillfälle och en av styrelsens ledamöter har varit förhindrad att närvara vid tre tillfällen, i övrigt har styrelsen varit fulltalig. Vid två möten har bolagets revisor deltagit och lämnat redogörelse för iakttagelser vid den granskning som gjorts. Bland de frågor som behandlats i styrelsen finns strategiska förändringar i börsportföljen, förvärv och försäljning av dotterbolag, bolagets riskexponering, budgetar och prognoser för dotterbolagen samt ekonomisk uppföljning av verksamheten.

Genom ordförandens försorg har styrelsen utvärderat sitt arbete och samtliga ledamöter har härvid lämnat sina synpunkter.

Styrelsens sammansättning, antal möten och närvaro hittills under verksamhetsåret 2013/2014

Namn	Styrelsemöten*	Arvode, tkr
Mariana Burenstam Linder	7 av 7	400
Anders Böös	7 av 7	400
Anders G. Carlberg	7 av 7	400
Carl Douglas	4 av 7	400
Elisabeth Douglas	6 av 7	400
Eric Douglas	6 av 7	400
Fredrik Palmstierna	7 av 7	1 200
Jan Svensson	7 av 7	0
Caroline af Ugglas	7 av 7	400

* Varav ett är konstituerande styrelsemöte.

Latours bolagsstyrningsprocess från ägare till koncernledning. Årsstämman utgör koncernens högsta beslutande organ, där bland annat bolagets styrelse väljs.

Utskott

Styrelsen har inrättat ett ersättningsutskott och ett revisionsutskott. Ersättningsutskottet består av Fredrik Palmstierna (ordförande) tillsammans med Anders G. Carlberg, Caroline af Ugglas och Eric Douglas. Verkställande direktören Jan Svensson deltar som adjungerad. Revisionsutskottet utgörs av styrelsen i dess helhet med undantag av verkställande direktören.

Ersättningsutskottet har haft ett möte och då varit fulltaligt. Utskottet rapporterar sitt förslag till styrelsen om ersättning till verkställande direktören och ger dessutom stöd till denne när det gäller kompensation till övriga ledande befattningshavare. Styrelsen godkänner härfter beslut i ärendet.

Ersättning till verkställande direktören består av en fast och en rörlig del, varav den rörliga delen är baserad på uppnådda individuellt fastställda mål. Ersättning till övriga personer i ledande befattning består även dessa av en grundlön och en på fastställda nyckeltal baserad rörlig del. Den rörliga delen är maximerad till ett visst antal månadslöner.

Revisionsutskottet har haft två sammanträden, då samtliga deltagare samt bolagets revisor varit närvarande. Vid dessa möten diskuterades bland annat koncernens finansiella risker och revisionens inriktning. Revisorn har även presenterat de iakttagelser som gjorts vid revisionen.

Revisorer

Vid årsstämman 2013 valdes Öhrlings PricewaterhouseCoopers till revisionsbyrå med Helén Olsson Svärdström som huvudansvarig revisor. Helén Olsson Svärdström har varit verksam vid revisionsbyrån sedan 1985 och varit engagerad i revisionen av Latour sedan 2004 med ansvar för koncernsamordning. Hon har i övrigt inga uppdrag i bolag som är närtstående till Latours större ägare eller verkställande direktör.

Revisorerna har lämnat muntliga och skriftliga rapporter till styrelsen över revisionsuppdraget och även beträffande den interna kontrollen, till den del den har bäring på den finansiella rapporteringen i koncernen, vid styrelsemöten i december 2013 och mars 2014.

Koncernledning

Latours industrirörelse är indelad i fyra affärsområden. I moderbolaget, Investment AB Latour, förvaltas borsportföljen. Dotterbolaget Latour-Gruppen AB är moderbolag till samtliga affärsområden som ingår i den helägda industrirörelsen.

I koncernledningen ingår koncernens verkställande direktör och ekonomi- och finansdirektör. Affärsområdescheferna leder verksamheten i de rörelsedrivande moderbolag som äger aktier i underliggande bolag och ansvarar även för affärsområdets resultat och förvaltning. Koncernens affärsmässiga organisation bygger på decentralisering av ansvar och befogenheter. Affärsområdena ansvarar för att utveckla sina respektive verksamheter och för att uppfylla uppställda finansiella mål, som bland annat avser avkastning på operativt kapital, kapitalbindning, rörelsemarginal och tillväxt.

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Basen för den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen utgörs av kontrollmiljön med organisation, beslutsvägar, befogenheter och ansvar som dokumenterats och kommunicerats i styrande dokument. Som exempel kan nämnas arbetsfördelning mellan styrelsen och verkställande direktören samt instruktioner för attesträtt och redovisnings- och rapporteringsinstruktioner.

De risker som identifierats avseende den finansiella rapporteringen hanteras genom koncernens kontrollstruktur.

I syfte att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen finns styrande dokument som har delgivits berörd personal. Uppföljning av effektiviteten och efterlevnaden sker dels genom programmerade kontroller, dels genom manuella rutiner. Koncernen har ett gemensamt rapportssystem i vilket all rapportering sker. Regelbundna besök från koncernledningen görs hos dotterbolagen då bland annat ekonomisk uppföljning sker. Dessutom sker aktiv medverkan i dotterföretagens styrelser, varvid den finansiella rapporteringen genomgås.

Styrelsen i Latour erhåller månatliga ekonomiska rapporter och vid varje styrelsemöte behandlas koncernens ekonomiska situation.

En genomgång har skett av koncernens interna kontroll av väsentliga processer, varvid den övervägande delen av bolagen har lämnat en egen bedömning avseende tillförlitligheten i de egna rutinerna. De brister som härvid angetts har inte varit av någon betydelse för tillförlitligheten av kontrollen över rapporteringen, men identifierade brister åtgärdas löpande. Uppföljning sker löpande under året.

Ovanstående uppgifter beträffande intern kontroll har inte granskats av revisor.

Strukturerad process för riskhantering

Latour genomför årligen en strukturerad analys av bolagets och den samlade portföljens riskexponering. I denna bedöms varje affärsområde utifrån ett antal olika externa respektive verksamhetsnära faktorer. Bland externa påverkansfaktorer återfinns konjunktur, miljöpåverkan och politiska beslut. De verksamhetsnära faktorerna utgörs bland annat av finansiell risk och risker kopplade till IT-struktur och styrning samt utvecklingen vad gäller kunder, konkurrenser och leverantörer.

Latours portföljbolag analyseras ur ett finansiellt, branschmässigt och geografisk perspektiv. När de båda portföljerna är analyserade görs en sammanvägd riskbedömning av Latours totala portfölj.

En väsentlig riskexponering som har identifierats ur ett portföljperspektiv är att flera innehav har sina kunder i byggrelaterade sektorer. Byggrelaterade sektorer har dock ett flertal dimensioner vilket bland annat utvecklas i förvaltningsberättelsen.

En annan relevant risk ur ett finansiellt perspektiv kan vara risken för behov av nyemissioner i de större börsnoterade innehaven. Risken för defensiva nyemissioner eller krisemissioner bedöms dock som låg för närvarande. Offensiva nyemissioner i expansions syfte betraktas inte som en risk utan som vilken investeringsmöjlighet som helst.

En beskrivning av Latours hantering av finansiella risker återfinns i not 34 på sidorna 88–90.

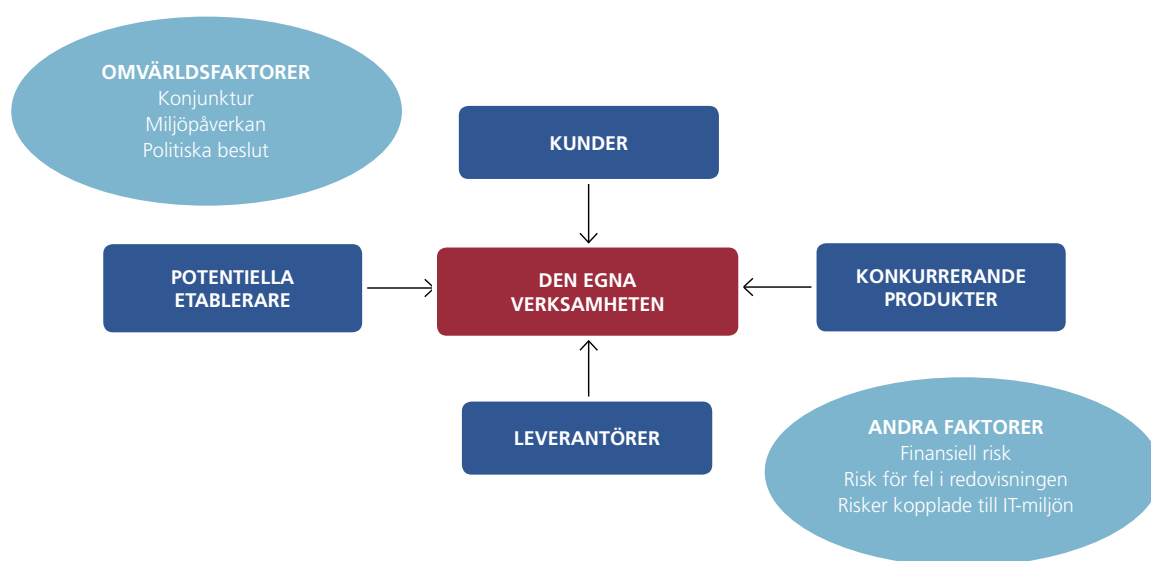
När det gäller Latours helägda rörelser har inriktningsbeslut fattats om att äga bolag med hög kvalitet, långsiktigt sund lönsamhet samt att minimera riskerna genom satsningar inom produktutveckling, fokus på kvalitetsarbete i interna processer, kostnadsmedvetenhet och att säkerställa tillgång till kompetenta medarbetare och ledare.

Sammantaget är det styrelsens uppfattning att koncernen ur ett affärsmässigt perspektiv har en väl avvägd riskspridning, som är i överensstämmelse med bolagets övergripande och kommunicerade inriktning.

Tillämpning av svensk kod för bolagsstyrning

Latour tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning med följande undantag.

Enligt Kodens definition är majoriteten av Latours styrelse

Latour genomför årligen en analys av bolagets och den samlade portföljens riskexponering. Varje affärsområde bedöms utifrån ett antal kritiska faktorer, vilket framgår av figuren.

inte oberoende och flera ledamöter har varit representerade i styrelsen under lång tid. Bolagets bedömning är att det finns stora fördelar med lång erfarenhet av verksamheten och kontinuitet i ett bolag som Latour.

Någon särskild granskningsfunktion i form av internrevision finns inte inom Latourkoncernen. Diskussioner med företagets externa revisorer om revisionens inriktning bedöms

tillsammans med de kontroller som utförs av koncernens ledning och befintliga kontrollfunktioner i de olika affärsområdena utgöra en godtagbar nivå.

Göteborg den 13 mars 2014

Styrelsen

Investment AB Latour (publ)

Revisors yttrande om bolagsstyrningsrapporten

Till årsstämman Investment AB Latour (publ) org.nr 556026-3237

Det är styrelsen som har ansvaret för bolagsstyrningsrapporten för år 2013 på sidorna 97-100 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vi har läst bolagsstyrningsrapporten och baserat på denna läsning och vår kunskap om bolaget och koncernen anser vi att vi har tillräcklig grund för våra uttalanden. Detta innebär att vår lagstadgade genomgång av bolagsstyrningsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har.

Vi anser att en bolagsstyrningsrapport har upprättats, och att dess lagstadgade information är förenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen.

Göteborg den 14 mars 2014
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Helén Olsson Svärdström'.

Helén Olsson Svärdström
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Latours styrelse

Fredrik Palmstierna

Mariana Burenstam Linder

Anders Böös

Anders G. Carlberg

Carl Douglas

Elisabeth Douglas

Eric Douglas

Jan Svensson

Caroline af Ugglas

Fredrik Palmstierna f 1946. Styrelseordförande sedan 2008, ledamot 1985-87 och sedan 1990. Civilekonom MBA. Styrelseledamot i Securitas AB, AB Fagerhult, Hultafors AB, Nobia AB, Academic Work AB och Stiftelsen Viktor Rydbergs Skolor. Aktier i Latour*: 1 802 600 A, 2 420 000 B (Fredrik Palmstierna med familj och bolag).

Mariana Burenstam Linder f 1957. Styrelseledamot sedan 2011. Civilekonom. VD i Burenstam & Partners AB. Styrelseordförande i Sverige-Amerika-stiftelsen. Styrelseledamot i BTS AB och Stiftelsen Svenska Dagbladet. Aktier i Latour*: 17 461 B.

Anders Böös f 1964. Styrelseledamot sedan 2005. Tidigare VD i H&Q AB och Drott AB. Styrelseordförande i IFS AB. Styrelseledamot i Stronghold AB, Newsec AB, East Capital Baltic Property Fund AB och Tundra Fonder AB. Aktier i Latour*: 30 000 B.

Anders G. Carlberg f 1943. Styrelseledamot sedan 2011. Civilekonom. Styrelseordförande i Herenco AB. Styrelseledamot i bl a Axel Johnson Inc, Gränges AB, SSAB, Beijer-Alma, Mekonomen och Sweco AB. Aktier i Latour*: 29 100 B (med familj).

Carl Douglas f 1965. Styrelseledamot sedan 2008. BA (Bachelor of Arts). Egen företagare. Vice ordförande i Assa Abloy AB och Securitas AB. Styrelseledamot i Swegon AB. Aktier i Latour*: 384 000 B.

Elisabeth Douglas f 1941. Styrelseledamot sedan 1987, ordförande 1991-1993. Universitetsstudier vid Sorbonne, Paris, Frankrike och Stockholms universitet. Aktier i Latour*: 1 040 000 B samt genom bolag 9 935 000 A och 111 114 500 B.

Eric Douglas f 1968. Styrelseledamot sedan 2002. Gymnasieekonom och tre års studier vid Lunds universitet i "Ekonomi för Entreprenörer". Egen företagare sedan 1992. Styrelseordförande i Pod Investment AB och Sparbössan Fastigheter AB. Vice ordförande i AB Fagerhult. Styrelseledamot i bl a Latour Industries AB. Aktier i Latour*: 454 000 B.

Jan Svensson f 1956. Styrelseledamot sedan 2003. Maskiningenjör och civilekonom. VD och koncernchef i Investment AB Latour. Styrelseordförande i AB Fagerhult, Nederman Holding AB och Oxeon AB. Styrelseledamot i Assa Abloy AB, Loomis AB och Tomra Systems ASA. Aktier i Latour*: 164 000 B och 142 000 köpoptioner B (med familj).

Caroline af Ugglas f 1958. Styrelseledamot sedan 2003. Ekonomexamen vid Stockholms universitet. Aktiechef och ägarstyrningsansvarig i Livförsäkringsaktiebolaget Skandia. Styrelseledamot i Connecta AB och Kollegiet för svensk bolagsstyrning. Aktier i Latour*: 4 300 B. Alla utom Jan Svensson är oberoende till bolaget och bolagsledningen.

Caroline af Ugglas, Mariana Burenstam Linder, Anders Böös, Anders G. Carlberg och Jan Svensson är oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare.

* Ägandet avser utgången av 2013.

Vi på Latour

Latours företagskultur präglas av att det är en liten flexibel organisation med korta beslutsvägar. Moderbolaget består av ett tiotal medarbetare och ambitionen är att det ska vara en attraktiv arbetsplats som erbjuder stimulerande och utvecklande arbetsuppgifter.

De huvudsakliga funktionerna i moderbolaget utgörs av förvaltning, ekonomi/finans och affärsutveckling. Koncernledningen har det övergripande ansvaret för förvaltning, affärsutveckling, ekonomistyrning och resultatuppföljning samt informationsfrågor.

Tydligt och delegerat ansvar

De helägda bolagen drivs med ett tydligt och delegerat ansvar. Ledarskapet utgör en central roll i Latours ägarstyrning, och

ett nära samarbete med ledningsgrupperna i de helägda bolagen är av stor betydelse. Effektiv ägarstyrning av de börsnoterade innehaven sker via erfarna styrelserepresentanter. Här har Latour nytta av sitt breda affärsnätverk.

Goda relationer med intressenter

Latour lägger stor vikt vid att ha goda relationer med representanter i företagets nätverk och andra intressentgrupper som har betydande inverkan på företaget på lång sikt. Målsättningen är bland annat att externa intressenter ska uppleva att företagets kommunikation med omvärlden är öppen och håller hög kvalitet samt att det är enkelt att komma i kontakt med Latour. ■

Från vänster: Johan Thungren, projektanställd, Anders Mörck, ekonomi- och finansdirektör, Kristin Larsson, koncernekonom, Katarina Rautenberg, VD-assistent och redovisningsekonom, Teresa Enander, affärsutveckling, Pär Arvidsson, affärsutveckling, Simon Knutsson, affärsutveckling, Fredrik Berntsson, projektanställd, Torbjörn Carlén, cash manager, Jonas Davidsson, koncerncontroller, Bo Jägnefält, fd affärsutveckling, Jan Svensson, VD och koncernchef.

Koncernledning

Jan Svensson f 1956
VD och koncernchef sedan 2003.

Maskiningenjör och civilekonom.
Aktier i Latour: 164 000 B och 142 000 köpoptioner B (med familj).

Anders Mörck f 1963
Ekonomi- och finansdirektör sedan 2008.

Civilekonom.
Aktier i Latour: 18 000 B och 57 000 köpoptioner B.

Revisor

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Helén Olsson Svärdröm f 1962.
Auktoriserad revisor, huvudansvarig.

Femårsöversikt

(Mkr)	2013	2012	2011	2010	2009
MODERBOLAGET					
Lämnad utdelning	877 ¹⁾	796	957	491	360
Soliditet (%)	88	91	93	100	98
Justerad soliditet ²⁾ (%)	95	96	96	100	98
KONCERNEN					
Mottagna utdelningar	560	499	430	279	292
Avkastning på eget kapital (%)	13	13	18	6	6
Avkastning på totalt kapital (%)	12	12	17	6	6
Justerad soliditet ²⁾ (%)	88	86	84	85	82
Justerat eget kapital ²⁾	26 830	20 223	16 709	13 783	11 051
Nettoskultsättningsgrad ²⁾ (%)	7	8	7	2	7
Substansvärde ²⁾	33 799	25 726	22 653	20 536	15 850
DATA PER AKTIE					
Vinst efter skatt ³⁾	9,31	8,47	14,13	5,37	4,21
Börskurs 31 december	171,9	124,2	106,7	124,6	99
Substansvärde per aktie ⁴⁾	212	162	142	157	122
Börskurs i procent av substansvärde ⁴⁾ (%)	81	77	75	79	81
Resultat per aktie före utspädning	9,31	8,47	14,13	5,37	4,21
Resultat per aktie efter full utspädning	9,28	8,45	14,10	5,36	4,21
Förvaltningskostnad i procent av portföljvärdet (%)	0,06	0,08	0,11	0,07	0,08
Kassaflöde från den löpande verksamheten per genomsnittligt antal aktier	3,9	5,5	2,8	3,7	5,4
Eget kapital ⁵⁾	73	68	66	94	76
Lämnad utdelning	5,50 ⁶⁾	5,00	6,00	3,75	2,75
Direktavkastning (%)	3,2 ⁷⁾	4,0	5,6	3,0	2,8
P/E-tal	18	15	8	23	24
Antal utestående aktier	159 378 000	159 263 000	159 500 000	131 000 000	131 000 000
Genomsnittligt antal utestående aktier	159 357 121	159 421 000	144 898 630	131 000 000	131 000 000
Genomsnittligt antal utestående aktier efter full utspädning	159 986 921	159 922 885	145 224 005	131 172 973	131 067 110
Återköpta egna aktier	582 000	697 000	460 000	460 000	460 000
Genomsnittligt antal återköpta aktier	629 575	539 000	460 000	460 000	460 000

¹⁾ Föreslagen utdelning beräknad på antal utestående aktier 2014-02-20.

²⁾ Inkl. övervärden i intresseföretagen.

³⁾ Beräknat på genomsnittligt antal utestående aktier.

⁴⁾ Beräknat på genomsnittet av det värderingsintervall som började tillämpas 2006.

⁵⁾ Beräknat på antal utestående aktier på balansdagen.

⁶⁾ Föreslagen utdelning.

⁷⁾ Beräknat på föreslagen utdelning.

Aktieägarinformation

Årsstämma

Tid och plats

Årsstämma hålls torsdagen den 8 maj 2014 kl. 17.00 på Radisson Blu Scandinavia Hotel, Södra Hamngatan 59, Göteborg.

Deltagande

Aktieägare som vill delta i årsstämman ska dels vara registrerad i den av Euroclear Sweden AB förda aktieboken senast fredagen den 2 maj 2014, dels anmäla sig till bolaget senast fredagen den 2 maj 2014 kl. 15.00.

Anmälan

Anmälan ska ske via telefon 031-89 17 90 eller skriftligen till Investment AB Latour (publ), Box 336, 401 25 Göteborg, eller via hemsidan www.latour.se.

Förvaltarregistrerade aktier

Aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier måste för att få rätt att delta i förhandlingarna vid stämman i god tid före fredagen den 2 maj 2014 genom förvaltares försorg tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn.

Utdelning

Styrelsen föreslår årsstämman en utdelning med 5,50 kronor per aktie. Som avstämningsdag föreslås tisdagen den 13 maj 2014. Om stämman beslutar i

enlighet med förslaget, beräknas utdelningen komma att utsändas av Euroclear Sweden AB fredagen den 16 maj 2014 till dem som på avstämningsdagen är införda i aktieboken.

Informationstillfällen

5 maj 2014	Delårsrapport per 2014-03-31
8 maj 2014	Årsstämma
20 augusti 2014	Delårsrapport per 2014-06-30
6 november 2014	Delårsrapport per 2014-09-30
18 februari 2015	Bokslutskommuniké för 2014
Vecka 15 2015	Årsredovisning 2014

Nyttillkomna aktieägare får en tryckt årsredovisning sänd till sig det första året som aktieägare, utan krav på anmälan. Årsredovisningen distribueras därefter till de aktieägare som har anmält att de önskar erhålla dokumentet i tryckt form. Prenumeration av elektroniskt distribuerade delårsrapporter, bokslutsrapporter och pressmeddelanden kan göras genom registrering på www.latour.se. Beställning av tryckt årsredovisning kan göras genom registrering på www.latour.se, per telefon 03-89 17 90, via info@latour.se eller brev till Investment AB Latour (publ), Box 336, 401 25 Göteborg.